

UNIVERZA V LJUBLJANI

FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

MATEJA ZORC

**EVALVACIJA JAVNE GOSPODARSKE SLUŽBE:
PRIMER DIMNIKARSKE SLUŽBE
V OBDOBJU MED LETI 1993 IN 2008**

DIPLOMSKO DELO

Ljubljana 2008

UNIVERZA V LJUBLJANI

FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

MATEJA ZORC

Mentorica: doc. dr. Simona Kustec Lipicer

**EVALVACIJA JAVNE GOSPODARSKE SLUŽBE:
PRIMER DIMNIKARSKE SLUŽBE
V OBDOBJU MED LETI 1993 IN 2008**

DIPLOMSKO DELO

Ljubljana 2008

ZAHVALA

Rada bi se zahvalila svoji mentorici doc. dr. Simoni Kustec Lipicer za strokovno svetovanje, predloge in napotke pri nastajanju diplomskega dela.

Hvala tudi tebi Simon, za vso nesebično pomoč, spodbudne besede, zaupanje in večni optimizem s katerim me navdajaš, razveseljuješ in presenečaš dan za dnem.

Iskrena hvala tudi dragima mami in očetu za vso podporo ter pomoč pri študiju.

Hvala tudi vsem ostalim, ki ste mi vsa ta leta stali ob strani, še posebej pa tebi Karmen za vse nepozabne trenutke, dogodivščine in iskreno prijateljstvo.

Mateja

EVALVACIJA JAVNE GOSPODARSKE SLUŽBE: PRIMER DIMNIKARSKE SLUŽBE V OBDOBJU MED LETI 1993 IN 2008

S sprejemom novega Zakona o varstvu okolja leta 2004 je prišlo do pomembne spremembe v načinu organiziranja obvezne gospodarske javne službe varstva okolja, natančneje dimnikarske službe. Cilj pričujoče diplomske naloge je bil, s pomočjo metod evalvacije, ugotoviti ali je z omenjeno spremembo prišlo do pozitivnih premikov in odprave glavnih pomanjkljivosti predhodne ureditve dimnikarskega področja. Za preverjanje hipoteze in analize stanja v preučevanem obdobju med leti 1993 in 2008, sem oblikovala naslednje kazalnike: število podeljenih koncesij, cene dimnikarskih storitev in evidence storitev dimnikarske službe ter evidence malih kurilnih naprav. Na podlagi analize zbranih podatkov sem prišla do zaključka, da se dimnikarska javna služba na lokalnem nivoju ni dosledno izvajala. Prihajalo je do velikih razlik v cenah dimnikarskih storitev, prav tako pa je bil pomanjkljiv strokovni in finančni nadzor nad izvajalci omenjene javne službe. S spremembo zakonodaje, in prehodom dimnikarske službe na državni nivo, je prišlo do velikih premikov in izboljšanja stanja na navedenih področjih, kljub temu pa se tako predstavniki Ministrstva za okolje in prostor kot tudi izvajalci dimnikarske službe in njeni uporabniki zavedajo, da dimnikarsko področje še vedno ni dokončno urejeno.

Ključne besede: evalvacija, dimnikarstvo, javna služba, Zakon o varstvu okolja, Zakon o dimnikarski službi.

EVALUATION OF PUBLIC ECONOMIC SERVICE: CASE OF CHIMNEY SWEEP SERVICE BETWEEN 1993 AND 2008

After the new Environmental Protection Act was introduced in 2004 a great change was made in organisation of the obligatory economic public environmental protection service, more precisely in organisation of the chimney sweep service. Aim of this graduation thesis was to determine, with the help of evaluation methods, whether any positive changes have been made towards clearing the main deficiencies of the previous chimney sweep regulations. To verify the hypothesis and analyse the state of the services between 1993 and 2008 different criteria were formed: number of granted concessions, price of the chimney sweep services, records of provided services and evidences of small heating devices. On the basis of the analysis of data I came to the conclusion that on the local level the chimney sweep service was not sufficiently implemented. There were great differences between prices of the services between different areas and also the professional and financial supervision were deficient. With the change of legislation and transfer of the service to the state level a great step towards improving of the previously mentioned insufficiencies was made although the representatives of The Ministry of the Environment and Spatial Planning, the chimney sweep service providers and its users agree that chimney sweep area still isn't finally organised.

Key words: evaluation, chimney sweep service, public service, The Environmental Protection Act, The Chimney Sweep Service Act.

KAZALO

1. UVOD	8
1. 1 OPREDELITEV IZBRANE TEME.....	8
1. 2 CILJI IN POMEN DIPLOMSKE NALOGE.....	9
1. 3 STRUKTURA NALOGE.....	10
2. METODOLOŠKI NAČRT	11
2. 1 HIPOTEZA.....	11
2. 2 KAZALNIKI.....	11
2. 2. 1 Število podeljenih koncesij.....	12
2. 2. 2 Cene dimnikarskih storitev.....	12
2. 2. 3 Evidence storitev dimnikarske službe ter evidence malih kurilnih naprav.....	13
2. 3 RAZISKOVALNE METODE IN TEHNIKE DIPLOMSKEGA DELA.....	13
3. TEORIJA EVALVACIJE	15
3. 1 RAZLIČNE DEFINICIJE IN KLASIKIFACIJE EVALVACIJE.....	17
3. 2 NAMEN EVALVACIJE.....	18
3. 3 IGRALCI V PROCESU EVALVACIJE.....	19
3. 4 METODOLOGIJA EVALVACIJE.....	20
3. 4. 1 Metode evalvacije.....	21
3. 5 ZAKLJUČEK.....	22
4. JAVNE SLUŽBE	24
4. 1 OPREDELITEV POJMA.....	24
4. 2 VRSTE JAVNIH SLUŽB.....	25
4. 2. 1 Gospodarske javne službe.....	26
4. 2. 2 Negospodarske javne službe.....	27
4. 3 NAČINI IZVAJANJA JAVNIH SLUŽB.....	27
4. 3. 1 Načini izvajanja gospodarskih javnih služb.....	28
4. 3. 1. 1 Koncesija osebam zasebnega prava.....	29
5. ZAKONSKA UREDITEV DIMNIKARSKE SLUŽBE V SLOVENIJI	31
5. 1 ZAKONSKA UREDITEV DIMNIKARSKE SLUŽBE MED LETI 1993 IN 2004....	32
5. 1. 1 Zakon o dimnikarski službi.....	32
5. 1. 2 Zakon o gospodarskih javnih službah.....	33
5. 1. 3 Zakon o varstvu okolja.....	34
5. 2 ZAKONSKA UREDITEV DIMNIKARSKE SLUŽBE MED LETI 2004 IN 2008....	35
5. 2. 1 Zakon o varstvu okolja.....	35

5. 2. 1. 1 Uredba o dimnikarski službi	37
6. RAZLOGI ZA SPREMEMBO UREDITVE DIMNIKARSKE SLUŽBE.....	39
7. EVALVACIJA DIMNIKARSKE SLUŽBE V SLOVENIJI.....	41
7. 1 EVALVACIJA DIMNIKARSKE SLUŽBE MED LETI 1993 IN 2004	41
7. 1. 1 Stanje na področju koncesij.....	41
7. 1. 2 Cene dimnikarskih storitev.....	43
7. 1. 3 Evidence storitev dimnikarske službe in evidence malih kurilnih naprav	45
7. 2 EVALVACIJA DIMNIKARSKE SLUŽBE MED LETI 2004 IN 2008	48
7. 2. 1 Stanje na področju koncesij.....	48
7. 2. 1. 1 Javni poziv.....	48
7. 2. 1. 2 Prvi javni razpis.....	49
7. 2. 1. 3 Drugi javni razpis	50
7. 2. 2 Cene dimnikarskih storitev.....	52
7. 2. 3 Evidence storitev dimnikarske službe in evidence malih kurilnih naprav	54
7. 3 SKLEP.....	57
8. AKTIVNOSTI MINISTRSTVA ZA OKOLJE IN PROSTOR V PROCESU NADALJNJE UREDITVE DIMNIKARSKE SLUŽBE.....	62
9. ZAKLJUČEK.....	64
10. LITERATURA IN VIRI.....	67
10. 1 LITERATURA.....	67
10. 2 VIRI.....	68
10. 3 INTERNETNI VIRI.....	70
11. PRILOGE	73
PRILOGA A: Intervju z Aleksandrom Županekom	73
PRILOGA B: Intervju s Simonom Jeranovičem.....	76
PRILOGA C: Intervju z Jožetom Kaplarjem	79
PRILOGA Č: Seznam dimnikarskih območij s sklenjeno koncesijsko pogodbo z Republiko Slovenijo za izvajanje dimnikarske javne službe na podlagi javnega poziva iz leta 2004	82
PRILOGA D: Prvi javni razpis za podelitev koncesije za izvajanje storitev dimnikarske javne službe, september 2006.....	89
PRILOGA E: Seznam dimnikarskih območij s sklenjeno koncesijsko pogodbo z Republiko Slovenijo za izvajanje dimnikarske službe, januar 2008	90

PRILOGA F: Drugi javni razpis za podelitev koncesije za izvajanje storitev dimnikarske javne službe, januar 2008	92
PRILOGA G: Cenik dimnikarskih storitev, junij 2006.....	94
PRILOGA H: Cenik dimnikarskih storitev, avgust 2007	98
PRILOGA I: Poročilo o opravljenih storitvah dimnikarske javne službe, 2006.....	101

SEZNAM PREGLEDNIC

Preglednica 3. 1: Pregled definicij in klasifikacij evalvacije	17
Preglednica 7. 1: Cena za letni obseg storitev za trdo in tekoče oziroma plinasto gorivo.....	44
Preglednica 7. 2: Pregled zaključnih ugotovitev po kazalnikih	60

1. UVOD

1.1 OPREDELITEV IZBRANE TEME

Dimnikarska služba je ena najstarejših javnih služb, ki se v Evropi izvaja od IX. stoletja dalje. Na Dunaju so dimnikarske storitve pričeli izvajati organizirano na koncesioniran način že leta 1492, predvsem zaradi zagotavljanja požarne varnosti, že iz časov cesarice Marije Terezije, pa se omenjena javna služba, izvaja na koncesioniran način tudi na področju Slovenije. Po I. svetovni vojni je na območju Slovenije oziroma takratne Jugoslavije veljal še stari avstrijski obrtni red iz l. 1883, leta 1931 pa ga je nadomestil jugoslovanski obrtni zakon. Na njegovi podlagi je bil nato leta 1932, sprejet Pravilnik za izvrševanje dimnikarskega obrta, po katerem so dimnikarjem določili okoliše, da bi zagotovili opravljanje dimnikarskih storitev na vseh območjih (Vrečko 1999: 9–10).

Skozi čas sta se vloga in pomen dimnikarske službe nenehno povečevala. S pojavom novih kurilnih naprav tako v gospodinjstvih kot tudi v hitro razvijajoči se industriji, od sredine 19. stoletja dalje, so se naloge dimnikarske službe razširile in tako niso obsegale več zgolj varstva pred požarom, temveč se je temu pridružilo še varovanje uporabnikov kurilnih naprav pred zadušitvijo in zastrupitvijo z dimnimi plini. Novejši čas je temu dodal še dve pomembni nalogi, ki sta posledica zavedanja ljudi o omejenosti naravnih virov in o ogroženosti človekovega okolja (ekologija), in sicer varčevanje z energijo in varstvo zraka pred onesnaženjem.

Bistvena sprememba na področju predpisov, ki je spremenila vsebino in obseg dimnikarskih storitev, je bila narejena s sprejetjem Zakona o dimnikarski službi (ZdimS) leta 1974 in Zakona o varstvu okolja (ZVO) leta 1993, ko je bilo določeno, da je dimnikarska služba, obvezna lokalna gospodarska javna služba s področja požarne varnosti, varovanja človekovega zdravja in varstva okolja. Izvajala naj bi se na osnovi podeljenih koncesij ali sklenjenih pogodb z lokalnimi skupnostmi.

Leta 2004 se je omenjena javna služba, s sprejetjem novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1), prenesla na državni nivo, predvsem zaradi neučinkovitega organiziranja in izvajanja dimnikarske službe na lokalnem nivoju. Pri prenosu te javne službe na državni nivo se za uporabnike ni praviloma nič spremenilo (MOP 2007a), res pa je, da je s spremembo v načinu organiziranja, država oziroma Ministrstvo za okolje in prostor prevzelo odgovornost za

zagotavljanje uporabe storitev dimnikarske javne službe tudi tam, kjer tega organi lokalnih skupnosti niso storili dovolj učinkovito.

1. 2 CILJI IN POMEN DIPLOMSKE NALOGE

Cilj pričujoče diplomske naloge bo ugotoviti ali je s tem, ko je dimnikarska služba postala obvezna državna gospodarska javna služba, njeno delovanje in nadzor nad njenim delovanjem, postalo bolj urejeno, pregledno in transparentno, torej bolj učinkovito.

Natančneje me bo zanimalo, ali sta sprejem novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1) leta 2004 in na njegovi podlagi sprejeta Uredba o dimnikarski službi¹ (v nadaljevanju Uredba o dimnikarski službi), pozitivno vplivala na odpravo največjih problemov, nejasnosti in pomanjkljivosti ureditve dimnikarske javne službe, ki so prej nastajali na podlagi starega Zakona o varstvu okolja (ZVO) in Zakona o dimnikarski službi (ZdimS).

Moj prvi cilj bo tako s pomočjo izbranih metod evalvacije ugotoviti, kateri so bili glavni problemi, pomanjkljivosti in nesoglasja na področju delovanja in nadzora nad izvajalci dimnikarske službe, ki so vodili do spremembe obstoječih razmerij na področju omenjene obvezne javne gospodarske službe, nato pa na podlagi zbranih podatkov oblikovati hipotezo.

Zvrst evalvacije, ki jo bom uporabila v svoji diplomski nalogi bo naknadna (ex-post) evalvacija, kar pomeni, da bom vrednotila dejanske učinke že sprejete javne politike, predmet raziskave pa bo torej vrednotenje javne politike oziroma programa in ne vrednotenje »igralcev«, ki so vpleteni in odgovorni za izvajanje javne politike. Namen evalvacije bo ugotoviti obseg dejanskih sprememb javne politike (sumativno vrednotenje), njenih vplivov, učinkov in dosežkov, hkrati pa bo moj namen podati zanesljive in veljavne informacije o rezultatih javne politike (psevdoevalvacija).

Za preverjanje hipoteze, bom v nadaljevanju opredelila in določila kazalnike, kateri mi bodo v pomoč pri ugotavljanju stanja, sprememb ter nadaljnji analizi preučevanega področja pred sprejemom novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1) in po njem.

¹ Uredba o načinu, predmetu in pogojih izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom (Ur. l. RS, št. 129/2004, 57/2006, 105/2007).

1.3 STRUKTURA NALOGE

Uvodnemu delu diplomskega dela, v katerem sem na kratko predstavila temo in opredelila cilje ter namen naloge, bo sledil metodološki del. V njem bom z namenom, da bi ugotovila, ali so bili predhodno določeni cilji uresničeni, oblikovala hipotezo ter nadalje definirala kazalnike za ugotavljanje stanja in sprememb na preučevanem področju. Obravnavano obdobje, obdobje med leti 1993 in 2008, bom, zaradi lažje in preglednejše analize, razdelila na dve pod-obdobji in sicer na obdobje med leti 1993 in 2004 ter na obdobje med leti 2004 in 2008. Zaključek drugega poglavja, bo namenjen opisu raziskovalnih metod in tehnik, ki jih bom pri svojem delu uporabila. Prizadevala si bom, da bodo le-te najraznovrstnejše, saj bodo le na tak način zbrane informacije in pridobljeni podatki, prispevali h kvalitetni analizi izbranega področja ter končnemu podajanju sklepov.

Metodološkemu načrtu bosta sledili poglavji namenjeni opredelitvi in razlagi pojmov ter različnih teorij s področja evalvacije in javnih služb. V tretjem poglavju bom tako najprej na kratko opredelila pojem evalvacije, predstavila različne definicije, klasifikacije in namen le-te, nadalje pa bom predstavila igralce, ki sodelujejo v njenem procesu. Zadnji del omenjenega poglavja bo namenjen metodologiji oziroma metodam evalvacije. Teorija s področja javnih služb, opredelitev pojma ter vrste in načini izvajanja javnih služb, bo prikazana v četrtem poglavju. V le-tem, bo poseben poudarek namenjen gospodarskim javnim službam, med katere se uvršča tudi dimnikarska javna služba.

Najpomembnejša zakonska podlaga, ki je urejala oziroma ureja področje dimnikarske javne službe, bo predstavljena v petem poglavju. Sledila bo analiza razlogov za spremembo ureditve in prehod dimnikarske službe iz obvezne lokalne v obvezno državno gospodarsko javno službo. Osrednji del diplomskega dela zajema analiza oziroma evalvacija dimnikarske službe v Sloveniji (po kazalnikih) v vsakem izmed obravnavanem obdobju posebej. Sledil bo sklep, v katerem bom potrdila ali ovrgla svojo, v začetku postavljeno, hipotezo.

V osmem poglavju bodo v luči ugotovljenih spoznanj prikazane aktivnosti Ministrstva za okolje in prostor v procesu nadaljnje ureditve dimnikarskega področja, v prvi polovici leta 2008, deveto poglavje pa bo namenjeno zaključku.

Zadnji del naloge bo sestavljal pregled literature in ostalih, v diplomski nalogi »uporabljenih« virov, čisto na koncu, pa se bodo nahajale priloge.

2. METODOLOŠKI NAČRT

2.1 HIPOTEZA

Z namenom da bi ugotovila, ali je bil s spremembo zakonodaje cilj, ki so si ga zastavili »oblikovalci« javne politike na področju varstva okolja oziroma natančneje dimnikarske javne službe uresničen, sem oblikovala naslednjo hipotezo.

Hipoteza: Dimnikarska služba, kot obvezna lokalna gospodarska javna služba, se pred sprejemom novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1), ni dosledno izvajala, kar se je v primerjavi z obdobjem po sprejetju novega zakona posebej odražalo v velikih razhajanjih v cenah dimnikarskih storitev, po posameznih lokalnih skupnostih in v tem, da lokalna skupnost, kot koncendent, ni najbolj učinkovito izvajala strokovnega in finančnega nadzora nad izvajalci dimnikarske službe, kot obvezne lokalne gospodarske javne službe.

2.2 KAZALNIKI

Za preverjanje zgoraj navedene hipoteze, sem v nadaljevanju diplomske naloge oblikovala kazalnike za ugotavljanje na kakšen način se je izvajala in kako je bila organizirana dimnikarska služba ter strokovni in finančni nadzor nad njo, pred sprejetjem novega Zakona o varstvu okolja leta (ZVO-1) leta 2004. Hkrati pa sem s pomočjo istih kazalnikov, predstavila tudi stanje, spremembe in morebitne izboljšave najbolj pomanjkljivo urejenih področij, po sprejetju omenjenega zakona.

Kazalniki za preverjanje hipoteze bodo:

1. število podeljenih koncesij,
2. cene dimnikarskih storitev,
3. evidence storitev dimnikarske službe in evidence malih kurilnih naprav².

Kot prikazano, bom obravnavano obdobje, zaradi preglednejše obravnave izbranega problema ter lažjega ugotavljanja sprememb, razdelila na dve pod-obdobji, in sicer na obdobje pred

² Kurilna naprava je naprava, v kateri se z zgorevanjem goriv pridobiva toplota (tretji odstavek 3. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav). Mala kurilna naprava je naprava, ki proizvaja toploto za ogrevanje prostorov v stavbah, če njena vhodna toplotna moč ni večja od: 1 MW pri uporabi trdnega goriva, 5 MW pri uporabi tekočega goriva in 10 MW pri uporabi plinastega goriva (prvi odstavek 5. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav).

sprejetjem novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1) in na obdobje po sprejetju in uveljavitvi le-tega.

1. Obdobje po sprejetju Zakona o varstvu okolja (ZVO) leta 1993 ter sprejetjem novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1) leta 2004 (obdobje med leti 1993 in 2004).
2. Obdobje po sprejetju novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1) leta 2004 do konca leta 2007 (obdobje med leti 2004 in 2008).

2. 2. 1 Število podeljenih koncesij

Dimnikarska služba se je, pred sprejetjem novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1) leta 2004, zagotavljala in organizirala kot obvezna gospodarska lokalna javna služba (prvi odstavek 26. člena ZVO). Način opravljanja obvezne lokalne gospodarske javne službe, bi torej morala zagotoviti lokalna skupnost z odlokom (drugi odstavek 3. člena ZGJS), ki bi bil hkrati tudi koncesijski akt (drugi odstavek 32. člena ZGJS).

Moje merilo in pokazatelj stanja v kolikšni meri se je navedena obvezna gospodarska javna služba zagotavljala in izvajala v preteklosti ter kakšno je stanje na omenjenem področju danes, bo število podeljenih koncesij dimnikarskim službam s strani lokalnih skupnosti (občin) in kasneje države.

2. 2. 2 Cene dimnikarskih storitev

Pred sprejetjem novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1) so se cene dimnikarskih storitev oblikovale in določale na način, določen v odloku posamezne lokalne skupnosti (drugi odstavek 59. člena ZGJS). Prav tako pa je lahko lokalna skupnost, za financiranje lokalnih gospodarskih javnih služb, predpisala lokalni davek (61. člen ZGJS).

Zaradi velikih razhajanj v cenah dimnikarskih storitev po posameznih občinah, je nov Zakon o varstvu okolja (ZVO-1) ob tem, ko je določil dimnikarsko službo za obvezno državno gospodarsko javno službo (prvi odstavek 148. člena ZVO-1), predvidel tudi enoten cenik (prvi odstavek 8. člena Uredbe o dimnikarski službi) za vse izvajalce dimnikarskih storitev. Cilj je bil odpraviti samovoljno določanje oziroma izračunavanje cen dimnikarskih storitev znotraj posameznih lokalnih skupnosti, s poenotenim cenikom pa naj bi bila vzpostavljena tudi večja preglednost cen storitev v korist uporabnikov ter večja transparentnost delovanja dimnikarskih podjetij. Za nazornejši prikaz omenjenega problema, bom v nadaljevanju

dotičnega poglavja, izpostavila in predstavila cenike dimnikarskih storitev v lokalnih skupnostih, kjer je v preteklosti prihajalo do velikih razhajanj v cenah storitev.

2. 2. 3 Evidence storitev dimnikarske službe ter evidence malih kurilnih naprav

Zakon o gospodarskih javnih službah je v svojem 33. členu določil, da je nadzor nad izvajanjem gospodarske javne službe določen v koncesijskem aktu, ki je lahko predpis Vlade Republike Slovenije ali odlok lokalne skupnosti (33. člen ZGJS). Finančni in strokovni nadzor nad dimnikarsko službo, kot obvezno lokalno gospodarsko javno službo, naj bi torej določala in urejala posamezna lokalna skupnost, kot koncendent (39. člen ZGJS).

Moje merilo za ugotavljanje učinkovitosti lokalnih skupnosti na področju nadzora nad izvajalci dimnikarske službe, bo obstoj oziroma neobstoj uradnih evidenc o opravljenih storitvah dimnikarske službe ter obstoj ali neobstoj evidenc o kurilnih napravah na koncesioniranem območju. Omenjeni vrsti evidenc sta pomembni zaradi tega, ker je na njihovi podlagi mogoče nadzirati koncesionarje v zvezi z izpolnjevanjem zahtev iz koncesijske pogodbe, prav tako pa je na njihovi podlagi mogoče preveriti izkazane poslovne rezultate za preteklo leto.

V kolikor se bo izkazalo, da lokalne skupnosti na podlagi veljavnih koncesijskih pogodb niso uspele pridobiti podatkov o opravljenih storitvah dimnikarske službe in podatkov o malih kurilnih napravah na svojem koncesioniranem območju ter na takšen način povečati oziroma zagotoviti strokovni in finančni nadzor nad izvajalci dimnikarske javne službe, bom to razumela kot podatek, da občine oziroma lokalne skupnosti niso najbolj učinkovito izvajale nadzora nad izvajalci dimnikarske službe.

2. 3 RAZISKOVALNE METODE IN TEHNIKE DIPLOMSKEGA DELA

»Metodologijo razumemo kot skupek načel in metod, ki jih lahko uporabljamo pri raziskovanju določenega problema« (Bučar in drugi 2002: 6–7). Metode oziroma orodja, ki jih uporabimo za analizo določenega problema, morajo čim bolj ustrezati analizi problema, hkrati pa morajo biti čim bolj raznolike in pestre, saj je od tega odvisna kakovost analize proučevanega problema.

V diplomski nalogi, sem za preverjanje hipoteze, uporabila naslednje raziskovalne metode in tehnike:

- *analizo in interpretacijo primarnih (pravnih) virov* (Zakon o varstvu okolja – ZVO in ZVO-1, Zakon o gospodarskih javnih službah, Zakon o dimnikarski službi, Uredba o dimnikarski službi, Sklep o določitvi cene dimnikarske javne službe ter preostalih dokumentov, podzakonskih aktov, pravilnikov, zapisnikov in poročil),
- *analizo in interpretacijo sekundarnih virov* (knjig, člankov, raznih publikacij, ki se dotikajo izbrane tematike in gradivo z internetnih strani vpletenih akterjev, predvsem Ministrstva za okolje in prostor in Vlade Republike Slovenije),
- *usmerjen intervju* z akterji, ki zastopajo interese dimnikarjev (intervju z Aleksandrom Županekom predsednikom Sekcije dimnikarjev pri Gospodarski zbornici Slovenije) in interese države (intervju z Jožetom Kaplarjem predstavnikom Ministrstva za okolje in prostor),
- *intervju z izvedenci - strokovnjaki s področja izvajanja dimnikarske službe* (intervju s Simonom Jeranovičem direktorjem dimnikarskega podjetja DUROT d.o.o.),
- *študija prej in potem* (»časovna« študija).

Študija prej in potem se bo nanašala na ureditev, delovanje in organiziranost dimnikarske javne službe pred sprejetjem novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1) leta 2004 ter na obdobje po uveljavitvi le-tega. Zaradi svoje pomembne vloge pri opredelitvi (republiških in lokalnih) javnih služb varstva okolja in posledično natančnejšemu urejanju dimnikarske službe, sprejem in obdobje veljave starega Zakona o varstvu okolja (ZVO) leta 1993, predstavlja prvo obravnavano obdobje pričujočega diplomskega dela, pričetek drugega obravnavanega obdobja pa označuje na starem Zakonu o varstvu okolja (ZVO) sloneči novi Zakon o varstvu okolja (ZVO-1), ki je prinesel kar nekaj novosti, tudi na področju ureditve dimnikarske javne službe.

3. TEORIJA EVALVACIJE

Proces oblikovanja in izvajanja javnih politik – procesualni model (policy proces), sestavlja pet časovno ločenih in vsebinsko različnih, a pogosto prepletenih faz. Le-te so (Fink Hafner 2002: 17):

1. identifikacija družbenih oziroma javnopolitičnih problemov in oblikovanje političnega dnevnega reda,
2. oblikovanje javnopolitičnih alternativnih rešitev družbenega problema,
3. uzakonitev izbrane javnopolitične rešitve,
4. izvajanje oziroma implementacija javne politike,
5. vrednotenje³ oziroma evalvacija učinkov javne politike.

Znotraj analize posameznih faz procesa oblikovanja in izvajanja javnih politik, se je pomen evalvacijskega raziskovanja neprestano povečeval. Začetki omenjene zvrsti raziskovanja so se najprej pojavili v izobraževanju in javnemu zdravstvu v tridesetih letih 20. stoletja, kasneje, med drugo svetovno vojno in po njej, pa se je evalvacijsko raziskovanje razširilo na področje obrambe in varnosti. Vrednotenje oziroma evalvacija, kot samostojna in ena izmed ključnih faz v procesu vsake javne politike, se je dokončno uveljavila v šestdesetih in sedemdesetih letih prejšnjega stoletja in to na praktično vseh področjih družbenega delovanja (Kustec Lipicer 2002: 142–144).

Kot vidimo, evalvacija predstavlja eno izmed petih temeljnih faz policy procesa, po Dye-u pa ima »prav vrednotenje skorajda odločilno mesto v procesu izvajanja politike, saj njegovi izsledki lahko odločijo nadaljnjo usodo te politike« (Kustec Lipicer 2002: 147).

Evalvacija je proces določitve prednosti, veljavnosti in vrednosti stvari. Gre za proces razlikovanja pomembnih od nepomembnih ter dragocenih od nekoristnih (neuporabnih) stvari (Vedung 2005: 2). Charles Atkin pa pravi, da je evalvacija zbiranje podatkov in predstavitev ključnih ugotovitev političnim odločevalcem (Atkin v Vedung 2005: 9).

Weiss-ova v svojem delu Evaluation evalvacijo opredeli oziroma definira kot sistematično oceno delovanja nekega programa (politike) in/ali njegovih rezultatov, ki jih primerjamo s

³ V diplomskem delu pojma vrednotenje in evalvacija obravnavam kot sopomenki; vrednotenje je poslovenjen izraz za evalvacijo.

predhodno eksplicitno ali implicitno določenimi cilji. Evalvacija tako predstavlja sredstvo, ki lahko pripomore k izboljšanju programa (politike) (Weiss 1998: 4–5).

Dunn (1994: 405–406) kot tri glavne funkcije evalvacije izpostavi:

1. evalvacija nudi zanesljive in veljavne informacije o izvajanju javne politike oziroma programa ter s tem »razkriva«, do katere mere so cilji in naloge le-te (ga), doseženi;
2. evalvacija prispeva k pojasnitvi in kritiki vrednot, ki predstavljajo podlago za določitev ciljev neke javne politike oziroma programa;
3. evalvacija lahko, z informacijami o neuspešnem izvajanju neke javne politike ali programa, prispeva k delnemu preoblikovanju le-te (ga), lahko pa sproži tudi ponoven premislek o ostalih alternativah ter vodi v temeljito preoblikovanje ali celo ukinitve javne politike oziroma programa s tem, ko ugotovi, da le-ta ne dosega želenih ciljev.

Eden izmed glavnih problemov, na katerega lahko pri svojem delu naleti evalvator, je povezan z nesoglasjem glede ciljev javne politike oziroma programa vpletenih igralcev. V primeru nejasnih, nedoločenih in nemerljivih ciljev, so tudi kriteriji za uspešno evalvacijo nejasni. Tudi v primeru jasno določenih ciljev, Hogwood in Gunn (1984) poudarjata, da se evalvator sooča z nešteto težavami. V primeru obstoja večih ciljev javne politike oziroma programa, je naloga evalvatorja ugotoviti, kakšna so razmerja med le-temi ter kako meriti oziroma oceniti dosežen uspeh posameznega (v najprej določenega) cilja. Hkrati pa se evalvator sooča tudi z ovirami glede razpoložljivega časa in finančnih virov, ki jih ima na razpolago za izdelavo evalvacijske študije ter dostopa do podatkov, ki so nujno potrebni za izdelavo uspešne študije. Ob predhodno naštetih težavah s katerimi se srečuje evalvator, avtorja kot ovire pri njegovem delu, dodajata še prepletenost javnih politik oziroma programov ter politične pritiske, ki se izvajajo na evalvatorja (Hogwood in Gunn 1984: 222–227).

Pred nadaljevanjem poglavja o teoretičnih pogledih in klasifikacijah vrednotenja javnih politik, naj najprej pojasnim še terminološko razločevanje med vrednotenjem in vrednotnim raziskovanjem. »Tako praviloma *vrednotenje* razumemo ožje, kot dejanje vrednotenja, odločitev o vrednosti, pomembnosti ali utemeljenosti objekta vrednotenja oziroma kot sklepanje o (ne)učinkovitosti javne politike, *vrednotno ali evalvacijsko raziskovanje* pa kot sistematično zbiranje podatkov in raziskovanje oziroma *ciljno usmerjeno raziskavo*« (Kustec Lipicer 2006: 97). Evalvacijska raziskava se torej osredotoča na iskanje učinkovitosti in ne na

odločevalske procese, ki vodijo do sprejetja iste politike (Nachmias v Kustec Lipicer 2006: 97).

3. 1 RAZLIČNE DEFINICIJE IN KLASIFIKACIJE EVALVACIJE

Evalvacijske študije različni avtorji, klasificirajo in razvrščajo na podlagi različnih kriterijev, predvsem glede na njihov temeljni vsebinski namen in metodološke pristope.

Preglednica 3. 1: Pregled definicij in klasifikacij evalvacije

Časovni vidik izvedbe evalvacijske raziskave
PREDHODNA (EX-ANTE) EVALVACIJA – zagotavlja ovrednotenje vseh potencialnih alternativnih rešitev in njihovih učinkov pred formalnim sprejetjem neke javne politike.
NAKNADNA (EX-POST) EVALVACIJA – zajema ovrednotenje dejanskih učinkov že sprejete javne politike.

Predmet raziskave
EVALVACIJA JAVNE POLITIKE OZ. PROGRAMA – vrednotenje javne politike in njenih sestavnih programov.
EVALVACIJA IZVAJALCEV – vrednotenje igralcev oz. ljudi, ki delajo v organizaciji in so vpleteni in odgovorni za izvajanje javne politike in programov.

Vsebinski namen evalvacije
PROCESNA EVALVACIJA – namen vrednotenja je ugotoviti obseg izvajanja javne politike oz. programa glede na predhodno zastavljene smernice in cilje.
EVALVACIJA VPLIVOV, UČINKOV – namen vrednotenja je ugotoviti obseg dejanskih sprememb javne politike oz. programa glede na sprejet formalni načrt.

Namen, predpostavke in način vrednotenja
PSEVDOEVALVACIJA – namen vrednotenja je podajanje zanesljivih in veljavnih informacij o rezultatih javne politike oz. programa.
FORMALNA EVALVACIJA - namen vrednotenja je podajanje zanesljivih in veljavnih informacij o rezultatih javne politike oz. programa glede na predhodno formalno objavljene cilje.
TEORETIČNA EVALVACIJA - namen vrednotenja je podajanje zanesljivih in veljavnih

informacij o rezultatih javne politike oz. programa, ki jih eksplicitno vrednotijo javnopolitični igralci – stakeholderji.

Namen vrednotenja
FORMATIVNO (PLASTIČNO) VREDNOTENJE – namen je pripomoči k preoblikovanju in izboljšavi delovanja javne politike oz programa, ko je le-ta, še v teku (»evalvacija za izboljšanje«).
SUMATIVNO VREDNOTENJE – namen je vrednotenje učinkov, dosežkov javne politike oz. programa (»evalvacija kot sodba«).
PROGRAMSKO VREDNOTENJE – namen je vrednotenje celotnega programa skozi celoten policy proces.

Vir: Dunn 1994: 406–414; Kustec Lipicer 2002: 144–149.

3. 2 NAMEN EVALVACIJE

Temeljni namen vrednotenja je podajanje razlogov za uspeh ali neuspeh določenega programa ali politike oziroma ocenjevanje dosežkov nekega programa glede na zastavljene cilje in smernice. Vrednotenje teži k doseganju objektivnosti, zanesljivosti in preverljivosti pri zbiranju, analizi in interpretaciji podatkov (Wright v Kustec Lipicer 2002: 144).

Po Nachmiasu je »poglavitni namen vrednotenja javnega programa sklepanje o (ne)učinkovitosti tega programa« (Nachmias v Kustec Lipicer 2002: 145). Učinki delovanja preučevanega javnega programa, ki so lahko *pozitivni* ali *negativni*, usodno vplivajo na nadaljnji proces oblikovanja in izvajanja javne politike. O negativnem vplivu evalvacijske ugotovitve govorimo, ko je iz izsledkov evalvacijske raziskave razvidno, da so učinki izvajanja javne politike nezaželeni ali celo škodljivi, kar posledično lahko vodi v delno ali korenito preoblikovanje javne politike oziroma celo v zahtevo po njeni opustitvi (terminacija). Konec stare politike pomeni vrnitev le-te, v začetno fazo procesa oblikovanja in izvajanja politike. Tak proces imenujemo policy ciklus (*policy cycle*). O pozitivnem vplivu evalvacijske ugotovitve pa govorimo, ko ugotovitve kažejo, da se javna politika izvaja dobro in učinkovito, kar pomeni, da se bo le-ta izvajala še v prihodnje v nespremenjeni ali delno preoblikovani obliki (Fink Hafner 2002: 19–20; Dye in Nachmias v Kustec Lipicer 2002: 143–145).

Evalvacija je podrobna ocena »vladnih« intervencij (Vedung 2005: 11). S tem se strinja tudi Elinor Chelimsky, ki pravi, da je evalvacija uporaba sistematičnih raziskovalnih metod z

namenom ocenjevanja programa, njegove implementacije ter učinkovitosti (Chelimsky v Vedung 2005: 11).

Carol Weiss, zgoraj navedenim, dodaja naslednje namene evalvacije, zaradi katerih naj bi bile po njenem mnenju, evalvacijske raziskave koristne in nujno potrebne na področju javnih politik (Weiss 1998: 20–29):

1. omogočajo sprotne programske popravke,
2. omogočajo nadaljevanje, razširitev, institucionalizacijo programa ali pa njegovo oklestenje, prenehanje ali celo ukinitve,
3. omogočajo preverjanje novih programskih idej,
4. omogočajo izbiro najboljše izmed številnimi možnosti,
5. določajo, ali naj se financiranje neke javne politike nadaljuje.

Ključni namen vrednotenja je torej, s pridobitvijo in uporabo zanesljivih in veljavnih informacij, sklepati o pozitivnih in negativnih učinkih delovanja preučevanega javnega programa ter razlogih za njegov (ne)uspeh, nato pa na podlagi analize omenjenih podatkov, prispevati k (pre)oblikovanju ali izboljšavi javne politike oziroma temeljitem premisleku o nadaljnjem razvoju le-te.

3. 3 IGRALCI V PROCESU EVALVACIJE

Kot smo videli v predhodnem poglavju, obstaja veliko število različnih razvrstitev in klasifikacij evalvacijskih študij, hkrati pa ne smemo prezreti dejstva, da je v vsako evalvacijsko študijo vpletena tudi množica raznovrstnih igralcev. Igralci se med seboj razlikujejo po svojih pogledih, usmeritvah, željah in interesih s katerimi vstopajo in nastopajo v procesu izdelave evalvacijske študije.

Rossi in Freeman sta izpostavila predvsem štiri ključne skupine igralcev, ki nastopajo oziroma so vpleteni v fazo izvajanja evalvacijskega raziskovanja (Rossi in Freeman 1993):

1. (vladni⁴) odločevalci – skupina igralcev, ki program formalno sprejme in določi smernice ter finančni okvir za njegovo izvajanje,
2. programerji – skupina igralcev, ki program tehnično začrta in skrbi za dejansko izvajanje programa⁵,

⁴ Pojem vlada se nanaša na izvršilno vejo oblasti in ne na širši koncept vlade v smislu oblasti.

3. skupina igralcev, na katero program učinkuje – navadno skupine igralcev civilne družbe,
4. evalvatorji – skupina igralcev, ki program ovrednoti. Lahko gre za igralce državnega tipa⁶ ali pa igralce civilnodružbenega tipa⁷, ki jih ena izmed zgornjih treh skupin najame za izdelavo evalvacijske študije.

Thomas Cook, kot ključne tri skupine igralcev izpostavi:

1. iniciatorje programa (politiki, interesne skupine, davkoplačevalci in javnost),
2. programske igralce (programski uradniki, politični programerji),
3. koristniki programa.

Omenjene tri skupine igralcev so neposredno udeležene v procesih oblikovanja in izvajanja programa, medtem ko evalvatorji najpogosteje vstopajo kot zunanji objektivni ocenjevalci programa in učinkov v poznejših fazah izvajanja programa in se torej v njem ne pojavljajo eksplicitno (Cook v Kustec Lipicer 2002: 150).

3. 4 METODOLOGIJA EVALVACIJE

Iz različnih klasifikacij evalvacije lahko vidimo, da je le-ta, opredeljena predvsem z metodološkimi pravili in pristopi. »Evalvacijsko raziskovanje najbolj splošno opredeljujemo kot uporabo tehnik družboslovnega raziskovanja za vrednotenje socialno-akcijskih programov« (Wright v Kustec Lipicer 2002: 151). Kljub neobstoju enotne teorije evalvacije, izhodiščne značilnosti vrednotenja ostajajo še danes (Wright v Kustec Lipicer 2002: 144):

1. *objektivnost* pridobivanja podatkov o izvajanju programa, ki pomagajo ugotoviti razloge za uspešnost oziroma neuspešnost določenega programa;
2. *subjektivnost* se nanaša na ocenjevanje in podajanje razlogov za uspeh oziroma neuspeh določenega programa;
3. zaradi *specifičnosti svojega namena* in *razmer* v katerih je izvedena, se evalvacijska raziskava, kljub nekaterim podobnostim, razlikuje od ostalih zvrsti družboslovnega raziskovanja.

⁵ Gre predvsem za ljudi, ki prihajajo iz uradov izvršilne veje oblasti.

⁶ Zaposleni, ki so zadolženi za izdelavo evalvacije.

⁷ Zunanji strokovnjaki, raziskovalci.

Kljub temu, da želi biti vrednotenje nevtrarno in objektivno, so njegovi rezultati, kljub objektivno zastavljeni metodologiji delno subjektivni, saj je naloga evalvatorja ovrednotiti program, zaradi česar imajo pomembno vlogo sodbe in vrednotna prepričanja le-tega (Palumbo v Kustec Lipicer 2006: 97–98; Wright v Kustec Lipicer 2002: 144).

Cilj⁸ oziroma namen evalvacije določa uporabo najprimernejše metodologije (Hogwood in Gunn 1984: 228). Avtorji (Weiss 1998; Reiss in Nachmias v Kustec Lipicer 2002: 151–152) se strinjajo, da je za evalvacijsko raziskovanje najprej potrebno natančno določiti metodološka merila, to se pravi, določiti cilj⁹ in oblikovati ustrezen raziskovalni načrt (proces zbiranja, merjenja, analiziranja in interpretacije podatkov) v katerega se vpelje merljive indikatorje¹⁰, kasneje pa je potrebno pridobljene (merljive, standardizirane in zbrane) podatke analizirati ter interpretirati.

3. 4. 1 Metode evalvacije

Za pridobitev relevantnih, objektivnih, preverljivih in zanesljivih podatkov, na podlagi katerih lahko vrednotimo učinke javnih programov in sprejmemo končne evalvacijske sklepe, je potrebno določiti ustrezne raziskovalne metode in tehnike. Le-te so:

- »časovne študije« (študije »prej in potem«, retrospektivne, longitudinalne),
- modeliranje, konstruiranje modelov,
- družboslovni eksperiment,
- analize stroškov in koristi (cost-benefit analiza) ter analize stroškov in učinkovitosti (cost-effectiveness analiza),
- sekundarna analiza,
- primerjalne študije,
- sodbe izvedencev,
- (družboslovni) intervju,
- anketni vprašalniki,

⁸ Želeni cilj oziroma cilji evalvacije morajo biti prepoznani, jasni in »splošno« sprejeti na začetku (Hogwood in Gunn 1984: 228).

⁹ Patton in Sawicki poudarjata, da je najprej potrebno ugotoviti, kakšni so *formalni* oziroma *širši cilji* javne politike, šele v nadaljevanju pa nas zanimajo *ožji, bolj osredotočeni in konkretni cilji* (Patton in Sawicki v Kustec Lipicer 2006: 99).

¹⁰ S pomočjo merljivih indikatorjev lahko raziščemo stopnjo uresničevanja prvotno zastavljenega cilja.

- različne zbirke podatkov (npr. finančnih),
- različne že izvedene študije, ekspertize, raziskave.

Vir: Kustec Lipicer 2002: 153.

Metoda časovne študije, s periodičnimi intervali meritev na izbranem vzorcu, pomaga ugotoviti, ali je implementacija novega javnega programa oziroma sprememba že obstoječega, spremenila obstoječe stanje na izbranem področju. Pove nam tudi, koliko časa se določeni učinki ohranijo. Posebna oblika časovne študije je študija prej in potem, pri kateri gre za primerjavo stanj glede na veljavne rezultate pred in po implementaciji javnega programa na osnovi izvedbe meritve pred in po implementaciji (Hogwood in Gunn 1984: 228–230).

Modeliranje oziroma konstituiranje modelov nam pomaga lažje razumeti kompleksne procese oblikovanja in izvajanja javnih politik. Modeli so poenostavitev realnosti, sestavljeni le iz spremenljivk, ki so pomembne za obravnavan problem (Fink Hafner 2002: 185). Družboslovni eksperiment ima podobno vlogo kot modeliranje, saj poskuša izolirati želene spremenljivke od nezaželenih dejavnikov. Uporaba omenjene metode je v realnosti omejena, saj v laboratoriju ni moč oblikovati realnosti enake situacije, pojavljajo pa se tudi etični in politični pomisleki glede uporabe metode družboslovnega eksperimenta ter ovire glede razpoložljivega časa za izdelavo evalvacijske študije in stroškov povezanih z njo (Hogwood in Gunn 1984: 230–232).

Za analizo podatkov z namenom ugotoviti ekonomsko učinkovitost preučevane javne politike oziroma programa se uporabljata predvsem dve metodi: analiza stroškov in koristi ter analiza stroškov in učinkovitosti.

3. 5 ZAKLJUČEK

Kot lahko vidimo je pojem teorije evalvacije zelo širok. Prav zaradi tega je za evalvacijsko raziskovanje najpomembneje natančno in jasno določiti cilje raziskovanja in oblikovati ustrezen metodološki načrt – proces zbiranja, analiziranja in interpretacije podatkov, v katerega je potrebno vpeljati merljive indikatorje oziroma kazalnike. Le na podlagi tako zbranih podatkov, ki so relevantni, objektivni, preverljivi in zanesljivi, je mogoče vrednotiti učinke javnih programov in sprejemati/podajati končne evalvacijske sklepe.

Cilje in metodološki načrt (hipotezo, kazalnike in raziskovalne metode in tehnike) svojega diplomskega dela oziroma evalvacijske študije sem predstavila že v prvem in drugem poglavju. V zaključku tretjega poglavja pa bi želela povzeti tiste dejavnike, ki so (bodo) za mojo evalvacijsko študijo najpomembnejši.

Kot že prikazano, različni avtorji na podlagi različnih kriterijev različno klasificirajo in razvrščajo evalvacijske študije. Moja evalvacija bo tako naknadna (ex-post) evalvacija (časovni vidik), kar pomeni, da bom vrednotila dejanske učinke že sprejete javne politike, predmet raziskave pa bo evalvacija javne politike oziroma programa in ne vrednotenje igralcev oziroma ljudi, ki so vpleteni in odgovorni za izvajanje javne politike – programov. (Vsebinski) namen evalvacije bo vrednotenje vplivov, učinkov in dosežkov javne politike to se pravi, namen vrednotenja bo ugotoviti obseg dejanskih sprememb javne politike¹¹ (sumativno vrednotenje), prav tako pa bo moj namen podati zanesljive in veljavne informacije o rezultatih javne politike (psevdoevalvacija).

¹¹ Po sprejetju Zakona o varstvu okolja (ZVO in ZVO-1) leta 1993 in 2004.

4. JAVNE SLUŽBE

4.1 OPREDELITEV POJMA

Storitve in dobrine, ki so bile posledica sodobne kapitalistične proizvodnje, so začele presegati materialne in druge možnosti zasebnih ustanov. Njihovo zagotavljanje je zato morala prevzeti država. Ob tem je največji pomen dobil pojem javne službe. Zaradi različnih stopenj razvoja družb, tudi razvoj javnih služb po svetu ni bil enak in zatorej tudi ne moremo govoriti o enotnem pojmu javne službe (Rakočevič 1994: 135–136).

Javne službe so se najprej pojavile v francoski pravni ureditvi. Temelje teorije o javni službi je položil L. Duguitu, po katerem je »javna služba vsaka dejavnost, ki je neobhodno potrebna za obstoj in razvoj družbe in jo morajo zagotoviti, urediti in nadzirati tisti, ki vladajo, ker le tisti lahko tako dejavnost zagotovijo po potrebi tudi s prisilnimi oblastnimi sredstvi« (Rakočevič 1994: 136). Vsak najkrajši zastoj delovanja javnih služb, bi torej po Duguitu, pripeljal do družbenega nereda.

Bonard je v svojih pogledih Duguitu zelo blizu, »saj šteje za javno službo vsako tisto upravno dejavnost, ki nudi storitve in usluge posameznikom in katera ne posega na področje zasebnega prava« (Rakočevič 1994: 137). Vsekakor pa je vedno odvisno od razvoja in stanja vsake družbe posebej, katera dejavnost bo označena in proglašena za tako pomembno, da ji bo družba podelila status javne službe. Možno pa je tudi, da neka služba, ki je v določenem obdobju imela značaj javne službe, le-tega kasneje izgubi (Rakočevič 1994: 138–139).

Rakočevič v svojem delu *Državna uprava* (1994) opozarja, da je pri obravnavanju javnih služb potrebno ločevati med materialnim (funkcionalnim) in formalnim (organizacijskim) pojmovanjem javne službe. Za prvega je pomembna dejavnost (služba) – njena vsebina in namen, za drugega pa subjekt oziroma nosilec dejavnosti (Rakočevič 1994: 137). V naši teoriji je pojem javne službe opredeljen funkcionalno, kar torej pomeni, da javna služba označuje dejavnost in ne izvajalca te dejavnosti (Virant 1998: 129).

Pri nas se je s preučevanjem javnih služb ukvarjal L. Vavpetič, ki meni, da so »javne službe tisto delovanje, s pomočjo katerega se nudijo interesentom dobrine in koristi z najrazličnejših področij, vendar pa morajo biti takšne, da imajo poseben pomen za našo družbo« (Vavpetič v Rakočevič 1994: 138).

Bučar je javno službo opredelil kot dejavnost, »ki ustvarja dobrine za zadovoljevanje družbenih potreb kadar tem potrebam ni mogoče zadostiti v procesu tržne blagovne proizvodnje« (Bučar v Rakočevič 1994: 142).

Za razliko od francoskega modela, kjer pojem javne službe zajema vsako dejavnost, preko katere se zadovoljujejo javne potrebe, je pri nas pojem javne službe bistveno ožji, saj zajema le servisno dejavnost države in lokalnih skupnosti, ne pa tudi njihovih oblastnih funkcij. »Javna služba je dejavnost, preko katere se zagotavljajo javne dobrine in, ki jo opredeljujejo naslednje značilnosti« (Virant 1998: 129):

- izvaja se v javnem interesu,
- za njeno zagotavljanje je odgovorna država ali lokalna skupnost (odvisno od tega ali gre za državno ali lokalno javno službo),
- izvzeta je iz pravnega režima tržnih dejavnosti (prenesena je iz zasebne v javno sfero),
- izvaja se po posebnem javnopravnem režimu.

Teoretiki javnih služb dodajajo še naslednje kriterije, ki opredeljujejo javne službe (Rakočevič 1994: 138):

- nujnost kontinuitete opravljanja javne službe,
- splošna dostopnost vsem prebivalcem pod enakimi pogoji,
- obveznost nudenja javne službe in
- obveznost uporabljanja dobrin in storitev teh služb.

Zaradi izvzetja javne službe iz pravnega režima tržnih dejavnosti; vzpostavitev javne službe pomeni omejitve svobode gospodarske pobude in konkurence, lahko pravni režim javne službe, vzpostavi samo zakonodajalec s sprejemom zakona (Virant 1998: 130).

4. 2 VRSTE JAVNIH SLUŽB

Javne službe lahko v prvi vrsti razdelimo na gospodarske in negospodarske. Oba »krovna« zakona, Zakon o gospodarskih javnih službah¹² (Ur. l. RS, št. 32/93) in Zakon o zavodih¹³

¹² Zakon o gospodarskih javnih službah (ZGJS; Ur.l. RS, št. 32/93, 30/98-ZZLPP0, 127/06-ZJZP). V diplomskem delu so upoštevane vse nadaljnje spremembe prvotno sprejetega ZGJS, ki odločilno vplivajo na področje oziroma se dotikajo teme pričujočega diplomskega dela.

¹³ Zakon o zavodih (ZZ; Ur. l. RS, št. 12/91, 45/94 Odl.US: U-I-104/92, 8/96, 18/98 Odl.US: U-I-34/98, 36/2000-ZPDZC, 127/06-ZJZP). V diplomskem delu so upoštevane vse nadaljnje spremembe prvotno sprejetega ZZ, ki odločilno vplivajo na področje oziroma se dotikajo teme pričujočega diplomskega dela.

(Ur. l. RS, št. 12/91 in 8/96), ne določata, katere dejavnosti so javne službe, temveč urejata le režim njihovega izvajanja. Gospodarske in negospodarske javne službe so bolj podrobno določene s posameznimi področnimi zakoni (Virant 1998: 131).

Nadalje lahko gospodarske in negospodarske javne službe razdelimo na državne in lokalne.

4. 2. 1 Gospodarske javne službe

Kot že omenjeno, je za gospodarske javne službe najpomembnejši, leta 1993 sprejeti Zakon o gospodarskih javnih službah (v nadaljevanju ZGJS), saj poleg podrobne ureditve načinov izvajanja javnih služb, ureja tudi njihovo financiranje, razmerja med uporabniki in izvajalci itd.

Gospodarske javne službe se določijo s posameznimi zakoni in posegajo ter urejajo področja varstva okolja, energetike, prometa in zvez, komunalnega in vodnega gospodarstva, gospodarjenja z drugimi vrstami naravnega bogastva ter ostala področja gospodarske infrastrukture (2. člen ZGJS).

Gospodarske javne službe delimo na *državne* in *lokalne* (prvi odstavek 3. člena ZGJS). Pri državnih gospodarskih službah je pomembno to, da je za njihovo zagotavljanje odgovorna država, medtem, ko so za izvajanje lokalnih gospodarskih javnih služb odgovorne lokalne skupnosti.

Poleg tega, deli zakon gospodarske javne službe še na *obvezne* in *izbirne* (prvi odstavek 3. člena ZGJS). Obvezne so tiste, ki jih država ali lokalna skupnost mora zagotavljati kot javne službe, ker so življenjskega pomena za delovanje družbe in gospodarstva ter ne smejo biti podvržene tržnim zakonitostim. Izbirne gospodarske javne službe pa so tiste, ki jih država ali lokalna skupnost lahko zagotavlja kot javne službe, ni pa nujno, da jih. Ob natančnejšem pregledu lahko ugotovimo, da izbirnih državnih gospodarskih javnih služb ni, so le izbirne lokalne gospodarske javne službe (Virant 1998: 132).

Gospodarske javne službe se običajno izvajajo monopolno – izvaja jo en subjekt ali omejeno število subjektov (Virant 1998: 135). Financirajo se s ceno javnih dobrin, iz proračunskih sredstev in iz drugih virov, določenih z zakonom ali odlokom lokalne skupnosti (prvi odstavek 8. člena ZGJS).

Pri gospodarskih javnih službah je temeljno vodilo za njihovo vzpostavitev ugotovitev, da določene dejavnosti iz kateregakoli razloga ni mogoče prepustiti trgu; bodisi zato, ker le-ta ne bi zagotovil za življenje skupnosti nujno potrebnih dobrin, ali pa zato, ker tržno opravljanje dejavnosti sploh ni mogoče (Virant 1998: 130).

4. 2. 2 Negospodarske javne službe

Ključen za negospodarske javne službe, je leta 1991, sprejeti Zakon o zavodih (v nadaljevanju ZZ). Negospodarske javne službe srečamo na področjih dejavnosti vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, športa, zdravstva, socialnega varstva, otroškega varstva, invalidskega varstva in socialnega zavarovanja (1. člen ZZ).

Negospodarske javne službe se prav tako delijo na *državne* in *lokalne*, saj je za njihovo trajno in nemoteno zagotavljanje ter izvajanje na eni strani odgovorna država, na drugi strani pa lokalne skupnosti (22. člen ZZ).

Za razliko od gospodarskih javnih služb, področje negospodarskih javnih služb ni monopolno. Z zdravstveno, izobraževalno, kulturno dejavnostjo se lahko ukvarja vsakdo, ki izpolnjuje predpisane pogoje. Negospodarske javne službe se financirajo iz javnih sredstev (proračuna in posebnih namenskih javnih skladov), izven obsega javne službe pa se dejavnost lahko opravlja tudi kot gospodarska (tržna) dejavnost z namenom pridobivanja dobička. Obseg javne službe je torej povezan z obsegom javnih sredstev, ki so le-tej namenjene (Virant 1998: 135).

Vprašanje obsega izvajanja javnih služb na področju negospodarskih dejavnosti (zdravstvo, izobraževanje, kultura) je odvisno od motivov socialne politike. Z zagotavljanjem izvajanja teh dejavnosti in z njihovim financiranjem iz javnih sredstev, država oziroma lokalna skupnost zagotavlja vsakemu državljanu vsaj minimalni obseg teh storitev ne glede na njegov materialni oziroma finančni položaj (Virant 1998: 132).

4. 3 NAČINI IZVAJANJA JAVNIH SLUŽB

Način izvajanja oziroma oblike zagotavljanja javnih služb urejata ZGJS in ZZ. Prvi je pri tem uporaben za vsa področja gospodarskih javnih služb in je dokaj izčrpen, v drugem, pa je ureditev načinov izvajanja javnih služb dokaj skopa in zato prepuščena posameznim področnim zakonom, ki bolj podrobno urejajo specifično teh področij (Virant 1998: 136).

Država in lokalna skupnost, ki sta odgovorni za zagotavljanje javnih služb, lahko le-te zagotavljata preko organov javne uprave, preko posebej za ta namen ustanovljenih organizacij ali pa preko oseb zasebnega prava. Javnih služb ne izvajajo organi javne uprave sami. Naša teorija deli izvajanje javnih služb na *izvajanje v režiji* in *privatizirano izvajanje* (Pličanič v Virant 1998: 136).

Javne službe varstva okolja, med katere spada tudi dimnikarska služba¹⁴, se po 2. členu ZGJS uvrščajo med gospodarske javne službe. Zaradi tega, bom v nadaljevanju poglavja najprej predstavila načine izvajanja gospodarskih javnih služb, ki jih predvideva ZGJS, bolj podrobno pa se bom osredotočila na koncesioniran način izvajanja gospodarske javne službe, saj gre, kot bomo videli v nadaljevanju, pri dimnikarski službi v večini primerov za omenjen način izvajanja gospodarske javne službe.

4. 3. 1 Načini izvajanja gospodarskih javnih služb

V 6. členu ZGJS so predvideni naslednji načini izvajanja gospodarskih javnih služb:

- režijski obrat,
- javni gospodarski zavod,
- javno podjetje,
- koncesija osebam zasebnega prava in
- vlaganje javnega kapitala.

Režijski obrat, javni gospodarski zavod in javno podjetje spadajo med načine izvajanja javnih služb v režiji, pri koncesiji in vlaganju javnega kapitala, pa gre za privatizirano izvajanje (Virant 1998: 137).

Ne glede na obliko zagotavljanja javnih služb, ZGJS v drugem odstavku 3. člena predvideva izdajo posebnega predpisa (uredbe Vlade Republike Slovenije ali odloka lokalne skupnosti) o načinu opravljanja gospodarske javne službe, s katerim se uredijo pogoji za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin, pravice in obveznosti uporabnikov, viri financiranja, način njihovega oblikovanja ter položaj infrastrukture (7. člen ZGJS). S tem predpisom se uredijo vsa vprašanja v zvezi z javno službo, gre torej za javnopravno regulacijo javne službe.

¹⁴ 26. člen ZVO in 148. člen ZVO-1.

4. 3. 1. 1 Koncesija osebam zasebnega prava

Koncesija je pooblastilo, ki ga da država ali lokalna skupnost osebi zasebnega prava (ponavadi gospodarski družbi), za izvajanje javne službe. Podelitev koncesije pomeni privatizacijo izvajanja javne službe in ne liberalizacijo dejavnosti¹⁵ (Virant 1998: 140). S podelitvijo koncesije nastane koncesijsko razmerje, v katerem nastopata tisti, ki podeli koncesijo – koncendent (država ali lokalna skupnost) in koncesionar, ki je oseba zasebnega prava, ki izvaja javno službo (31. člen ZGJS). Koncesionirano gospodarsko javno službo opravlja koncesionar v svojem imenu in za svoj račun na podlagi pooblastila koncudenta (prvi odstavek 29. člena ZGJS). Koncesionar je lahko fizična ali pravna oseba, če izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti, ki je predmet koncesionirane gospodarske javne službe. Koncesionar je lahko tudi tuja oseba, če zakon ne določa drugače (30. člen ZGJS).

Teorija ugotavlja, da je koncesijsko razmerje mešano razmerje, v njem se prepletajo tako elementi javnega kot zasebnega prava, »srečujeta« se torej javni in zasebni interes. Koncendent podeljuje koncesijo zaradi zadovoljevanja javnega interesa, saj meni, da bo na takšen način mogoče zagotoviti cenejše in kvalitetnejše izvajanje javne službe kot npr. v javnem podjetju, ali pa nima zadostnih proračunskih sredstev za investicije oziroma izgradnjo infrastrukture, ki je nujno potrebna za začetek izvajanja javne službe. Koncesionar pa sprejme koncesijo zaradi zadovoljevanja lastnega poslovnega interesa; zagotovljen mu je stalen in varen dohodek ter monopolni položaj (Virant 1998: 140–141).

Postopek za podelitev koncesije se začne z izdajo koncesijskega akta, ki je po obliki uredba Vlade Republike Slovenije (v nadaljevanju Vlada RS) ali odlok lokalne skupnosti (32. člen ZGJS) in opredeljuje najpomembnejše značilnosti koncesijskega razmerja: predmet koncesije, območje in način izvajanja, temeljne pravice in obveznosti koncesionarja, začetek in trajanje koncesije, vire financiranja ter nadzor nad izvajanjem javne službe (33. člen ZGJS). Vsebina koncesijskega razmerja je torej v glavnem že določena, manevrskega prostora za pogajanja pred sklenitvijo pogodbe, je malo. Koncesijski akt je hkrati tudi podlaga za izvedbo javnega razpisa (drugi odstavek 36. člena ZGJS), kateri mora določiti merila¹⁶, za izbiro koncesionarja. Postopku javnega razpisa sledi izbor koncesionarja, ki se opravi v upravnem postopku z upravno odločbo (prvi odstavek 37. člena ZGJS). Koncendent in koncesionar nato

¹⁵ Pri privatizaciji se izvajanje javne službe prenese na osebo zasebnega prava, dejavnost pa ohrani režim javne službe z vsemi omejitvami. Liberalizacija pa pomeni vzpostavitev režima tržne dejavnosti (Virant 1998: 140).

¹⁶ Ta merila so predvsem ponujena cena, kvaliteta ponujenih storitev, reference ponudnikov, ponujena koncesijska dajatev, roki za izgradnjo infrastrukture itd. (Virant 1998: 143).

skleneta pisno koncesijsko pogodbo, s katero dokončno uredita medsebojna razmerja v zvezi z opravljanjem koncesionirane gospodarske javne službe (39. člen ZGJS).

Koncesijsko razmerje med koncendentom in koncesionarjem lahko po ZGJS preneha na štiri načine: s prenehanjem koncesijske pogodbe, z odkupom koncesije, z odvzemom koncesije in s prevzemom koncesionirane gospodarske javne službe v režijo (41. člen ZGJS).

5. ZAKONSKA UREDITEV DIMNIKARSKE SLUŽBE V SLOVENIJI

Dimnikarstvo je že od začetka 16. stoletja javna služba, katere dejavnost je urejena s predpisi pristojnih oblasti. Najprej so bili to (od 16. do 19. stoletja) tako imenovani »požarni redi« in »gradbeni redi«, kasneje pa so jih zamenjali ustrezno poimenovani zakoni (Vrečko 1999: 375).

V nadaljevanju petega poglavja diplomskega dela bom na kratko predstavila najpomembnejšo zakonsko podlago, ki je urejala področje dimnikarske javne službe v obdobju med leti 1993 in 2004 ter zakonsko podlago, ki ureja omenjeno področje sedaj¹⁷. V vsakem izmed podpoglavij bom najprej na splošno predstavila posamezni zakon, nadalje pa se bom bolj podrobno osredotočila na člene, ki se navezujejo in urejajo področje javnih gospodarskih služb varstva okolja oziroma bolj podrobno dimnikarske javne službe.

V prvem obdobju, obdobju med leti 1993 in 2004, so najpomembnejšo zakonsko podlago za delovanje dimnikarske službe predstavljali:

1. Zakon o dimnikarski službi¹⁸ (ZdimS, Ur. l. SRS, št. 16/74),
2. Zakon o gospodarskih javnih službah¹⁹ (ZGJS, Ur. l. RS, št. 32/93) in
3. Zakon o varstvu okolja²⁰ (ZVO, Ur. l. RS, št. 32/93).

V drugem obdobju, obdobju med leti 2004 in 2008, pa najpomembnejšo zakonsko podlago²¹ za urejanje dimnikarske službe, predstavljajo:

1. Zakon o gospodarskih javnih službah (ZGJS, Ur. l. RS, št. 32/93),

¹⁷ Pri vsakem izmed navedenih zakonov in podzakonskih aktov, so v diplomskem delu upoštevane vse nadaljnje spremembe prvotno sprejetega zakona (podzakonskega akta), ki odločilno vplivajo na obravnavano področje oziroma se dotikajo teme pričujočega diplomskega dela. V nadaljevanju dela bo zato v glavnem besedilu, zaradi preglednosti, naveden le datum sprejema zakona (podzakonskega akta), vse nadaljnje spremembe, pa bodo zapisane v opombah.

¹⁸ Zakon o dimnikarski službi (ZdimS; Ur.l. SRS, št. 16/74; Ur.l. RS, št. 14/90, 2/04-ZZdl-A, 41/04-ZVO-1).

¹⁹ Ker v obravnavanem obdobju, obdobju med leti 1993 in 2008, ZGJS ni doživel večjih sprememb in popravkov ter še vedno predstavlja najpomembnejšo zakonsko podlago za gospodarske javne službe, bo le-ta predstavljen v sklopu »prvega« obravnavanega obdobja (1993 – 2004) in ga v »drugem« obravnavanem obdobju (2004 – 2008) ne bom ponovno predstavljala.

²⁰ Zakon o varstvu okolja (ZVO; Ur.l. RS, št. 32/93, 44/95, 9/99, 56/99 in 31/2000-ZON, 86/99, 22/2000-ZJS, 82/01, 67/02-ZV-1, 41/04-ZVO-1).

²¹ Poleg navedene zakonske podlage, najpomembnejšo vlogo na področju urejanja dimnikarske službe, predstavljajo: Sklep o določitvi cene dimnikarskih storitev (več v poglavju 7. 2. 2), nova Uredba o emisijah dimnih plinov, Pravilnik o dimnikarski službi (več v poglavju 7. 2. 3), Pravilnik o meritvah in Odredba o obliki poročil (MOP 2007a).

2. Zakon o varstvu okolja²² (ZVO-1, Ur. l. RS, št. 41/04) ter njemu podrejena
3. Uredba o načinu, predmetu in pogojih izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom²³ (Ur. l. RS, 129/04).

5. 1 ZAKONSKA UREDITEV DIMNIKARSKE SLUŽBE MED LETI 1993 IN 2004

5. 1. 1 Zakon o dimnikarski službi

V začetku maja leta 1974 je začel veljati Zakon o dimnikarski službi (ZdimS, Ur. l. SRS, št. 16/74). Osnovan je bil na leta 1965 sprejetem Republiškem zakonu o dimnikarski službi (Ur. l. SRS, št. 11/65), ki je prepustil odgovornost za organizacijo dimnikarske službe občinam (Lapuh v Vrečko 1999: 10). Vsaka občina je torej morala sprejeti odlok o ureditvi dimnikarske službe na svojem območju. Pomembna razlika od leta 1965 sprejetega zakona je bila ta, da je delo dimnikarjev razširil na kontrolo emisije škodljivih snovi iz kurilnih naprav (Vrečko 1999: 10).

Zakon o dimnikarski službi (v nadaljevanju ZdimS) je obdržal pristojnosti občin za organizacijo dimnikarske dejavnosti (drugi odstavek 1. člena ZdimS), prav tako pa je dal pooblastilo pristojnemu organu občinske skupščine, da določi, katera dimnikarska organizacija oziroma samostojni dimnikarski obrtnik bo opravljal dimnikarsko službo na območju občine oziroma na določenem delu tega območja (drugi odstavek 2. člena ZdimS).

Omenjeni zakon v svojem tretjem odstavku 1. člena tudi določa, da je dimnikarska služba dejavnost posebnega družbenega pomena, dimnikarske storitve pa smejo samostojno opravljati samo osebe, ki imajo strokovno izobrazbo za dimnikarja (5. člen ZdimS). Nadzor nad opravljanjem dimnikarske službe je razdeljen med požarno in sanitarno občinsko inšpekcijo (13. člen ZdimS).

Na podlagi 16. člena ZdimS je leta 1976 izšel Pravilnik o rokih in načinu čiščenja in pregledovanja kurilnih naprav, dimovodov in prezračevalnih naprav ter meritvah dimne in druge emisije kurišč (Ur. l. SRS, št. 1/76), ki je natančneje predpisal delo dimnikarske službe.

²² Zakon o varstvu okolja (ZVO-1; Ur.l. RS, št. 41/04, 17/06-ORZVO187, 20/06-ZVO-1A, 28/06, 49/06-ZMetD, 66/06, 112/06, 33/07-ZPNačrt, 39/06-ZVO-1-UPB1).

²³ Uredba o dimnikarski službi (Ur. l. RS, št. 129/04, 57/06, 105/07).

ZdimS je z manjšimi spremembami in popravki veljal do 7. maja 2004, ko je stopil v veljavo novi Zakon o varstvu okolja (ZVO-1).

5. 1. 2 Zakon o gospodarskih javnih službah

Leta 1993 sprejeti Zakon o gospodarskih službah (Ur. l. RS, št. 32/93) predstavlja temeljno izhodišče gospodarskim javnim službam. ZGJS ne določa katere dejavnosti so gospodarske javne službe, temveč pravi, da se le-to določi s posameznimi področnimi zakoni²⁴. Kot vidimo 2. člen ZGJS uvršča javne službe varstva okolja med gospodarske javne službe, ZGJS pa med drugim predstavlja tudi pomemben temelj za ureditev režima njihovega izvajanja.

Drugi odstavek 1. člena ZGJS določa, da se z gospodarskimi javnimi službami zagotavljajo materialne javne dobrine kot proizvodi in storitve, katerih trajno in nemoteno proizvodnjo v javnem interesu zagotavlja Republika Slovenija oziroma občina ali druga lokalna skupnost zaradi zadovoljevanja javnih potreb, kadar in kolikor jih ni mogoče zagotavljati na trgu (drugi odstavek 1. člena ZGJS).

Pri odločanju o tem, katere dejavnosti bodo določene kot javne službe varstva okolja, je potrebno poleg določb drugega odstavka 1. člena ZGJS, upoštevati tudi določbo tretjega odstavka 6. člena ZVO. Iz obeh namreč izhaja, da se določena dejavnost opredeli kot javna služba le v primerih, kadar je ni mogoče zagotavljati na trgu (Čebulj in drugi 1994: 108).

Poleg opisanih splošnih določb, ZGJS v svojem 3. členu določa vrste gospodarskih javnih služb, v nadaljevanju pa ureja tudi vire financiranja, vsebine in način opravljanja strokovnotehničnih in razvojnih nalog, varstvo uporabnikov javnih dobrin, zagotavljanje javnih dobrin z javnim kapitalom, računovodstvo in revidiranje izvajalcev javnih služb, največ pozornosti pa nameni oblikam izvajanja gospodarskih javnih služb²⁵.

V starejših zakonih, uveljavljenih pred ZGJS, je bil namesto pojma »javna služba«, uveljavljen pojem »dejavnost posebnega družbenega pomena«. ZGJS je v predhodnih določbah (68. člen ZGJS) vse te dejavnosti »prekvalificiral« v javne službe (Virant 1998: 132).

²⁴ Gospodarske javne službe se določijo z zakoni s področja energetike, prometa in zvez, komunalnega in vodnega gospodarstva in gospodarjenja z drugimi vrstami naravnega bogastva, varstva okolja ter z zakoni, ki urejajo druga področja gospodarske infrastrukture (2. člen ZGJS).

²⁵ Gospodarske javne službe in način izvajanja le-teh, so podrobneje predstavljeni v poglavju 4.2 in 4.3.

5. 1. 3 Zakon o varstvu okolja

V začetku junija leta 1993 je bil v Sloveniji sprejet Zakon o varstvu okolja (ZVO; Ur. l. RS, št. 32/93), ki je začel veljati 2. julija 1993. Omenjeni zakon je normativno, to je s pravnimi normami, uredil oziroma poskušal urediti tista razmerja v človeški družbi, ki neposredno ali posredno zadevajo oziroma vplivajo na okolje kot celoto ali na njegove posamezne sestavine. Pomembno izhodišče pravnega urejanja varstva okolja je bilo, ob potrebni uskladitvi predpisov, na področju varstva okolja, z novo slovensko ustavo²⁶, tudi postopno približevanje pravni ureditvi razvitega sveta in harmonizacija domačih okoljevarstvenih predpisov in standardov s predpisi in standardi Evropske unije (Čebulj in drugi 1994: 16–20). Omenjeni zakon je postavil temelje modernega varstva okolja v Sloveniji s tem, ko je poenotil principe varstva okolja in jih prevedel v kontekst trajnostnega razvoja (Viler Kovačič 2004: 8).

Zakon o varstvu okolja (v nadaljevanju ZVO) je torej prinesel kar precej novosti in nove zadolžitve na področju vseh posegov v okolje. Z vidika te diplomske naloge je omenjeni zakon pomemben, ker je med drugim, prvič jasno opredelil republiške in obvezne lokalne javne službe varstva okolja (III. poglavje ZVO).

V prvem odstavku 26. člena ZVO je zapisano, da je dimnikarska služba obvezna lokalna javna služba varstva okolja. Lokalne javne službe varstva okolja sodijo med zadeve lokalnega značaja in jih lokalna skupnost lahko samostojno ureja, organizira, upravlja, nadzira, prepreči, financira, spodbuja ali drugače skrbi zanje (drugi odstavek 2. člena ZVO).

Obvezne lokalne javne službe (prvi odstavek 26. člena ZVO) so:

1. oskrba s pitno vodo,
2. odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih padavinskih voda,
3. ravnanje s komunalnimi odpadki,
4. odlaganje ostankov komunalnih odpadkov,
5. javna snaga in čiščenje javnih površin,
6. urejanje javnih poti, površin za pešce in zelenih površin,

²⁶ V 1. členu Ustavnega zakona za izvedbo ustave Republike Slovenije je bilo določeno, da »Določbe predpisov, ki niso v skladu s to ustavo, (je) treba z njo uskladiti najkasneje do 31. 12. 1993«. Zaradi velike količine predpisov na področju varstva okolja, ki bi jih bilo potrebno, zaradi tega določila ustavnega zakona uskladiti z novo ustavo do konca leta 1993, neuspehov usklajevanja (vrsta pomembnih zakonov in predpisov je ostala z ustavo neusklajena) in pa spremenjenega družbeno političnega sistema, se je pojavila potreba po sprejetju novega zakona o varstvu okolja (Čebulj in drugi 1994: 20).

7. pregledovanje, nadzorovanje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva zraka.

Omenjeni člen torej določa obvezne lokalne javne službe varstva okolja in s tem njihovo obvezno zagotavljanje s strani občine oziroma širše lokalne skupnosti, hkrati pa, glede na določbo 5. člena ZGJS, tudi njihovo obvezno uporabo (drugi odstavek 5. člena ZGJS).

Zgoraj navedene dejavnosti so se, pred sprejemom ZVO in ZGJS, uvrščale med komunalne storitve oziroma dejavnosti posebnega družbenega pomena po Zakonu o komunalnih dejavnostih (Ur. l. SRS, št. 8/82). S hkratno uveljavitvijo omenjenih dveh zakonov, ki je omenjene dejavnosti tudi na novo uredil, pa je le-ta, skoraj v celoti, prenehal veljati (Čebulj in drugi 1994: 109).

Država si je v tretjem odstavku 26. člena ZVO pridržala pravico intervencije za primer, če občina, oziroma širša lokalna skupnost, obvezne lokalne javne službe varstva okolja ne zagotovi. V takem primeru jo zagotovi država, in sicer na račun občine, ki ji za izvajanje obvezne lokalne javne službe zagotavlja tudi del sredstev skladno z določbami 8. člena ZGJS. Način zagotovitve določi Vlada RS z aktom, ki ga izvrši ministrstvo, pristojno za varstvo okolja (tretji odstavek 26. člena ZVO).

5. 2 ZAKONSKA UREDITEV DIMNIKARSKE SLUŽBE MED LETI 2004 IN 2008

5. 2. 1 Zakon o varstvu okolja

Ob koncu aprila leta 2004 je bil sprejet nov Zakon o varstvu okolja (ZVO-1; Ur. l. RS, št. 41/04), ki je začel veljati 7. maja 2004. Omenjeni zakon je osnovan na starem zakonu o varstvu okolja, prinaša pa veliko novosti in zahtev²⁷, tudi na področju ureditve dimnikarske javne službe.

Eden najpomembnejših razlogov za sprejem novega zakona je bila dosledna prilagoditev pravni ureditvi EU na področju varstva okolja, prav tako pa so bili po sprejemu ZVO sprejeti in uveljavljeni nekateri pomembni mednarodnopravni akti na področju varstva okolja, ki so

²⁷ Predvsem na področju industrijskega onesnaževanja in vključevanja javnosti v politiko varstva okolja (Viler Kovačič 2004: 8).

zahtevali prilagoditev zakonodaje²⁸. Novi Zakon o varstvu okolja (v nadaljevanju ZVO-1) hkrati odpravlja tudi nekatere slabosti ZVO, za katere se je izkazalo, da v desetih letih veljavnosti starega zakona niso zaživele ali pa se je pokazalo, da njihova uvedba ni skladna z ureditvijo v EU (Viler Kovačič 2004: 8).

ZVO-1 je, zaradi vedno strožjih zahtev povezanih z onesnaževanjem zraka (Viler Kovačič 2004: 9), v svoji 5. točki 148. člena predvidel prenos obvezne gospodarske dimnikarske javne službe z občinske na državno raven. Dimnikarska služba je torej z novim ZVO-1 postala obvezna državna gospodarska javna služba.

Obvezne državne gospodarske javne službe varstva okolja (148. člen ZVO-1) so:

1. ravnanje z radioaktivnimi odpadki in njihovo odlaganje,
2. sežiganje komunalnih odpadkov,
3. ravnanje z živalskimi odpadki, ki so po predpisih na področju veterinarstva živalski proizvodi 1 in 2,
4. zbiranje, predelava ali odstranjevanje določenih vrst drugih odpadkov,
5. izvajanje meritev, pregledovanje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom ter
6. monitoring hidroloških, erozijskih, geoloških, seizmoloških ter drugih geofizikalnih pojavov in monitoring stanja okolja.

Tretji odstavek 148. člena ZVO-1 nadalje pravi, da Vlada RS podrobneje predpiše dejavnosti iz prvega odstavka tega člena in določi način opravljanja obvezne gospodarske javne službe skladno z zakonom. Na osnovi tega je Vlada RS, na predlog Ministrstva za okolje in prostor, decembra leta 2004 sprejela Uredbo o dimnikarski službi, s katero je podrobneje uredila področje dimnikarske javne službe.

Določbe 148. člena ZVO-1, ki se nanašajo na dimnikarsko službo, se začnejo uporabljati šest mesecev po uveljavitvi tega zakona (prvi odstavek 185. člena ZVO-1). Pristojni občinski organi morajo najkasneje tri mesece po uveljavitvi tega zakona ministrstvu posredovati predpise, ki se nanašajo na način izvajanja obvezne lokalne gospodarske službe iz 7. točke

²⁸ »Gre predvsem za implementacijo Konvencije o podnebnih spremembah ter Kjotskega protokola, prenos Aarhuške konvencije o dostopu do informacij in udeležbi javnosti pri odločanju ter dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah« (Viler Kovačič 2004: 8).

prvega odstavka 26. člena ZVO na območju občine in podatke o njihovih izvajalcih (drugi odstavek 185. člena ZVO-1).

Z dnem uveljavitve ZVO-1 sta prenehala veljati: ZVO in ZdimS (prvi odstavek 193. člena ZVO-1).

5. 2. 1. 1 Uredba o dimnikarski službi

Na podlagi tretjega odstavka 148. člena ZVO-1 in 3., 7. in 32. člena ZGJS, je Vlada RS, v začetku decembra leta 2004, izdala Uredbo o dimnikarski službi (Ur. l. RS, 129/04), ki je podrobneje določila in uredila način opravljanja obvezne državne gospodarske dimnikarske javne službe. Omenjena Uredba je hkrati tudi koncesijski akt in določa predmet in pogoje izvajanja koncesije (drugi odstavek 1. člena Uredbe). Koncesije za opravljanje dimnikarske službe podeljuje v imenu koncudenta Vlada RS za obdobje 8-ih let (četrti odstavek 4. člena Uredbe).

Prvi odstavek 8. člena določa, da cene storitev dimnikarske službe določi Vlada RS na predlog ministra, pristojnega za okolje. V nadaljevanju Uredba o dimnikarski službi opredeljuje pogoje za koncesionarja in določila v zvezi s koncesijsko pogodbo in njenim izvajanjem, pravice in obveznosti uporabnika storitev dimnikarske službe ter podrobnosti v zvezi z evidenco kurilnih naprav in evidenco storitev dimnikarske službe.

Uredba je natančneje uredila tudi inšpekcijski nadzor, in sicer tako, da določbe o varstvu pred požarom nadzira inšpekcija, pristojna za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, določbe o ogrožanju človekovega zdravja inšpekcija, pristojna za zdravje in določbe o ceni storitev dimnikarske službe inšpekcija, pristojna za trg (39. člen Uredbe). V zadnji spremembi²⁹ Uredbe (Ur. l. RS, št. 105/07) je predviden tudi strokovni nadzor nad koncesionarji, ki ga bo izvajalo Ministrstvo za okolje in prostor in ki obsega nadzor nad pravilnostjo in strokovnostjo izvajanja storitev koncesionarja (39a. člen Uredbe).

Poleg zgoraj omenjene spremembe, prinaša pomembno novost zadnje spremembe Uredbe o dimnikarski službi (Ur. l. RS, št. 105/07) tudi »novo« XIIIa. poglavje, ki vsebuje prekrškovne določbe, in sicer so opredeljeni prekrški koncesionarja glede upoštevanja predpisanih cen izvajanja dimnikarske službe ter prekrški uporabnikov dimnikarskih storitev. Druge kršitve

²⁹ Zadnja sprememba Uredbe o dimnikarski službi je stopila v veljavo novembra leta 2007 (Ur. l. RS, št. 105/07).

koncesionarja so sankcionirane z odvzemom koncesije, kot je določeno v 21. členu Uredbe o dimnikarski službi.

Uredba je v predhodnih in končnih določbah določila, da se obstoječa koncesijska razmerja iz lokalnega na državni nivo prenese na osnovi vlog izvajalcev o zainteresiranosti iz javnega poziva Ministrstva za okolje in prostor. Osnova za sklenitev nove koncesijske pogodbe z Republiko Slovenijo je bila veljavna koncesijska ali druga pogodba sklenjena z lokalno skupnostjo pred 7. novembrom 2004 (prvi odstavek 41. člena Uredbe). V lokalnih skupnostih, ki za svoja območja niso imela sklenjenih ustreznih pogodb pa se izvajalci izberejo z javnim razpisom (prvi odstavek 42. člena Uredbe).

Skladno z določbami Zakona o gospodarskih javnih službah (ZGJS) in Zakona o varstvu okolja (ZVO) se je dimnikarska služba, v obdobju med leti 1993 in 2004, uvrščala med obvezne lokalne javne službe varstva okolja, kar je pomenilo, da je za njeno zagotavljanje, organiziranje, izvajanje, nadzor in financiranje odgovorna lokalna skupnost oziroma občina. Ker se, kot bomo videli v nadaljevanju diplomskega dela, dimnikarska javna služba v posameznih lokalnih skupnostih ni dosledno izvajala in zagotavljala, kar je po svoji teoriji ena izmed bistvenih značilnosti javnih služb – obveznost zagotavljanja oziroma nudenja in obveznost uporabe storitev javne službe, hkrati pa omenjena javna služba tudi ni bila splošno dostopna vsem prebivalcem pod enakimi pogoji, bom v naslednjem poglavju podrobneje predstavila razloge, ki so vodili do spremembe v načinu ureditve dimnikarske javne službe (prehod na državno raven).

6. RAZLOGI ZA SPREMEMBO UREDITVE DIMNIKARSKE SLUŽBE

Dimnikarska služba se je na osnovi Zakona o dimnikarski službi (Ur. l. SRS, št. 16/74), Zakona o gospodarskih javnih službah (Ur. l. RS, št. 32/93) in Zakona o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 32/93) v prvem obravnavanem obdobju, torej obdobju med leti 1993 in 2004, izvajala kot obvezna lokalna gospodarska javna služba. Za njeno izvajanje je bila odgovorna občina oziroma lokalna skupnost, ki je način organiziranja in izvajanja le-te predpisala z odlokom.

S sprejemom novega Zakona o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 41/04) leta 2004 je prišlo do spremembe v načinu organiziranja dimnikarske službe. ZVO-1 je v svoji peti točki 148. člena predvidel prenos obvezne gospodarske javne službe z občinske na državno raven. Skladno z novim zakonom, je za zagotavljanje in izvajanje omenjene javne službe, postala odgovorna država, ki je podrobneje določila in uredila način opravljanja le-te z Uredbo o dimnikarski službi (Ur. l. RS, št. 129/04, 57/06, 105/07).

Iz različnih virov je mogoče zaključiti, da so bili razlogi za prenos dimnikarske javne službe z občinske na državno raven različni ter povezani predvsem z »neučinkovitim organiziranjem in izvajanjem dimnikarske službe na lokalnem nivoju« (MOP 2007a). Cilj spremembe je bil torej urediti dimnikarsko področje v skladu z zakonodajo ter »dokončno« vzpostaviti red na omenjenem področju (Jeranovič 2007³⁰). Prav tako pomemben razlog za prenos dimnikarske službe na državni nivo je bil povezan z izpolnjevanjem vedno strožjih zahtev povezanih z onesnaževanjem zraka (Viler Kovačič 2004: 8).

V pogovoru z gospodom Aleksandrom Županekom³¹, predsednikom dimnikarske sekcije pri Gospodarski zbornici Slovenije, sem izvedela, da so bili glavni razlogi za spremembo naslednji:

- nedosledno izvajanje dimnikarske službe na lokalnem nivoju,
- zelo različne cene storitev po posameznih občinah,
- pomanjkanje nadzora, tako strokovnega kot finančnega, nad izvajalci dimnikarskih storitev,

³⁰ Priloga B: Intervju s Simonom Jeranovičem.

³¹ Priloga A: Intervju z Aleksandrom Županekom.

- neobstoj uradnih evidenc o malih kurilnih napravah in o opravljenih storitvah ter posledično neizpolnjevanje zahtev evropske direktive o energetske učinkovitosti stavb s področja malih kurilnih naprav.

Zgoraj navedene razloge za prehod dimnikarske službe iz lokalne na državno raven, sem v začetku diplomskega dela, opredelila tudi kot kazalnike za preverjanje zadane hipoteze, obravnavano obdobje, obdobje med leti 1993 in 2008, pa zaradi lažje analize omenjenega področja, razdelila na dve podobdobji. Naslednje poglavje bo tako v celoti namenjeno podrobnejšemu opisu in analizi zgoraj navedenih kazalnikov, hkrati pa bom tekom poglavja poskušala ovrednotiti stanje, spremembe ter morebitne izboljšave znotraj dotičnih področjih.

7. EVALVACIJA DIMNIKARSKE SLUŽBE V SLOVENIJI

V sedmem poglavju bom predstavila stanje na področju prvotno zastavljenih kazalnikov v vsakem izmed obravnavanem obdobju. Omenjeno poglavje sem zato razdelila na dva dela, znotraj vsakega posameznega dela, pa podpoglavja predstavljajo omenjeni kazalniki: stanje na področju koncesij, cene dimnikarskih storitev in evidence storitev dimnikarske službe ter evidence malih kurilnih naprav. V vsakem izmed podpoglavij bom poskušala čim bolj temeljito predstaviti stanje na omenjenem področju, prikazati razlike in spremembe glede na predhodno obravnavano obdobje ter morebitne izboljšave, v zaključku pa bom poskušala podati končno oceno stanja, glede na v začetku, zastavljeno hipotezo.

7.1 EVALVACIJA DIMNIKARSKE SLUŽBE MED LETI 1993 IN 2004

7.1.1 Stanje na področju koncesij

Skladno z ZVO, ZdimS in ZGJS je bila, po letu 1993, dimnikarska javna služba organizirana kot lokalna gospodarska javna služba, kar pomeni, da je bila za njeno izvajanje zadolžena lokalna skupnost oziroma občina. Vsaka občina je tako lahko popolnoma samostojno in suvereno določila pogoje ter način izvajanja te javne službe, zavezana je bila le z oblikami njenega opravljanja, kot določeno v 6. členu ZGJS. Način opravljanja omenjene lokalne gospodarske javne službe je torej morala predpisati lokalna skupnost z odlokom (drugi odstavek 3. člena ZGJS).

Na podlagi pogovora z gospodom Aleksandrom Županekom, predsednikom dimnikarske sekcije pri Gospodarski zbornici Slovenije³² in z gospodom Simonom Jeranovičem, direktorjem dimnikarskega podjetja DUROT d.o.o.³³ ter pridobljenih podatkov s strani Ministrstva za okolje in prostor (v nadaljevanju MOP) sem izvedela, da uradni podatki o tem, katere lokalne skupnosti oziroma občine so zagotovile izvajanje dimnikarske službe, ne obstajajo. V gradivu MOP je navedeno, da se je bila »v skladu s predhodno navedenimi zakoni in njihovimi podzakonskimi akti ter občinskimi predpisi, ta javna služba organizirala

³² Priloga A: Intervju z Aleksandrom Županekom.

³³ Priloga B: Intervju s Simonom Jeranovičem.

približno le v 40 lokalnih skupnostih³⁴« (MOP 2007a). V ostalih občinah pa se je dimnikarska služba izvajala predvsem na podlagi starejših predpisov kot je ZdimS ali pa sploh ni bila urejena (MOP 2007a). »Posledica tega je bilo neurejeno izvajanje te javne službe, ki ni dosegala ciljev z vidika zagotavljanja požarne varnosti, varovanja človekovega zdravja in predvsem ne z vidika varstva okolja, oziroma se ta javna služba ni po vseh lokalnih skupnostih prilagodila sedanjemu stanju ogrevalne tehnike in dosegla javnega interesa s področja varstva okolja, požarne varnosti in varovanja človekovega zdravja« (MOP 2007a).

Tudi iz vladnega gradiva Predlog za sprejem avtentične razlage drugega odstavka 187. in drugega odstavka 188. člena zakona o varstvu okolja iz leta 2005 je razbrati, da se je kasneje, v postopku podeljevanja novih koncesij po objavljenem javnem pozivu za predložitev vlog³⁵, izkazalo, da so v mnogih primerih »občine sklepale različne pogodbe, pogosto brez izvedbe postopka, ki ga določa ZGJS v 37. členu, torej brez izvedbe javnega razpisa ali jasne predhodne določitve v občinskem odloku o načinu izvajanja gospodarskih javnih služb, da se koncesija za dimnikarsko službo podeli brez javnega razpisa« (Vlada RS 2005).

V Poročilu k predlogu za sprejem avtentične razlage drugega odstavka 187. in drugega odstavka 188. člena zakona o varstvu okolja (Poročevalec DZ³⁶, št. 5/06), ki ga je pripravil Odbor Državnega zbora RS za okolje in prostor, je tudi zapisano, da se je podsekretarka na MOP, ga. Bernarda Podlipnik strinjala s tem, da izvajanje obvezne lokalne javne službe varstva okolja ni bilo ustrezno kontrolirano s strani države. »Vse od uvedbe lokalne samouprave država ni zagotovila primerne kontrole nad izvajanjem lokalne samouprave in jo tudi ni usposobila, da bi svoje funkcije lahko v celoti izvajala. Pri tem pa se dimnikarske storitve opravljajo v Sloveniji zelo različno - v severovzhodni Sloveniji zgledno urejeno, na Primorskem pa povsem neurejeno« (Poročevalec DZ, št. 5/06). Po tretjem odstavku 26. člena ZVO bi obvezno lokalno gospodarsko javno službo, ki je lokalna skupnost ne zagotavlja skladno z drugim odstavkom 26. člena ZVO, morala zagotoviti država na območju lokalne skupnosti in za njen račun. Le-ta, pa v primeru dimnikarske javne službe tega ni storila. Predstavnica MOP, ga. Podlipnik se je strinjala tudi s tem, da so pogodbe za izvajanje dimnikarske javne službe zelo različne, »skorajda je toliko primerov, kolikor je občin in izvajalcev javnih služb« (Poročevalec DZ, št. 5/06).

³⁴ (Ne)uradni seznam občin oziroma lokalnih skupnostih v katerih se je dimnikarska javna služba izvajala, ne obstaja oziroma ga ni moč pridobiti.

³⁵ Podrobneje o javnem pozivu za predložitev vlog v poglavju 7. 2. 1. 1.

³⁶ Poročevalec Državnega zbora Republike Slovenije.

Iz navedenega je mogoče sklepati, da se v prvem obravnavanem obdobju, obdobju med leti 1993 in 2004, dimnikarska javna služba, po posameznih občinah oziroma lokalnih skupnostih, ni dosledno izvajala, na kar kažejo tako podatki pridobljeni s strani Vlade RS oziroma Ministrstva za okolje in prostor o stanju na področju koncesij kot tudi izjave predsednika sekcije dimnikarjev pri Gospodarski zbornici Slovenije in direktorja podjetja DUROT d.o.o.. Pri tem pa je pomembno dodati, da zgoraj navedenega sklepa ni mogoče popolnoma zanesljivo sprejeti, zaradi odsotnosti ustreznih statističnih podatkov.

7. 1. 2 Cene dimnikarskih storitev

Skladno z 8. členom ZGJS, se gospodarske javne službe financirajo s ceno javnih dobrin, iz proračunskih sredstev in iz drugih virov na način, ki ga določa zakon ali občinski odlok. ZVO je dimnikarsko službo opredelil kot obvezno lokalno javno službo (prvi odstavek 26. člena ZVO), kar je posledično pomenilo, da so se cene dimnikarskih storitev oblikovale in določale na način in po postopku, ki ga je določal odlok lokalne skupnosti (drugi odstavek 59. člena ZGJS). Lokalna skupnost je lahko za financiranje lokalnih gospodarskih javnih služb predpisala tudi davek v skladu s predpisi, ki urejajo financiranje javne porabe in nalog lokalnih skupnosti (61. člen ZGJS).

Vsaka lokalna skupnost je torej lahko popolnoma samostojno in samovoljno določala cene dimnikarskih storitev in predpisala višino davka oziroma koncesijske dajatve. Zaradi tega je prihajalo do velikih razlik in razhajanj v višini cen dimnikarskih storitev po posameznih lokalnih skupnostih (MOP 2007a). Tudi iz Mnenja Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, k predlogu za sprejem avtentične razlage drugega odstavka 187. in drugega odstavka 188. člena Zakona o varstvu okolja, je razvidno, da so po posameznih občinah oziroma lokalnih skupnostih, obstajale »velike razlike v kvaliteti in ceni storitev dimnikarske službe« (Državni svet RS 2005).

Iz novice na spletni strani Urada Republike Slovenije za varstvo potrošnikov z dne 8. junija 2006 je možno razbrati, do kako velikih razlik in razhajanj je prihajalo pri zaračunavanju dimnikarskih storitev na območju Republike Slovenije. Povprečne cene³⁷ za izvajanje dimnikarske službe so tako znašale »v Ljubljani okoli 24.000 tolarjev³⁸, Celju 12.000, Mariboru 13.000 in Novem mestu 24.000 tolarjev« (Urad Vlade RS za varstvo potrošnikov

³⁷ Povprečni letni strošek izvajanja dimnikarske službe za malo kurilno napravo do 50 kW za tekoče ali plinasto gorivo (Urad Vlade RS za varstvo potrošnikov 2006).

³⁸ 1 EUR = 239,64 SIT

2006). Prav tako sem na podlagi pogovora z gospodom Jeranovičem³⁹ izvedela, da se je lokalni davek oziroma koncesijska taksa, po posameznih lokalnih skupnostih zelo razlikoval in gibal nekje med nič in desetimi odstotki.

Kot razvidno iz spodnje tabele je po slovenskih krajih res prihajalo do velikih razlik v cenah dimnikarskih storitev. Najnižje cene⁴⁰, tako za obseg storitev za trdo gorivo kot tudi za tekoče in plinasto gorivo, je imelo podjetje DUROT d.o.o. iz štajerske regije⁴¹, in sicer so bile cene od tri do štirikrat nižje od dimnikarskega podjetja iz Novega Mesta. Cene za letni obseg storitev za trdo gorivo ostalih dimnikarskih podjetij so se gibale nekje med 7.000 in 9.500 slovenskih tolarjev, medtem ko so bile cene za letni obseg storitev za tekoče in plinasto gorivo višje in so se, z izjemo podjetja DUROT d.o.o. ter podjetja Dimnikarstvo Mihelčič iz Novega Mesta, gibale med 15.000 in 22.600 slovenskih tolarjev.

Preglednica 7. 1: Cena za letni obseg storitev za trdo in tekoče oziroma plinasto gorivo

Vrsta storitve	Energetski servis Ljubljana	Dimnko d.o.o., Škofja Loka	Dimnikarstvo Mihelčič, NM	Dimnikarstvo Dovrtel, Kranj	E.D.T. Koper	Dimnikarstvo Jelančič, Sevnica	DUROT d.o.o., Šentilj
Komplet storitev na drva: Čiščenje+LSP ⁴²	7.740,00	8.947,00	27.000,00	11.400,00	9.585,00	6.816,00	6.460,00
Komplet storitev na olje: Čiščenje+LSP +meritev	15.214,00	22.657,00	36.000,00	19.000,00	17.996,00	21.065,00	11.788,00

Vir: Energetski servis E.S. d.o.o. 2004; Jeranovič 2007.

Vsi podatki, pridobljeni iz različnih virov, kažejo na to, da je v prvem obravnavanem obdobju, obdobju med leti 1993 in 2004, prihajalo do velikih razlik in razhajanj v cenah dimnikarskih storitev po posameznih lokalnih skupnostih. Razlog za omenjeno stanje je bil posledica dejstva, da je vsaka lokalna skupnost lahko popolnoma samostojno in samovoljno določala cene dimnikarskih storitev in predpisala višino davka oziroma koncesijske dajatve.

³⁹ Priloga B: Intervju s Simonom Jeranovičem.

⁴⁰ Cene v tabeli so izražene v slovenskih tolarjih – SIT (1 EUR = 239,64 SIT).

⁴¹ Podjetje DUROT d.o.o. je imelo (in še ima) sklenjeno koncesijsko pogodbo z naslednjimi občinami: Šentilj, Kungota in Pesnica pri Mariboru.

⁴² Letni strokovni pregled.

7. 1. 3 Evidence storitev dimnikarske službe in evidence malih kurilnih naprav

Skladno s 33. členom ZGJS koncesijski akt, ki je lahko predpis Vlade ali odlok lokalne skupnosti, med drugim opredeljuje tudi nadzor nad izvajanjem gospodarske javne službe. Bolj podrobno, način finančnega in strokovnega nadzora s strani koncudenta določa koncesijska pogodba, v kateri koncudent in koncesionar urejata medsebojna razmerja v zvezi z opravljanjem koncesionirane gospodarske javne službe (39. člen ZGJS). ZVO je dimnikarsko službo opredelil kot obvezno lokalno javno službo (26. člen ZVO), kar je posledično pomenilo, da je bila občina oziroma lokalna skupnost kot koncudent, pristojna za nadzor nad izvajalci dimnikarske službe na njenem območju.

Kot že prikazano v začetku diplomskega dela, bo moje merilo za ugotavljanje in oceno stanja lokalnih skupnosti na področju nadzora nad izvajalci dimnikarske javne službe, obstoj oziroma neobstoj uradnih evidenc o opravljenih storitvah dimnikarske službe in evidenc o malih kurilnih napravah.

Na podlagi 16. člena Zakona o dimnikarski službi (Ur. l. SRS, št. 16/74) je bil tako, konec decembra leta 1975, sprejet Pravilnik o rokih in načinu čiščenja in pregledovanja kurilnih naprav, dimovodov in prezračevalnih naprav ter o meritvah dimne in druge emisije kurišč⁴³ (Ur. l. SRS, št. 1/76), ki je začel veljati 30. januarja 1976. Omenjeni Pravilnik je v svojem prvem odstavku 11. člena predpisal, da dimnikarska organizacija (dimnikarsko podjetje ali dimnikarski obrtnik) vodi razvid⁴⁴ kurilnih naprav, dimovodov in prezračevalnih naprav ter kontrolno knjigo pregledovanja in čiščenja teh naprav – opravljenih storitev. V razvid kurilnih naprav, dimovodov in prezračevalnih naprav se vpišejo tiste kurilne naprave, ki so zavezane pregledovanju in čiščenju (drugi odstavek 11. člena Pravilnika). V kontrolno knjigo pa se na podlagi podatkov, ki jih je ugotovil dimnikar po opravljenem delu, vpišejo: objekt, kjer je bila storitev opravljena, ime dimnikarja, ki je storitev opravil, datum storitve, ugotovljeno stanje in pomanjkljivosti naprav ter rok za njihovo odpravo (tretji odstavek 11. člena Pravilnika).

Vodenje kontrolne knjige opravljenih dimnikarskih storitev je bilo v »naši« dimnikarski praksi vpeljano že dolga leta in dobro uveljavljeno, medtem ko je bilo vodenje razvida oziroma katastra do leta 1965, ko je bil sprejet prvi Zakon o dimnikarski službi, skoraj

⁴³ V nadaljevanju Pravilnik.

⁴⁴ Beseda »evidenca« pomeni »razvid«; iz evidenc je torej razvidno poslovanje podjetja. Iz te obrazložitve bi lahko sklepali, da bi bil za besedo »razvid« v Pravilniku mogoče primernejši izraz »kataster«, ki ga na splošno uporabljamo za sistematično zbrane podatke o zemljiščih in podobno. V tem primeru gre prav tako za pregledno zbrane podatke o kurilnih, dimovodnih in prezračevalnih napravah na določenem območju - po dimnikarskih okoliših (Vrečko 1999: 361).

nepoznana naloga (Vrečko⁴⁵ 1999: 361). »Dimnikarji so se tega dela lotili s precejšnjim odporom in pravzaprav še danes, po dobrih 30 letih od uvedbe, to delo ni povsod vpeljano« (Vrečko 1999: 361).

Pomembna pomanjkljivost Pravilnika iz leta 1976, ki je ostal v veljavi vse do 1. decembra 2004⁴⁶, je bila ta, da ni natančno določil oblike oziroma vsebine razvida. Tako ni bilo predpisanega enotnega obrazca oziroma ni bilo zakonskega predpisa za poenotenje evidenc, »kar je lahko prišlo tudi prav kot izgovor, da na tem področju ni bilo možno takoj začeti z delom« (Vrečko 1999: 361). »Tako lahko rečemo, da kompletnega razvida ni izdelalo verjetno nobeno dimnikarsko podjetje« (Vrečko 1999: 361).

Občine oziroma lokalne skupnosti so v svojem odloku predpisale, da je koncesionar dolžan poročati koncendentu o vseh dejstvih in pojavih, ki utegnejo vplivati na izvajanje dimnikarske službe. Hkrati pa mora, na zahtevo koncudenta, koncesionar le-temu posredovati vse podatke, ki jih le-ta potrebuje za opravljanje strokovnega in finančnega nadzora. Prav tako ima koncendent v vsakem času pravico vpogleda v poslovne knjige koncesionarja oziroma od njega zahtevati pisno poročilo (Županek 2007⁴⁷).

Iz pogovora z gospodom Županekom in gospodom Jeranovičem sem izvedela, da so izvajalci dimnikarske službe, o omenjenih podatkih in o svojem delu poročali občinskemu svetu v skladu s svojimi pogodbenimi obveznostmi, vendar le-ti nikoli niso izrecno zahtevali in tako posledično tudi pridobili natančnih evidenc o malih kurilnih napravah in o opravljenih storitvah. Občine oziroma lokalne skupnosti so tako imele zakonsko podlago za pridobitev vseh evidenc in podatkov, a tega niso storile. V večini primerov jim je zadostovalo že enkratno letno poročilo o delu dimnikarske službe, ki je vsebovalo naslednje postavke: prikaz skupnih prihodkov iz naslova izvajanja dimnikarske javne službe, skupno število kurilnih naprav na območju občine, odstotek pregledanih/očiščenih kurilnih naprav na območju občine ter skupno število opravljenih meritev na območju občine (MOP 2005).

Tudi iz gradiva Ministrstva za okolje in prostor je razvidno, da se strinjajo z zgoraj navedeno trditvijo, da občine oziroma lokalne skupnosti niso imele in posledično (kasneje) tudi »državni organi trenutno še nimajo ustreznih podatkov o stanju, številu, lokaciji, vrsti naprav,

⁴⁵ Franc Vrečko je bil dolgoletni predavatelj dimnikarske tehnologije na srednji gradbeni šoli v Mariboru ter avtor priročnika in učnega pripomočka, knjige Dimnikarstvo (Kern 2006b).

⁴⁶ 1. decembra 2004 je stopil v veljavo novi Pravilnik o oskrbi malih kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov pri opravljanju javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov (Ur. l. RS, št. 128/04, 18/05).

⁴⁷ Priloga A: Intervju z Aleksandrom Županekom.

uporabljeni vrsti goriva, količini porabljenega gradiva itd., ki bi bili potrebni za takojšen nadzor« (MOP 2007a) tako uporabnikov kot tudi izvajalcev koncesionirane dimnikarske javne službe.

Na osnovi zbranih podatkov (prikazanega vidika) lahko sklenem, da občine v vlogi koncudenta, niso bile najbolj učinkovite pri zagotavljanju strokovnega in finančnega nadzora nad izvajalci dimnikarske službe, kot obvezne lokalne gospodarske javne službe. Na podlagi pridobljenih evidenc o malih kurilnih naravah in o opravljenih storitvah na le-teh, bi bilo mogoče natančneje nadzirati koncesionarje v zvezi z izpolnjevanjem zahtev iz koncesijske pogodbe ter na osnovi prej omenjenega Pravilnika preveriti izkazane poslovne rezultate za preteklo leto, hkrati pa bi tako lahko tudi lažje nadzirali uporabnike dimnikarskih storitev, katerih uporaba storitev je po ZGJS obvezna (drugi odstavek 5. člena ZGJS).

7. 2 EVALVACIJA DIMNIKARSKE SLUŽBE MED LETI 2004 IN 2008

7. 2. 1 Stanje na področju koncesij

ZVO-1 je v svojem 148. členu določil, da je dimnikarska služba obvezna državna gospodarska javna služba. Ker je bila to, do uveljavitve te določbe (šest mesecev po uveljavitvi zakona, torej 7. 11. 2004 – prvi odstavek 185. člena ZVO-1), lokalna gospodarska javna služba, je ZVO-1 v 187. in 188. členu uredil način prehoda koncesijskih in drugih pogodbenih razmerij občin z izvajalci te javne službe na državo.

Po tej ureditvi se prva koncesija za izvajanje dimnikarske službe, brez javnega razpisa, podeli osebi, ki ima na dan uveljavitve Uredbe o dimnikarski službi (Ur. l. RS, št. 129/04), to je na dan 18.12. 2004, z občino pred 7.11. 2004 sklenjeno veljavno koncesijsko pogodbo ali drugo pogodbo za izvrševanje dimnikarske službe, pri čemer mora ta oseba izkazati poseben interes s posebno vlogo (Viler Kovačič 2005: 21). Na tistih območjih, kjer lokalne skupnosti za svoja območja z izvajalci dimnikarskih storitev niso sklenile ustreznih pogodb oziroma koncesijske pogodbe niso bile sklenjene neposredno (preko javnega poziva), so bili ali pa še bodo, izvedeni javni razpisi za podelitev te koncesije.

Slovenija je razdeljena na 194 dimnikarskih območij. Dimnikarska območja kot so Gornja Radgona, Grad, Hoče, Slivnica, Kočevje, Miklavž na Dravskem polju, Moravske Toplice, Puconci, Ribnica, Slovenska Bistrica imajo po dva ali več izvajalcev, vendar ima vsak izvajalec svoje območje, kjer ima izključno pravico do opravljanja dimnikarskih storitev. Dimnikarsko območje Maribor ima več izvajalcev, Mestna občina Ljubljana pa je razdeljena na območje I in območje II in ima dva izvajalca (MOP 2007b).

7. 2. 1. 1 Javni poziv

Ministrstvo za okolje in prostor je 17.12.2004 objavilo javni poziv za predložitev vlog o zainteresiranosti za izvajanje dimnikarske službe⁴⁸ oziroma javni poziv za neposredno podelitev prvih koncesij.

Iz 2. točke javnega poziva izhaja, da lahko vlogo o zainteresiranosti predložijo vse osebe, ki imajo na dan 18. decembra 2004 veljavno koncesijsko ali drugo pogodbo za izvajanje dimnikarske službe iz 7. točke prvega odstavka 26. člena ZVO, skladno z določbami 187. ali

⁴⁸ Javni poziv za predložitev vlog o zainteresiranosti za izvajanje dimnikarske službe št. 353-01-106/2004.

188. člena ZVO-1, ta pa je bila s posamezno občino, kjer se je javna gospodarska služba izvajala, sklenjena pred 7. novembrom 2004. Ker so, kot smo videli v poglavju 7.1.1, o stanju na področju koncesij v obdobju med leti 1993 in 2004, nekatere občine oziroma lokalne skupnosti sklepale koncesijske pogodbe brez javnega razpisa ali predhodnih določb v odloku občine o načinu izvajanja gospodarskih javnih služb, je nastal problem pri razlagi pojma, kaj je to veljavna koncesijska ali druga pogodba. Zaradi tega, je Državni zbor RS sprejel Avtentično razlago drugega odstavka 187. in drugega odstavka 188. člena zakona o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 17/06), ki je določila, da je veljavna koncesijska pogodba le tista pogodba, ki je bila sklenjena v skladu s 37. členom ZGJS, kar pomeni, da je bila sklenjena na podlagi predhodno objavljenega javnega razpisa ali na podlagi določbe v odloku občine o načinu izvajanja gospodarskih javnih služb, s katero je bilo določeno, da se koncesija za dimnikarsko službo podeli brez javnega razpisa (Vlada RS 2006).

Na javni poziv za podelitev prvih koncesij se je prijavilo 70 dosedanjih izvajalcev dimnikarske službe, ki je podalo 244 vlog o zainteresiranosti. Od postopkov, uvedenih na ta poziv, jih je 201 že končanih, 37 jih je v različnih fazah upravnega spora, 9 pa jih je v teku pri ministrstvu. Na podlagi teh postopkov je bilo sklenjenih okoli 100 koncesijskih pogodb (podrobnejši seznam v Prilogi Č)⁴⁹ z izvajalci dimnikarske službe, katerim je bila podeljena koncesija za obdobje 8-ih let. Na dimnikarskih območjih, kjer koncesije niso bile podeljene neposredno, pa je predviden javni razpis za podelitev preostalih koncesij (MOP 2007a).

7. 2. 1. 2 Prvi javni razpis

Dne 25. septembra 2006 je Ministrstvo za okolje in prostor⁵⁰, objavilo prvi javni razpis za izvajanje dimnikarske javne službe, skladno z določbami koncesijskega akta – Uredbe o dimnikarski službi (Ur. l. RS, št. 129/04 in 57/06). Območja, za katere je koncedent – Republika Slovenija razpisovala koncesijo, so bila: Brežice, Cerknica, Črnomelj, Hajdina, Sežana, Komenda, Piran, Podlehnik, Ptuj, Rogatec, Šmartno ob Paki, Šmarje pri Jelšah, Šoštanj, Žiri in Žužemberk. Skupno je bilo torej razpisanih 15 območji⁵¹, na katerih se je podeljevala koncesija (MOP 2006).

⁴⁹ Priloga Č: Seznam dimnikarskih območij s sklenjeno koncesijsko pogodbo z Republiko Slovenijo za izvajanje dimnikarske javne službe na podlagi javnega poziva.

⁵⁰ Po pooblastilu Vlade RS št. 02003-10/2006/3 z dne 14.09.2006 (MOP 2006).

⁵¹ Priloga D: Prvi javni razpis za podelitev koncesije za izvajanje storitev dimnikarske javne službe, september 2006.

Na razpisu se je bilo sočasno možno prijavititi za več območij iz tega razpisa. Merilo za izbiro koncesionarja v primeru, da se je na eno območje prijavilo več prijaviteljev, sta bila:

1. število prijavljenih usposobljenih oseb, ki bodo izvajale dimnikarsko službo na dimnikarskem območju, ki je predmet razpisa in
2. višja usposobljenost prijavljenih oseb, ki bodo izvajale dimnikarsko službo na dimnikarskem območju, ki je predmet razpisa.

Koncendent si je v primeru, da za posamezno območje ne pridobi nobene popolne prijave, pridržal pravico, da razpis na omenjenem območju ponovi.

Kljub izjavi predstavnice MOP ga. Marjane Mali⁵², da bo postopek podeljevanja koncesij zaključen do 30. junija 2007, s čimer naj bi bila pokritost Slovenije tako rekoč popolna (Kern 2006a), je bilo do začetka oktobra 2007 podeljenih koncesij za 91 dimnikarskih območij, na katerih so bili izbrani 104 koncesionarji. Poleg tega je bilo izdanih še 17 odločb Vlade RS o izbiri koncesionarja, za katere so bile koncesijske pogodbe podpisane predvidoma do konca oktobra leta 2007 (MOP 2007c). Skupno je bilo do konca januarja leta 2008, na podlagi javnega poziva in javnega razpisa podeljenih koncesij za 113 dimnikarskih območij (podrobnejši seznam v Prilogi E)⁵³ od skupno 194-ih (MOP 2007d).

Navedeni razlogi predstavnikov Ministrstva za okolje in prostor za to, da proces podeljevanja koncesij še vedno ni zaključen, so številni. Mednje spadajo: zahtevnost pripravljanja na javne razpise, zapletenost postopkov zaradi medsebojno konkurirajočih se zahtev izvajalcev, zelo slaba ureditev dimnikarske službe na občinski ravni in posledično nejasnih ter nepopolnih aktov občin in pogodb pa tudi zaradi avtentične razlage 187. in 188. člena ZVO-1, ki ju je sprejel Državni zbor februarja leta 2006 in poznejše delne razveljavitve te razlage, v kolikor se nanaša na 188. člen ZVO-1 (Kern 2006a; MOP 2007a).

7. 2. 1. 3 Drugi javni razpis

19. decembra 2007, je v prostorih Ministrstva za okolje in prostor v Ljubljani, potekal posvet med MOP in izvajalci obvezne državne gospodarske dimnikarske službe. Na omenjenem

⁵² Trenutno opravlja dolžnosti Generalne sekretarke na Ministrstvu za okolje in prostor (Vlada RS 2007).

⁵³ Priloga E: Seznam dimnikarskih območij s sklenjeno koncesijsko pogodbo z Republiko Slovenijo za izvajanje dimnikarske službe, januar 2008.

posvetu sta predstavnika omenjenega ministrstva ga. Marijana Mali in g. Jože Kaplar⁵⁴ povedala, da bo drugi javni razpis, za podelitev preostalih koncesij za izvajanje dimnikarske službe, izšel predvidoma v začetku leta 2008, in sicer v mesecu januarju oziroma februarju. Za javni razpis je predvidenih 52 dimnikarskih območij, torej območij, za katere so bile izdane negativne odločbe o izbiri izvajalca ali pa vloga o zainteresiranosti ni bila podana (MOP 2007č).

Poleg razlogov, navedenih v zadnjem odstavku prejšnjega poglavja, za zaostanek na področju podeljevanja koncesij, je pomemben razlog za zaostanek predstavljala tudi sprememba Uredbe o dimnikarski službi (Ur. l. RS, št. 105/07), ki je stopila v veljavo novembra leta 2007. Pomembno novost sedaj predstavlja sprememba 18. člena Uredbe, ki po novem zahteva od koncesionarja, da ima za izvrševanje dimnikarske službe na določenem dimnikarskem območju ves čas zaposlenih toliko usposobljenih delavcev, kot jih je navedel v vlogi za pridobitev koncesije.

Pri izbiri koncesionarja se upoštevata naslednji merili (tretji odstavek 15. člena Uredbe):

1. število usposobljenih oseb iz 1. točke prvega odstavka 11. člena Uredbe, ki so navedene v vlogi za podelitev koncesije, kot osebe, ki bodo izvajale dimnikarsko službo na dimnikarskem območju, ki je predmet razpisa in
2. morebitne dodatne usposobljenosti in znanja teh oseb (npr. višja stopnja izobrazbe, izpiti za meritve in podobno).

Sprememba je na tak način jasno in nedvoumno zavezala izbranega koncesionarja, da bo s takšnim oziroma tolikšnim osebjem, kot je to navedel v razpisni dokumentaciji, dimnikarsko službo tudi dejansko izvajal in ne, da bo s ponudbo določenega osebja, pridobil največ točk na javnem razpisu.

Ministrstvo za okolje in prostor je dne 25. januarja 2008⁵⁵, v Uradnem listu št. 8/08, objavilo (drugi) javni razpis za podelitev koncesije za izvajanje dimnikarske javne službe za 52

⁵⁴ Strokovni sodelavec Ministrstva za okolje in prostor; natančneje Direktorata za evropske zadeve in investicije, Sektor za aktivnosti učinkovite rabe in obnovljivih virov energije, kamor spada tudi področje dimnikarske javne službe.

⁵⁵ Po pooblastilu Vlade RS št. 02003-8/2007/5 z dne 17.01.2008 (MOP 2008b).

oziroma 51⁵⁶ dimnikarskih območij (podrobnejši seznam v Prilogi F)⁵⁷. Prijavitelji so morali svoje prijave predložiti MOP najkasneje do 5. marca 2008 do 10. ure (MOP 2008b).

Kot vidimo je bilo od decembra leta 2004, ko je bil objavljen javni poziv za podelitev prvih koncesij, pa do konca januarja leta 2008, 113 dimnikarskih območij od skupaj 194-ih, ki so imela sklenjeno koncesijsko pogodbo z Republiko Slovenijo za izvajanje dimnikarske službe. Od preostalih 81-ih območij jih je bilo 52 oziroma 51 predvideno za drugi javni razpis, ki je izšel konec januarja 2008, in na katerega se je bilo možno prijaviti do 5. marca 2008, ostalih 29 dimnikarskih območij pa je »v postopku reševanja na sodiščih, ker so vlagatelji na javni poziv podali različne tožbe na sodiščih na vseh stopnjah, ker menijo, da so upravičeni do prve koncesije« (Kaplar 2007⁵⁸).

7. 2. 2 Cene dimnikarskih storitev

Skladno z določili ZGJS in ZVO-1 je Uredba o dimnikarski službi v svojem V. poglavju, določila vire financiranja dimnikarske službe. Viri financiranja dimnikarske službe so plačila uporabnikov njenih storitev po veljavnih cenah storitev dimnikarske službe (7. člen Uredbe). Cene storitev dimnikarske službe določi Vlada RS na podlagi obsega del in materialnih stroškov, potrebnih za opravljanje storitev dimnikarske službe in v skladu s časovno tehničnimi normativi opravljanja storitev dimnikarske službe (prvi odstavek 8. člena Uredbe).

Vlada RS je na svoji 77. seji⁵⁹, 8. junija 2006, sprejela Sklep o določitvi tarife za cene storitev opravljanja obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom (Ur. l. RS, št. 60/06), s katerim so prenehale veljati »stare«, s strani lokalnih skupnosti, določene cene. Hkrati je Vlada RS s sprejetjem tarife zadolžila MOP, da v roku šestih mesecev pripravi analize časovnih normativov in predlog za morebitne spremembe (Urad RS za varstvo potrošnikov 2006).

⁵⁶ Popravek: V javnem razpisu se črta dimnikarsko območje Žalec. Naročnik tega dimnikarskega območja v javnem razpisu ne sodeluje (MOP 2008b).

⁵⁷ Priloga F: Drugi javni razpis za podelitev koncesije za izvajanje storitev dimnikarske javne službe, januar 2008.

⁵⁸ Priloga C: Intervju z Jožetom Kaplarjem.

⁵⁹ Na predlog Ministrstva za okolje in prostor, ki je predlog pripravilo po dolgotrajnih usklajevanjih (Vrbnjak 2006).

Ga. Bernarda Podlipnik⁶⁰, predstavnica Ministrstva za okolje in prostor, je pojasnila, da je Vlada RS s tem, ko je sprejela Sklep o določitvi tarife za opravljanje dimnikarskih storitev (v nadaljevanju Sklep o določitvi tarife), sprejela tudi časovni normativ za posamezno storitev dimnikarske dejavnosti ter določila, da stane minuta dimnikarske službe 105 tolarjev brez DDV (podrobnejši prikaz podatkov v Prilogi G)⁶¹. Cenik natančno opisuje tudi strukturo same cene (Vrbnjak 2006). Cene storitev dimnikarske službe so določene glede na vrsto storitev, vrsto naprave, toplotno moč kurilne naprave, vrsto goriva in pogoje izvajanja. Posamezna dimnikarska storitev je sestavljena iz treh delov: časa za pripravo storitve, časa za storitev in časa za administracijo (Vrbnjak 2006).

»Na podlagi podatkov o sedanjih povprečnih cenah za izvajanje dimnikarske službe, ki znašajo v Ljubljani okoli 24.000 tolarjev, Celju 12.000, Mariboru 13.000 in Novem mestu 24.000 tolarjev« (Urad RS za varstvo potrošnikov 2006), je Vlada RS izračunala, da se bo na podlagi sprejetega Sklepa o določitvi tarife, strošek izvajanja le-te, za približno polovico oskrbovalcev prepolovil. Povprečni letni strošek za izvajanje dimnikarske službe za malo kurilno napravo do 50 kW za tekoče ali plinasto gorivo bo tako v povprečju znašal 11.550 tolarjev (Urad RS za varstvo potrošnikov 2006).

Vlada RS je na podlagi analize MOP, v kateri je na podlagi terenskih rezultatov in različnih vzorcev dimnikarskih podjetij preverjalo dejanske časovne normative ter z njimi povezane stroške izvajanja dimnikarske javne službe (Urad RS za varstvo potrošnikov 2006), v začetku avgusta leta 2007, sprejela popravke cenika o dimnikarskih storitvah. Nov oziroma zadnji Sklep o določitvi tarife za opravljanje dimnikarskih storitev (podrobnejši prikaz podatkov v Prilogi H)⁶² (Ur. l. RS, št. 71/07) je tako začel veljati 8. avgusta leta 2007.

Nov Sklep o določitvi tarife »pomeni v celoti selektivno znižanje cen dimnikarskih storitev in zagotavlja bolj pregleden obračun stroškov dimnikarskih storitev. Cene mehanskega čiščenja za male kurilne naprave do 50 kW so nižje v povprečju za 25 odstotkov, cene letnih pregledov pa za okoli 18 odstotkov. Nižje so tudi cene meritev emisij dimnih plinov in prvih pregledov teh naprav« (MOP 2007b). Cena minute dimnikarske službe brez davka na dodano vrednost je bila, v novem ceniku, določena na 0,44 evra (2. člen Sklepa o določitvi tarife).

⁶⁰ Trenutno zaposlena kot Generalna direktorica Direktorata za evropske zadeve in investicije na MOP, kamor spada tudi področje dimnikarske službe (Vlada RS 2007).

⁶¹ Priloga G: Cenik dimnikarskih storitev, junij 2006.

⁶² Priloga H: Cenik dimnikarskih storitev, avgust 2007.

Ena izmed pomanjkljivosti predhodnih Uredb o dimnikarski službi (Ur. l. RS, št. 129/04, 54/06) je bila ta, da le-te niso vsebovale prekrškovnih določb in tako ni bilo pravne podlage za sankcioniranje kršitve predpisa. Šele zadnja Uredba o dimnikarski službi (Ur. l. RS, št. 105/07) je v svojem XIII. poglavju Prekrški določila, da se z globo 1.200 evrov kaznuje za prekršek koncesionar, ki pri zaračunavanju opravljenih storitev dimnikarske službe ne upošteva cen storitev dimnikarske službe, ki jih je določila Vlada RS ter z globo 400 evrov, odgovorna oseba koncesionarja (40a. člen Uredbe). S tem je bil narejen velik korak naprej, med drugim tudi na področju zagotavljanja nadzora nad delom izvajalcev dimnikarske službe.

S tem, ko je Vlada RS določila enotne cene storitev dimnikarske službe, je rešila enega izmed bistvenih problemov prejšnje ureditve dimnikarske službe. V »zadnjem«⁶³ ceniku dimnikarskih storitev je tako določila maksimalne cene, ki se smejo obračunati za redno izvajanje dimnikarskih storitev in s tem preprečila razlike, ki so prej nastajale po lokalnih skupnostih glede zaračunavanja storitev dimnikarske službe. V primeru izrednih pogojev za izvajanje dimnikarske javne službe pa je določila, da se storitve obračunajo po porabljenem času in nastalih materialnih stroških v dogovoru z uporabnikom. Celotno gledano, so se »povprečne cene dimnikarskih storitev, glede na povprečne cene sprejete po lokalnih skupnostih v Sloveniji, znižale⁶³« (MOP 2007b).

Iz zgoraj navedenega lahko sklenem, da sta ZVO-1 in na njemu sloneča Uredba o dimnikarski službi s tem, ko je dimnikarska služba postala obvezna državna gospodarska javna služba, učinkovito rešila problem razhajanj v cenah dimnikarskih storitev po posameznih lokalnih skupnostih ter hkrati predvidela tudi sankcije za njene kršitelje.

7. 2. 3 Evidence storitev dimnikarske službe in evidence malih kurilnih naprav

S tem, ko je dimnikarska služba postala obvezna državna gospodarska javna služba varstva okolja, je postala naloga Vlade RS oziroma pristojnega ministrstva, da podrobneje predpiše dejavnosti omenjene javne službe ter določi način opravljanja obvezne gospodarske javne službe skladno z zakonom (148. člen ZVO-1). Vlada RS je tako v začetku decembra leta 2004 sprejela Uredbo o dimnikarski službi (Ur. l. RS, št. 129/04), v kateri je med drugim, v XI. poglavju natančneje opredelila Evidence kurilnih naprav ter v XII. poglavju Evidence storitev dimnikarske službe.

⁶³ Tako z Sklepom o določitvi tarife za opravljanje dimnikarskih storitev (Ur. l. RS, št. 71/07) kot že s predhodnim istoimenskim Sklepom (Ur. l. RS, št. 60/06).

V prvem odstavku 32. člena Uredbe je določeno, da mora uporabnik storitev dimnikarske službe zagotoviti, da je mala kurilna naprava, ki jo uporablja, vpisana v evidenco kurilnih naprav, katero vodi ministrstvo (tretji odstavek 32. člena Uredbe). Zahtevo za vpis male kurilne naprave v evidenco kurilnih naprav posreduje ministrstvu koncesionar, ki izvaja storitve dimnikarske službe na območju, kjer je kurilna naprava (prvi odstavek 34. člena Uredbe). Koncesionar mora prav tako posredovati ministrstvu vse spremembe podatkov o malih kurilnih napravah, ki jih ugotovi pri opravljanju storitev dimnikarske službe (prvi odstavek 37. člena Uredbe). Uredba je v svojem XI. poglavju o evidenci kurilnih naprav tudi natančno opredelila, kateri vsi podatki⁶⁴ se vodijo v le-tej.

Koncesionar mora, ob evidenci o kurilnih naprav, voditi tudi evidence svojih storitev na malih kurilnih napravah, dimnih vodih, zračnikih in pomožnih napravah ter evidence meritev emisij snovi v zrak iz malih kurilnih naprav (prvi odstavek 38. člena Uredbe). Hkrati mora koncesionar, skladno z določbami drugega odstavka 38. člena Uredbe, iz zgoraj navedenih evidenc posredovati ministrstvu podatke o:

- izvedenih pregledih in čiščenju kurilnih naprav in z njimi povezanih dimnih vodov, zračnikov in pomožnih naprav,
- izvedenih pregledih in čiščenju zračnikov in
- izvedenih meritvah emisij snovi v zrak iz malih kurilnih naprav.

Zgoraj navedene evidence ministrstva ne vsebujejo osebnih podatkov uporabnikov storitev dimnikarske službe (šesti odstavek 38. člena Uredbe), koncesionar pa ministrstvu posreduje podatke v elektronski obliki na način, določen s predpisom, ki ureja oskrbo malih kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov pri opravljanju dimnikarske službe (tretji odstavek 38. člena Uredbe). Ministrstvo omenjene evidence uporablja pri nadzoru koncesionarjev v zvezi z izpolnjevanjem koncesijske pogodbe o opravljanju storitev dimnikarske službe (sedmi odstavek 38. člena Uredbe).

⁶⁴ V evidenci kurilnih naprav se vodijo naslednji podatki o mali kurilni napravi: vrsta kurilne naprave, proizvajalec in tip le-te, nazivna toplotna moč, vrsta goriva, in leto proizvodnje kurilne naprave, identifikacijski podatki iz katastra stavb o stavbi, v kateri je kurilna naprava, površina stanovanjskih ali poslovnih prostorov, ki jih mala kurilna naprava ogreva, opis zračnikov, dimnih vodov in pomožnih naprav, ki se uporabljajo v zvezi z obratovanjem male kurilne naprave (četrti odstavek 32. člena Uredbe).

Na osnovi petega odstavka⁶⁵ 148. člena ZVO-1 (Ur. l. RS, št. 41/04) je Ministrstvo za okolje in prostor 23. novembra 2004 sprejelo Pravilnik o oskrbi malih kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov pri opravljanju javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov⁶⁶ (Ur. l. RS, št. 128/04, 18/05), ki je stopil v veljavo 1. decembra 2004. Omenjeni Pravilnik v svojem VI. poglavju določa način poročanja o malih kurilnih napravah in o opravljenih storitvah. Prvi odstavek 24. člena Pravilnika pravi, da mora dimnikar ministrstvu, pristojnemu za okolje, posredovati podatke o malih kurilnih napravah in o opravljenih storitvah dimnikarske službe, in sicer v elektronski obliki preko spletne aplikacije na spletni strani ministrstva (drugi odstavek 24. člena Pravilnika). Dimnikar mora za pošiljanje podatkov ministrstvu pridobiti uporabniško ime in geslo, s katerim mu je omogočen dostop do obrazcev za posredovanje podatkov, katere pripravi ministrstvo (tretji in peti odstavek 24. člena Pravilnika).

Na podlagi zgornjih zakonskih določb je Ministrstvo za okolje in prostor, na svoji spletni strani, 17. maja 2007 objavilo obliko letnega poročila o opravljenih storitvah, pritožbah uporabnikov storitev dimnikarske službe in reševanju le teh, zavrnitev uporabnikov za opravljanje storitev dimnikarske službe, škodnih dogodkih, koriščenju zavarovanj in podatke iz izkaza poslovnega izida za leto 2006 (podrobneje o Poročilu v Prilogi I)⁶⁷ (MOP 2007d), vendar pa je iz gradiva MOP mogoče razbrati, da le-ta trenutno še nima ustreznih evidenc o malih kurilnih napravah. Te pomanjkljivosti se omenjeno ministrstvo dobro zaveda, saj so v svojem gradivu zapisali, da »Državni organi trenutno še nimajo ustreznih podatkov o stanju, številu, lokaciji, vrsti naprav, uporabljeni vrsti goriva, količini porabljenega goriva itd.. Te podatke bo potrebno šele pridobiti« (MOP 2007a). Omenjene evidence – tako evidence malih kurilnih naprav kot opravljenih storitev dimnikarske službe, so »poleg zagotavljanja javnega dobra« potrebne »tudi z vidika izpolnjevanja zahtev evropske direktive o energetske učinkovitosti stavb s področja malih kurilnih naprav« (MOP 2007a).

Kljub določbam v Uredbi o dimnikarski službi, da se vzpostavi informacijski sistem in pridobi potrebne evidence s področja dimnikarske javne službe v naslednjih letih s strani izvajalcev dimnikarske službe, ki naj bi zahtevane podatke posredovali MOP v elektronski obliki preko spletne strani v njihovo bazo podatkov, se le-to, še ni zgodilo. Razlogi za omenjeno stanje so številni in raznoliki, med najpomembnejšimi pa sta zagotovo velik obseg

⁶⁵ Minister podrobneje predpiše oskrbovalne standarde ter tehnične, vzdrževalne, organizacijske in druge ukrepe ter normative za opravljanje obveznih državnih gospodarskih javnih služb varstva okolja (peti odstavek 148. člena ZVO-1).

⁶⁶ V nadaljevanju Pravilnik.

⁶⁷ Priloga I: Poročilo o opravljenih storitvah dimnikarske javne službe, 2006.

dela ter premajhno število strokovno usposobljenega in podkovanega kadra na Ministrstvu za okolje in prostor s področja dimnikarstva⁶⁸.

MOP si prizadeva za čimprejšnjo ureditev predhodno opisanega področja, torej področja evidenc malih kurilnih naprav kot tudi opravljenih storitev. Ureditev omenjenega področja je izredno pomembna zaradi kontrole oziroma nadzora uporabnikov, nadzora koncesionarjev nad izvajanjem določb koncesijske pogodbe, preverjanjem poslovnih izidov izvajalcev dimnikarske javne službe, kot tudi zaradi izpolnjevanja zahtev evropske direktive o energetske učinkovitosti stavb s področja malih kurilnih naprav. Zaradi navedenih razlogov, je bila kot prednostna naloga oziroma cilj v prvem polletju leta 2008, na posvetu MOP z izvajalci dimnikarske službe⁶⁹, med drugimi, izpostavljena tudi »realizacija elektronskega vodenja evidenc s področja dimnikarske službe na računalniškem sistemu MOP« (MOP 2007a).

7. 3 SKLEP

Dimnikarska javna služba se je v prvem obravnavanem obdobju, obdobju med leti 1993 in 2004, na osnovi Zakona o dimnikarski službi (Ur. l. SRS, št. 16/74), Zakona o gospodarskih javnih službah (Ur. l. RS, št. 32/93) in Zakona o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 32/93) izvajala kot obvezna lokalna gospodarska javna služba. Za njeno zagotavljanje in izvajanje je bila tako odgovorna občina oziroma lokalna skupnost. Na osnovi zbranih podatkov iz različnih virov⁷⁰ sem izvedela in ugotovila, da v omenjenem obdobju, dimnikarsko področje ni bilo dosledno urejeno oziroma, da se dimnikarska javna služba ni izvajala skladno s predpisano zakonodajo.

S sprejemom novega Zakona o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 129/04) leta 2004, je prišlo do spremembe v načinu organiziranja omenjene javne službe varstva okolja, saj je 148. člen določil, da je dimnikarska služba obvezna državna gospodarska javna služba, Uredba o dimnikarski službi (Ur. l. RS, št. 129/04) pa je podrobneje določila in uredila način opravljanja le-te.

V svoji hipotezi sem, s pomočjo kazalnika – **število podeljenih koncesij**, preverjala trditev, da se dimnikarska služba, kot obvezna lokalna gospodarska javna služba, pred sprejemom novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1), ni dosledno izvajala.

⁶⁸ Ob tem se je potrebno zavedati dejstva, da je dimnikarska javna služba postala obvezna državna gospodarska javna služba šele s sprejemom novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1) leta 2004.

⁶⁹ Posvet je potekal 19. decembra 2007, v prostorih MOP, v Ljubljani.

⁷⁰ (Preliminarni) intervju, analiza primarnih in sekundarnih virov ipd.

Tekom analize zbranih podatkov sem ugotovila, da uradni podatki o tem, katere lokalne skupnosti oziroma občine so zagotovile izvajanje dimnikarske službe, ne obstajajo. Predvidoma naj bi bila, v skladu s takratno zakonodajo ter občinskimi akti, omenjena javna služba organizirana le v približno 40 lokalnih skupnostih, v ostalih pa se je izvajala na podlagi starejših predpisov oziroma sploh ni bila urejena. Prav tako, so bile pogodbe za izvajanje dimnikarske službe zelo različne, pogosto sklenjene, ne da bi izvedli javni razpis. Ob tem ne gre prezreti dejstva, da je bila, skladno s tretjim odstavkom 26. člena ZVO, država tista, ki bi, v primeru neizvajanja obvezne lokalne skupnosti, morala prevzeti odgovornost za njeno izvajanje in zagotavljanje, a le tega, v primeru dimnikarske javne službe, ni storila.

V primerjavi s prvim obdobjem, je bilo v drugem obravnavanem obdobju, od leta 2004 pa do konca leta 2007 oziroma do konca januarja 2008, od skupaj 194 dimnikarskih območij, 113 tistih, ki so imela sklenjeno koncesijsko pogodbo z Republiko Slovenijo. Od preostalih 81-ih območij jih je, oziroma jih je bilo 52 predvidenih za drugi javni razpis (le-ta se je zaključil 5. marca 2008), prijavitelji za preostalih 29 dimnikarskih področij pa bodo morali počakati na končanje postopkov na sodiščih zaradi upravnih sporov.

Sklenem lahko, da je, v zgoraj prikazanem vidiku, moja hipoteza potrjena. Dimnikarska obvezna lokalna gospodarska javna služba, se pred sprejemom novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1) oziroma med leti 1993 in 2004, ni dosledno izvajala.

Cilj moje hipoteze je bil tudi ugotoviti, ali je pred sprejemom novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1), prihajalo do velikih **razhajanj v cenah dimnikarskih storitev**, po posameznih lokalnih skupnostih. Kazalnik za preverjanje omenjenega dela hipoteze, je bila cena dimnikarskih storitev. V omenjenem obdobju je vsaka lokalna skupnost lahko popolnoma samostojno in samovoljno določala cene dimnikarskih storitev ter predpisala višino lokalnega davka oziroma koncesijske dajatve.

S pomočjo analize primarnih (pravnih) virov in ostalih raziskovalnih metod, sem prišla do zaključka, da je po Sloveniji, prihajalo do velikih razlik in razhajanj pri zaračunavanju dimnikarskih storitev. Povprečni letni strošek izvajanja storitev dimnikarske službe je bil tako v Ljubljani in Novem Mestu do dvakrat višji kot v Celju, Mariboru ter na Gorenjskem in v Primorju. Prav tako se je po lokalnih skupnostih zelo razlikovala višina koncesijske takse oziroma lokalnega davka; le-ta se je gibal nekje med 0 in 10 odstotki, kar je posledično imelo velik vpliv na razlike, ki so nastajale po Sloveniji glede cen dimnikarskih storitev.

S tem, ko je dimnikarska služba postala obvezna državna gospodarska javna služba, je Vlada RS na podlagi Sklepa o določitvi tarife (Ur. l. RS, št. 60/06, 71/07), določila enotne cene storitev omenjene javne službe. Sprva je sprejela časovni normativ za posamezno storitev, kasneje oziroma v »zadnjem« ceniku pa je določila maksimalne cene, ki se smejo obračunati za redno izvajanje dimnikarskih storitev. Posledica omenjenega ukrepa (poenotenja cenika) je bila, da se je povprečni letni strošek izvajanja dimnikarske službe, za približno polovico uporabnikov prepolovil.

Iz zgoraj navedenega sledi sklep, da je moja hipoteza v tem delu potrjena. Pred sprejemom novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1) je prihajalo do razlik in razhajanj v cenah dimnikarskih storitev po posameznih lokalnih skupnostih oziroma občinah. Šele s spremembo organiziranja dimnikarske službe v obvezno državno gospodarsko javno službo, je bila omenjena pomanjkljivost, dokončno odpravljena.

Namen moje hipoteze je bil še preveriti ali je lokalna skupnost kot koncendent, učinkovito izvajala **strokovni in finančni nadzor** nad izvajalci dimnikarske službe kot obvezne lokalne gospodarske javne službe. Moje merilo oziroma kazalnik za ugotavljanje in oceno stanja na področju nadzora, je bil obstoj oziroma neobstoj uradnih evidenc o opravljenih storitvah dimnikarske službe in evidenc o malih kurilnih napravah.

Zaključek, do katerega sem prišla na podlagi zbranih podatkov je, da občine niso bile najbolj učinkovite pri zagotavljanju strokovnega in finančnega nadzora nad izvajalci dimnikarske službe. Slednji so (v večini primerov) o zbranih podatkih s terena (vrsta, moč, tip kurilnih naprav ipd.) ter o svojem delu – opravljenih storitvah, poročali občinskemu svetu skladno s svojimi pogodbenimi obveznostmi, vendar pa le-ti, kljub zakonski podlagi, niso izrecno zahtevali in si tudi ne pridobili natančnih evidenc o malih kurilnih napravah ter o opravljenih storitvah. V primeru, da bi občinski sveti uspeli pridobiti natančne evidence, bi lahko, izvajalce dimnikarskih storitev, uspešneje in natančneje nadzirali, tako v zvezi z izpolnjevanjem zahtev iz koncesijske pogodbe kot tudi glede prikazanih poslovnih izidov za preteklo leto.

Za razliko od ureditve v predhodnem obdobju, je skladno z Uredbo o dimnikarski službi (Ur. l. RS, št. 129/04, 54/06, 105/07) ter Pravilnikom (Ur. l. RS, št. 128/04, 18/05), izvajalec dimnikarskih storitev oziroma koncesionar dolžan ministrstvu, pristojnemu za okolje, posredovati podatke o malih kurilnih napravah in o opravljenih storitvah dimnikarske službe, in sicer v elektronski obliki preko spletne aplikacije na spletni strani ministrstva. Iz zbranega

gradiva sem ugotovila, da Ministrstvo za okolje in prostor trenutno še nima ustreznih evidenc o malih kurilnih napravah kot tudi ne o opravljenih storitvah, vendar pa se omenjene pomanjkljivosti zaveda in pričakuje, da bo realizacija elektronskega vodenja evidenc s področja dimnikarske službe na računalniškem sistemu MOP, dokončana v roku treh mesecev, to se pravi, nekje v prvi polovici leta 2008.

Zaključim oziroma sklenem lahko, da je moja hipoteza, z vidika strokovnega in finančnega nadzora, potrjena. Lokalna skupnost kot koncendent ni uspela učinkovito izvajati strokovnega in finančnega nadzora nad izvajalci dimnikarske službe kot obvezne lokalne gospodarske javne službe. Področje nadzora tudi trenutno še ni dokončno oziroma zadovoljivo urejeno, vsekakor pa omenjeno področje sodi med prioritete naloge MOP v prvi polovici leta 2008.

Za preglednejši prikaz zgornjih ugotovitev, sklepov oziroma zaključkov, je priložena preglednica po obravnavanih kazalnikih.

Preglednica 7. 2: Pregled zaključnih ugotovitev po kazalnikih

Dimnikarska javna služba		Obdobje med leti 1993 in 2004	Obdobje med leti 2004 in 2008
Zakonodaja	Tip javne službe	Obvezna lokalna gospodarska javna služba.	Obvezna državna gospodarska javna služba.
	Glavna zakonska podlaga	ZVO, ZGJS in ZdimS.	ZVO-1, ZGJS in Uredba o dimnikarski službi.
Kazalniki	Število podeljenih koncesij	Skladno z zgoraj navedeno zakonodajo ter občinskimi akti je bila dimnikarska služba organizirana v prb. 40 lokalnih skupnostih.	Do konca januarja 2008 je bilo sklenjenih koncesijskih pogodb z RS za 113 od skupaj 194-ih dimnikarskih območij oz. lokalnih skupnosti ⁷¹ .
	Cene dimnikarskih storitev (financiranje dimnikarske službe)	Občina kot koncendent je določala cene storitev in višino lokalnega davka (koncesijske takse) – prihaja do velikih razlik in razhajanj.	Enotne cene dimnikarskih storitev za vse uporabnike.
	Strokovni in finančni nadzor nad izvajalci dimnikarske službe	V večini primerov so izvajalci dimnikarske službe enkrat letno poročali občinskemu svetu o svojem delu ter predstavili finančno poročilo.	Tečejo postopki za dokončno ureditev elektronskega vodenja evidenc o malih kurilnih napravah in o opravljenih dimnikarskih storitvah na

⁷¹ Dimnikarska območja so območja občin (podrobnejši seznam dimnikarskih območij v Prilogi E).

			računalniškem sistemu MOP.
--	--	--	----------------------------

8. AKTIVNOSTI MINISTRSTVA ZA OKOLJE IN PROSTOR V PROCESU NADALJNJE UREDITVE DIMNIKARSKE SLUŽBE

V predhodnem poglavju sem na podlagi zbranih podatkov prišla do zaključka, da postopki podeljevanja koncesij ter elektronskega vodenja evidenc s področja dimnikarske službe na računalniškem sistemu MOP, še niso dokončno zaključeni. Predstavniki Ministrstva za okolje in prostor, pa tudi izvajalci dimnikarske službe in uporabniki dimnikarskih storitev, se tako dobro zavedajo, da kljub pomembnim pozitivnim premikom, dimnikarsko področje še vedno ni popolnoma urejeno, kot je določeno v Zakonu o varstvu okolja (ZVO-1) in njegovih podzakonskih aktih⁷². Ravno zaradi tega, se mi zdi na tem mestu smiselno in pomembno izpostaviti tiste aktivnosti, ki jih MOP načrtuje v letu 2008 v procesu nadaljnje (dokončne) ureditve dimnikarske službe.

Ob izteku leta 2007 so predstavniki MOP⁷³, na Posvetu MOP z izvajalci dimnikarske službe v prostorih omenjenega ministrstva 19. decembra v Ljubljani, poleg pregleda obstoječega stanja na področju dimnikarske javne službe (število podeljenih koncesij, sprememba zakonodaje, ureditev nadzora, ipd...), predstavili in izpostavili tudi prednostne naloge, aktivnosti in cilje oziroma program dela Direktorata za evropske zadeve in investicije (kamor sodi dimnikarska javna služba), za prvo polovico leta 2008 z željo po dokončni ureditvi dimnikarskega področja.

Med prioritete naloge MOP za ureditev dimnikarske službe tako sodijo:

1. Zaključitev postopkov podelitve preostalih prvih koncesij na območjih, kjer koncesije še niso podeljene in sicer takoj, po končanih sodnih postopkih.
2. Takojšnja objava javnega razpisa za približno 50 dimnikarskih območij, za katera ni bilo možno izbrati izvajalca na javni poziv za pridobitev prve koncesije in so postopki zaključeni.
3. Na podlagi novih in spremenjenih predpisov takoj začeti strokovni nadzor nad izvajalci in jih tako prisiliti k dvigu strokovnega nivoja storitev. Izvajalcem, ki kršijo določitve koncesijske pogodbe pa odvzeti koncesije. Strokovni nadzor nad izvajalci dimnikarske javne službe bo opravljalo MOP.

⁷² Razloge za omenjeno stanje, sem predstavila že v zaključku poglavja 7.2.1.2 in delno v poglavju 7.2.1.3.

⁷³ G. Kaplar, ga. Mali, ga. Pohar – glavna inšpektorica Inšpektorata RS za okolje in prostor.

4. Za »upornike«, ki ne dovolijo opravljati dimnikarskih storitev ali ne odpravijo ugotovljenih pomanjkljivosti na napravah, pričeti intenzivneje izvajati inšpekcijski nadzor, kar bolj natančno ureja tudi spremenjena Uredba o dimnikarski službi (Ur. l. RS, št. 105/07).
5. Spremeniti in dopolniti obstoječe predpise s področja izvajanja dimnikarske službe kot so »Pravilnik o dimnikarski službi«, »Pravilnik o meritvah emisij dimnih plinov«. (Rok: 3 mesece).
6. Realizacija elektronskega vodenja evidenc s področja dimnikarske službe na računalniškem sistemu MOP. Kot že predpisano, bodo podatke še naprej zbirali koncesionarji, podatki pa bodo združljivi z bazo na MOP. (Rok: 3 mesece).
7. Posvečanje večje pozornosti osveščanju javnosti glede vloge in namena dimnikarske službe. (Rok: 6 mesecev).
8. Aktivnejša vključitev dimnikarske službe v doseganje zahtev evropske direktive o energetske učinkovitosti stavb in s tem približevanje vloge te javne službe uporabnikom predvsem z vidika varstva okolja. (Rok: 6 mesecev).
9. Preučitev oziroma analiza prednosti in slabosti licenčnega vs. koncesioniranega izvajanja storitev dimnikarske službe. (Rok: se izvaja).

Vir: MOP 2007a.

Menim, da bodo načrtovane aktivnosti Ministrstva za okolje in prostor še doprinesle k hitrejši in dokončni ureditvi dimnikarske javne službe, oziroma dimnikarskega področja, ter posledično k doslednemu izpolnjevanju zakonskih določb, tako s področja varstva okolja kot tudi s področja javnih gospodarskih služb.

9. ZAKLJUČEK

Pričujoče diplomsko delo predstavlja evalvacijsko študijo dimnikarske javne službe v obdobju med leti 1993 in 2008, natančneje gre za naknadno (ex-post) evalvacijo, ki je usmerjena v vrednotenje dotične javne politike z namenom podajanja zanesljivih in veljavnih informacij o rezultatih te javne politike oziroma z namenom vrednotenja njenih vplivov, sprememb in dosežkov.

Dimnikarska javna služba se je v prvem obravnavanem obdobju, obdobju med leti 1993 in 2004, uvrščala med obvezne lokalne gospodarske javne službe varstva okolja, kar je pomenilo, da je bila za njeno zagotavljanje in izvajanje odgovorna občina oziroma lokalna skupnost. S sprejemom novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1) leta 2004 je prišlo do spremembe v načinu njenega organiziranja, le-ta je namreč postala obvezna državna gospodarska javna služba, odgovornost za zagotavljanje in izvajanje pa je prešla na državo oziroma Ministrstvo za okolje in prostor.

Cilj te diplomske naloge je bil ugotoviti ali je s tem, ko je dimnikarska služba postala obvezna državna gospodarska javna služba, njeno delovanje in nadzor nad njenim delovanjem postalo bolj urejeno, pregledno in transparentno.

Natančneje me je zanimalo, ali sta sprejem novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1) leta 2004 in na njegovi podlagi sprejeta Uredba o dimnikarski službi, pozitivno vplivala na odpravo največjih problemov, nejasnosti in pomanjkljivosti predhodne ureditve dimnikarske javne službe, na osnovi starega Zakona o varstvu okolja (ZVO) in Zakona o dimnikarski službi (ZdimS).

Z namenom, da bi ugotovila, ali je bil s spremembo zakonodaje cilj, ki sem si ga zastavila v začetku diplomske naloge oziroma, ki so si ga zastavili »oblikovalci« javne politike na področju varstva okolja ali natančneje dimnikarske javne službe uresničen, sem oblikovala hipotezo, nadalje pa za preverjanje le-te opredelila in določila kazalnike, kateri so mi bili v pomoč pri ugotavljanju stanja, sprememb ter nadaljnji analizi preučevanega področja pred sprejemom novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1) in po njemu.

Tekom analize zbranih podatkov sem prišla do zaključka, da občine oziroma lokalne skupnosti v obravnavanem obdobju, obdobju med leti 1993 in 2004, niso bile najbolj učinkovite pri zagotavljanju delovanja ter izvajanja strokovnega in finančnega nadzora nad

izvajalci dimnikarske službe. Prav tako so obstajale velike razlike v cenah in kvaliteti opravljenih dimnikarskih storitev po Sloveniji. Dimnikarska služba se je v omenjenem obdobju izvajala le v približno 40 lokalnih skupnostih, v ostalih pa se je izvajala na podlagi starejših predpisov oziroma sploh ni bila urejena. Posledično tudi ni bilo urejenega zadostnega nadzora nad izvajalci dimnikarskih storitev; občine niso uspeli pridobiti natančnih evidenc o opravljenih storitvah ter evidenc o malih kurilnih napravah, kar je pomenilo, da niso mogle najbolj učinkovito nadzirati izvajalce dimnikarske službe v zvezi z izvajanjem zahtev iz koncesijske pogodbe, kot tudi glede prikazanih poslovnih izidov.

Glede na predstavljeno teorijo javnih služb in zbrane ter analizirane podatke lahko rečem, da dimnikarska javna služba v Sloveniji v prvem obravnavanem obdobju ni izpolnjevala niti osnovnih kriterijev, ki javne službe opredeljujejo. Le-ta ni bila splošno dostopna vsem prebivalcem pod enakimi pogoji niti ni izpolnjevala kriterija obveznosti zagotavljanja in nudenja ter obveznosti uporabljanja storitev te javne službe.

S sprejemom novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1) in Uredbe o dimnikarski službi je prišlo do velikih premikov tako na področju organiziranja dimnikarske službe kot tudi glede odprave glavnih problemov, pomanjkljivosti ter nejasnosti na dimnikarskem področju. S tem, ko je dimnikarska služba postala obvezna državna gospodarska javna služba, je država oziroma Republika Slovenija z izvajalci dimnikarskih storitev sklenila od skupaj 194-ih dimnikarskih območij, koncesijskih pogodb za 113 dimnikarskih območij. Skladno z novo zakonodajo so se spremenile in poenotile tudi cene dimnikarskih storitev, ki so zdaj v Sloveniji povprečno nižje, kot v predhodnem obravnavanem obdobju, prav tako pa je bil narejen velik korak naprej na področju strokovnega in finančnega nadzora nad izvajalci dimnikarskih storitev, saj Ministrstvo za okolje in prostor pričakuje, da bo realizacija vodenja evidenc s področja dimnikarske službe na računalniškem sistemu MOP, dokončana nekje v prvi polovici leta 2008.

Sklenem lahko, da sem tekom analize zbranih podatkov prišla do zaključka, da je moja, v začetku postavljena hipoteza, potrjena. Dimnikarska služba kot obvezna lokalna gospodarska javna služba se pred sprejemom novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1) ni dosledno izvajala. Po posameznih lokalnih skupnostih je prihajalo do velikih razlik v cenah dimnikarskih storitev, prav tako pa lokalna skupnost kot koncendent, ni uspela učinkovito zagotoviti oziroma izvajati strokovnega in finančnega nadzora nad izvajalci dimnikarske službe.

Predstavniki Ministrstva za okolje in prostor, izvajalci dimnikarske službe pa tudi uporabniki dimnikarskih storitev se sicer zavedajo, da dimnikarsko področje še vedno ni popolnoma urejeno skladno s trenutno zakonodajo, vsekakor pa ne gre zanikati dejstva, da se dimnikarska javna služba trenutno izvaja v večjem obsegu kot v predhodnem obdobju ter, da je njeno delovanje in nadzor nad njenim delovanjem postal bolj urejen, pregleden in transparenten. Sprememba zakonodaje je tako vsekakor imela pozitiven učinek oziroma vpliv na odpravo glavnih problemov, nejasnosti in pomanjkljivosti predhodne ureditve dimnikarske službe.

10. LITERATURA IN VIRI

10.1 LITERATURA

1. Bučar, Bojko, Zlatko Šabič in Milan Brglez v sodelovanju z Moniko Kalin-Golob (2002): *Navodila za pisanje: Seminarske naloge in diplomska dela*. 2. izdaja. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
2. Čebulj, Janez, Dušan Pichler in Ana Prančič (1994): *Zakon o varstvu okolja s komentarjem*. Ljubljana: Gospodarski vestnik.
3. Dunn, William N. (1994): *Public Policy Analysis: An Introduction*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.
4. Fink Hafner, Danica (2002): Znanost »o« javnih politikah in »za« javne politike. V Danica Fink Hafner in Damjan Lajh (ur.): *Analiza politik*, 7–28. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
5. Fink Hafner, Danica (2002): Modeli za analizo javnih politik. V Danica Fink Hafner in Damjan Lajh (ur.): *Analiza politik*, 171–187. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
6. Hogwood Brian in Lewis Gunn (1984): *Policy Analysis for the Real World*. Oxford: Oxford University Press.
7. Kustec Lipicer, Simona (2002): Evalvacija ali vrednotenje javnih politik. V Danica Fink Hafner in Damjan Lajh (ur.): *Analiza politik*, 141–156. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
8. Kustec Lipicer, Simona (2006): *Poseganje države v civilno družbo: Javnopolitična perspektiva*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
9. Rakočević, Slobodan in Peter Bekeš (1994): *Državna uprava: vloga, položaj, organizacija, delovanje*. Druga dopolnjena in spremenjena izdaja. Ljubljana: Uradni list RS.
10. Rossi, Peter H. in Howard E. Freeman (1993): *Evaluation. A Systematic Approach*. Newbury Park, London, New Delhi: Sage Publications.
11. Vedung, Evert (2005): *Public policy and program evaluation*. New Brunswick, London: Transaction.
12. Viler Kovačič, Adrijana (2004): Novosti zakona o varstvu okolja. *Pravna praksa* 23(21), 8–9.
13. Viler Kovačič, Adrijana (2005): Izvajanje dimnikarske službe. *Pravna praksa* 24(35/36), 20–21.

14. Virant, Grega (1998): *Pravna ureditev javne uprave*. Ljubljana: Visoka upravna šola.
15. Vrečko, Franc (1999): *Dimnikarstvo: priročnik za 3-letni izobraževalni program Dimnikar*. Ljubljana: Obrtna zbornica Slovenije, Sekcija dimnikarjev.
16. Weiss, H. Carol (1998): *Evaluation: methods for studying programs and policies*. Upper Saddle River: Prentice Hall.

10. 2 VIRI

1. Intervju z Aleksandrom Županekom, predsednikom dimnikarske sekcije pri Gospodarski zbornici Slovenije in direktorjem dimnikarskega podjetja Maribor. Maribor, 27.11.2007.
2. Intervju z Jožetom Kaplarjem, predstavnikom Ministrstva za okolje in prostor. Ljubljana, 19.12.2007.
3. Intervju s Simonom Jeranovičem, direktorjem dimnikarskega podjetja DUROT d.o.o.. Maribor, 06.12.2007.
4. *Poročilo Odbora Državnega zbora RS za okolje in prostor k predlogu za sprejem avtentične razlage drugega odstavka 187. in drugega odstavka 188. člena zakona o varstvu okolja* (2006). Ljubljana: Poročevalec Državnega zbora RS 5. Dostopno na <http://ius.info/Baze/poro/0065.htm> (12. januar 2008).
5. *Pravilnik o oskrbi malih kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov pri opravljanju javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov* (2004). Ljubljana: Uradni list RS 128. Dostopno na <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=2004128&stevilka=5353> (15. januar 2008).
6. *Popravek Pravilnika o oskrbi malih kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov pri opravljanju javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov* (2005). Ljubljana: Uradni list RS 18. Dostopno na <http://www.uradni-list.si/1/content?id=53961> (15. januar 2008).
7. *Pravilnik o rokih in načinu čiščenja in pregledovanja kurilnih naprav, dimovodov in prezračevalnih naprav ter meritvah dimne emisije in druge emisije kurišč* (1976). Ljubljana, Uradni list SRS 1–4, 2.
8. *Sklep o določitvi tarife za cene storitev obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom* (2006). Ljubljana: Uradni list RS 60. Dostopno na <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200660&stevilka=2564> (10. januar 2008).

9. *Sklep o določitvi cene storitev obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom* (2007). Ljubljana: Uradni list RS 71. Dostopno na <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200771&stevilka=3892> (10. januar 2008).
10. *Uredba o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav* (2007). Ljubljana: Uradni list RS 34. Dostopno na <http://www.uradni-list.si/1/content?id=79755> (12. januar 2008).
11. *Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav* (2007). Ljubljana: Uradni list RS 81. Dostopno na <http://www.uradni-list.si/1/content?id=82117> (12. januar 2008).
12. *Uredba o načinu, predmetu in pogojih izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom* (2004). Ljubljana: Uradni list RS 129. Dostopno na <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=2004129&stevilka=5391> (23. november 2007).
13. *Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o načinu, predmetu in pogojih izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom* (2006). Ljubljana: Uradni list RS 57. Dostopno na <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200657&stevilka=2423> (23. november 2007).
14. *Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o načinu, predmetu in pogojih izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom* (2007). Ljubljana: Uradni list RS 107. Dostopno na <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=2007105&stevilka=5223> (25. november 2007).
15. *Zakon o dimnikarski službi* (1974). Ljubljana: Uradni list SRS 16–143, 850.
16. *Zakon o gospodarskih javnih službah* (1993). Ljubljana: Uradni list RS 32. Dostopno na http://www2.gov.si/zak/zak_vel.nsf/zakposop/1993-01-1350?OpenDocument (15. november 2007).

17. *Zakon o varstvu okolja* (1993). Ljubljana: Uradni list RS 32. Dostopno na http://www2.gov.si/zak/zak_vel.nsf/zakposop/1993-01-1351?OpenDocument (13. november 2007).
18. *Zakon o varstvu okolja* (2004). Ljubljana: Uradni list RS 41. Dostopno na <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200441&stevilka=1694> (14. november 2007).
19. *Zakon o varstvu okolja, uradno prečiščeno besedilo* (2006). Ljubljana: Uradni list RS 39. Dostopno na <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200639&stevilka=1682> (17. november 2007).
20. *Zakon o zavodih* (1991). Ljubljana: Uradni list RS 12. Dostopno na <http://www.sviz.si/files/predpisi/zakon-o-zavodih.pdf> (15. november 2007).
21. *Zakon o spremembi zakona o zavodih* (1996). Ljubljana: Uradni list RS 8. Dostopna na <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=19968&stevilka=379> (15. november 2007).

10. 3 INTERNETNI VIRI

1. Državni svet RS (2005): *Mnenje Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k predlogu za sprejem avtentične razlage drugega odstavka 187. in drugega odstavka 188. člena zakona o varstvu okolja*. Dostopno na http://66.102.9.104/search?q=cache:pL7iVDc4rScJ:www.ds-rs.si/dejavnost/komisije/klsrr/zapisniki/zap_47.htm+Ker+so+bile+po+ob%C4%8Dinah+v+elike+razlike+v+kvaliteti+in+ceni+storitev+dimnikarske+slu%C5%BEbe,+komisija+pod+pira+ureditev+tega+podro%C4%8Dja+v+smislu+vzpostavitve+reda+in+odprave+monop+ola+ter+uveljavitvi+modela,+ki+bo+na+celotnem+obmo%C4%8Dju+Republike+Slovenije+zagotavljal+enotno+ceno+in+kvaliteto+storitev+dimnikarske+slu%C5%BEbe.&hl=sl&ct=clnk&cd=1&gl=si (11. januar 2008).
2. Energetski servis E.S. d.o.o. (2004): *Poročilo o dimnikarski službi v občini Kamnik, obdobje 30.11. 2001 – 31.12. 2003*. Dostopno na <http://www.kamnik.si/dokument3.asp?id=1037&tip=word> (11. januar 2008).
3. Kern, Marko (2006a): *Podeljevanje koncesij dimnikarjem je steklo*. Dostopno na <http://66.102.9.104/search?q=cache:2JoJbMjmgxUJ:www.ozs.si/obrtnik/prispevek.asp%3FIDpm%3D3610%26ID%3D10612+javni+poziv+za+dimnikarje&hl=sl&ct=clnk&cd=5&gl=si> (28. december 2007).
4. Kern, Marko (2006b): *Pregleden koncesijski način je prava pot za dimnikarje – kongres evropske federacije dimnikarjev ESCHFOE v Portorožu*. Dostopno na <http://www.ozs.si/obrtnik/prispevek.asp?IDpm=3373&ID=9314> (22. januar 2008).

5. Ministrstvo za okolje in prostor, Sektor za javne službe varstva okolja (2005): *Dimnikarska služba – Poročila*. Dostopno na http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_evropske_zadeve_in_investigije/sektor_za_javne_sluzbe_varstva_okolja/#c16843 (25. januar 2008).
6. Ministrstvo za okolje in prostor (2006): *Javni razpis za podelitev koncesije za izvajanje storitev dimnikarske javne službe za območja: Brežice, Cerknica, Črnomelj, Hajdina, Sežana, Komenda, Piran, Podlehnik, Ptuj Rogatec Šmartno ob Paki, Šmarje pri Jelšah, Šoštanj, Žiri in Žužemberk*. Dostopno na http://www.mop.gov.si/si/javne_objave/javni_razpisi/?tx_t3javnirazpis_pi1%5Bshow_single%5D=771 (27. december 2007).
7. Ministrstvo za okolje in prostor RS (2007a): Informacija o morebitnih sistemskih rešitvah izvajanja dimnikarske službe kot gospodarske javne službe. Dostopno na [http://www2.gov.si/upv/vladnagradaiva-04.nsf/18a6b9887c33a0bdc12570e50034eb54/c5b80e2b8d3e1cf5c12573b4005323e4/\\$FILE/ATTYCKUN/dimnikarji-info.doc](http://www2.gov.si/upv/vladnagradaiva-04.nsf/18a6b9887c33a0bdc12570e50034eb54/c5b80e2b8d3e1cf5c12573b4005323e4/$FILE/ATTYCKUN/dimnikarji-info.doc) (22. december 2007).
8. Ministrstvo za okolje in prostor (2007b): *Dimnikarska služba – Pogosta vprašanja uporabnikov*. Dostopno na http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_evropske_zadeve_in_investigije/aure/dimnikarska_sluzba/vprasanja_in_odgovori/ (27. november 2007).
9. Ministrstvo za okolje in prostor (2007c): *Na ministrstvu predstavili aktivnosti za izboljšanje organiziranja, izvajanja in nadzora dimnikarskih storitev*. Dostopno na http://66.102.9.104/search?q=cache:anGskAFDfnwJ:nepremicnine.si21.com/Novice_iz_s_veta_nepremicnin/Na_ministrstvu_predstavili_aktivnosti_za_izboljsanje_organiziranja_izvajanja_in_nadzora_dimnikarskih_storitev.html+drugi+javni+razpis+z (28. december 2007).
10. Ministrstvo za okolje in prostor (2007č): *Dimnikarska služba – Dimnikarska območja predvidena za javni razpis, stanje december 2007*. Dostopno na http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/podrocja/evropa/pdf/dimnikarska_obmocja_razpis.pdf (28. december 2007).
11. Ministrstvo za okolje in prostor (2007d): *Dimnikarske storitve – Poročila: Poročilo o opravljenih storitvah obvezne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom za leto 2006*. Dostopno na

- http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_evropske_zadeve_in_investicije/sektor_za_javne_sluzbe_varstva_okolja/#c16843 (14. januar 2008).
12. Ministrstvo za okolje in prostor (2008a): *Dimnikarska služba – Dimnikarska območja s koncesijsko pogodbo z Republiko Slovenijo*. Dostopno na http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/podrocja/evropa/pdf/dimnikarska_sluzba/dimnikarska_obmocja.pdf (15. januar 2008).
13. Ministrstvo za okolje in prostor (2008b): *Javni razpis za podelitev koncesije za izvajanje storitev dimnikarske javne službe*. Dostopno na http://www.mop.gov.si/si/javne_objave/javni_razpisi/?tx_t3javnirazpis_pi1%5Bshow_single%5D=822 (5. februar 2008).
14. Urad RS za varstvo potrošnikov (2006): *Vlada sprejela Sklep o določitvi tarife za cene storitev opravljanja dimnikarske javne službe*. Dostopno na <http://www.uvp.gov.si/si/splosno/novice/novica/browse/7/article/7099/4499/?cHash=13d869677b> (11. januar 2008).
15. Vlada Republike Slovenije (2005): *Predlog za sprejem avtentične razlage drugega odstavka 187. in drugega odstavka 188. člena zakona o varstvu okolja*. Dostopno na http://www2.gov.si/zak/Pre_akt.nsf/0/7a76bfc6be9581a3c12570ba003e7b15?OpenDocument&ExpandSection=1 (22. december 2007).
16. Vlada Republike Slovenije (2006): *Odločba o izbiri koncesionarja*. Dostopno na http://64.233.183.104/search?q=cache:38J_3KtX-OwJ:www.borovnica.si/pentadmin/externals/dokument.php%3Fid%3D24%26iid%3D61+javni+poziv+za+dimnikarje+%C5%A1t.+353-01&hl=sl&ct=clnk&cd=1&gl=si (26. december 2007).
17. Vlada Republike Slovenije (2007): *Ministrstvo za okolje in prostor – organizacijska sestava*. Dostopno na <http://www.vlada.si/?gr1=min&gr2=minMop&gr3=&gr4=&id=&lng=slo> (16. januar 2008).
18. Vrbnjak, Tatjana (2006): *Dimnikarska minuta je vredna 105 tolarjev*. Dostopno na <http://64.233.183.104/search?q=cache:54aKBD2MXLEJ:www.vecer.si/clanek2006102705125002+cenik+dimnikarskih+storitev&hl=sl&ct=clnk&cd=3&gl=si> (12. januar 2008).

11. PRILOGE

PRILOGA A: Intervju z Aleksandrom Županekom

Sprejem novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1) leta 2004 je med drugim, spremenil tudi obstoječa razmerja na področju dimnikarske službe, ki se je bila, do uveljavitve tega zakona, organizirala in izvajala kot obvezna lokalna gospodarska javna služba. Z novim zakonom je dimnikarska služba, postala obvezna državna gospodarska javna služba.

1. Katere so bile bistvene pomanjkljivosti in nejasnosti zakonske ureditve iz leta 1974 (Zakon o dimnikarski službi), ki so vodile do sprejetja in nove ureditve dimnikarskega področja?

Pred sprejetjem novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1), sta temelj za delovanje dimnikarske javne službe predstavljala stari Zakon o varstvu okolja (ZVO) sprejet leta 1993 in Zakon o dimnikarski službi iz leta 1974. Na osnovi omenjenih zakonov, je bila dimnikarska javna služba organizirana kot obvezna lokalna gospodarska javna služba, kar je pomenilo, da je bila za njeno izvajanje in nadzor nad delovanjem, odgovorna občina oziroma lokalna skupnost.

Med bistvene pomanjkljivosti oziroma glavne razloge za spremembo in prehod dimnikarske javne službe iz lokalne v državno spadajo: nedosledno izvajanje dimnikarske službe na lokalnem nivoju, velike razlike v cenah dimnikarskih storitev do katerih je prihajalo po lokalnih skupnostih po Sloveniji, pomanjkanje nadzora, tako strokovnega in finančnega nad izvajalci dimnikarske javne službe, hkrati pa lokalne skupnosti tudi niso imele uradnih evidenc o malih kurilnih napravah ter o opravljenih storitvah, kar je posledično pomenilo, da le-te niso mogle oziroma v zadostni meri uspele preverjati poslovne izkaze posameznih izvajalcev dimnikarske službe na svojem območju.

2. V kolikšni meri se je dimnikarska služba izvajala na lokalnem nivoju? V koliko občinah, so izvajalci za izvajanje svojih storitev imeli podpisane koncesijske pogodbe oziroma druge oblike pogodb za izvajanje dimnikarske dejavnosti?

Natančnega števila oziroma podatka o tem, v koliko in katerih lokalnih skupnostih se je dimnikarska javna služba izvajala na podlagi javnega razpisa oziroma drugačnih predhodnih

določb v odloku občine, ki je bil hkrati koncesijski akt, ni mogoče podati. Rečem lahko le, da približno 50 odstotkov lokalnih skupnosti ni bilo zmožnih zagotoviti omenjene javne službe skladno z zakonodajo. Izvajanje dimnikarske službe je bilo tako le napol urejeno, kljub določbi v ZVO, da mora, če občina oziroma širša lokalna skupnost obvezne lokalne javne službe varstva okolja, ne zagotovi, le-to, zagotoviti država.

3. Kaj je bilo s cenami dimnikarskih storitev? Ali je prihajalo do razlik med posameznimi izvajalci dimnikarske službe?

Med izvajalci, ter po posameznih lokalnih skupnostih in regijah v Sloveniji, je prihajalo do velikih razlik in razhajanj, tako v ceni kot tudi v kvaliteti dimnikarskih storitev. Vsaka lokalna skupnost je tako lahko samostojno določala cene storitev, prav tako pa je imela vso pravno podlago za predpisovanje lokalnega davka oziroma koncesijske takse. Najnižje cene so bile v Prekmurju, najvišje pa v Osrednji Sloveniji in na Dolenjskem, kjer so bile le-te skoraj za dva do tri krat višje.

4. Na kakšen način je bil organiziran nadzor nad izvajalci dimnikarskih storitev s strani občin oziroma lokalnih skupnosti?

Nadzor nad dimnikarsko javno službo je bil razdeljen med tri ministrstva; Ministrstvo za obrambo (področje požarne varnosti), Ministrstvo za okolje in prostor (področje emisij dimnih plinov) ter Ministrstvo za zdravje (področje sanitarne inšpekcije, zastrupitve) hkrati pa je strokovni in finančni nadzor nad omenjeno javno službo vršila vsaka občina oziroma lokalna skupnost posebej. V ta namen je bil koncesionar dolžan poročati koncendentu o vseh dejstvih in pojavih, ki so utegnili vplivati na izvajanje dimnikarske službe. Prav tako je moral, na zahtevo koncudenta, koncesionar le-temu posredovati vse podatke, ki jih je le-ta potreboval za opravljanje tako strokovnega kot tudi finančnega nadzora. Koncendent je tako imel v vsakem času pravico vpogleda v poslovne knjige koncesionarja oziroma od njega zahtevati pisno poročilo. Koncesionarji so tako o svojem delu, predvidoma enkrat letno, poročali občinskemu svetu v skladu s svojimi pogodbenimi obveznostmi, le-ti pa od njih, kljub temu da bi lahko, niso nikoli izrecno zahtevali evidenc o malih kurilnih napravah in o opravljenih storitvah v elektronski oziroma tiskani obliki.

5. Katere so bile bistvene spremembe oziroma novosti, ki jih je prinesel nov Zakon o varstvu okolja (ZVO-1) na dimnikarskem področju?

Bistveno spremembo in novost je predstavljal prenos dimnikarske javne službe iz lokalne na državno raven. Posledično je bila oziroma je po novem, od leta 2004 dalje, za izvajanje, delovanje in nadzor nad dimnikarsko javno službo odgovorna država. To pomeni, da je država oziroma v njenem imenu Ministrstvo za okolje in prostor tisto, ki določa obveznosti, pravice in dolžnosti ter podeljuje koncesije izvajalcem dimnikarske službe. S prehodom na državno raven je prišlo tudi do sprejema oziroma poenotenja cenika, ki je po novem enak za vse izvajalce dimnikarske službe. Po novem, naj bi se evidence s področja dimnikarske službe vodile v elektronski obliki na MOP, le-to pa teži tudi h pričetku izvajanja strokovnega nadzora nad izvajalci dimnikarske službe, ter posledično dvigu kakovosti storitev.

6. Kakšno je trenutno stanje na področju podeljevanja koncesij?

Ta trenutek postopek podeljevanja koncesij še ni zaključen. Podeljenih je okoli polovica koncesij. Do konca oktobra leta 2007 je bilo tako skupaj podeljenih koncesij za 108 dimnikarskih območij od skupno 194-ih. Približno 50 dimnikarskih območij je predvidenih za drugi javni razpis, ki bo predvidoma v pričetku leta 2008, prijavitelji na preostalih območjih pa bodo morali počakati na končanje postopkov na sodiščih, zaradi sproženih upravnih sporov.

7. Ali menite, da so bile z novim zakonom (ZVO-1) in podzakonskimi akti, učinkovito odpravljene bistvene pomanjkljivosti prejšnje ureditve dimnikarskega področja?

Da. Tako sekcija dimnikarjev pri Gospodarski zbornici Slovenije kot sekcija dimnikarjev pri Obrtni zbornici Slovenije pa tudi izvajalci dimnikarske službe, smo si prizadevali, da dimnikarska služba, zaradi neurejenih razmer na lokalnem nivoju, postane obvezna državna gospodarska javna služba. Menim, da so bili s spremembo predpisov ustvarjeni pogoji, ki zagotavljajo uspešnejše delovanje in preglednejše delovanje ter nadzor, tako finančni kot tudi strokovni, nad izvajalci dimnikarske javne službe.

PRILOGA B: Intervju s Simonom Jeranovičem

1. Ali je vaše podjetje za opravljanje dimnikarskih storitev v obdobju med leti 1993 in 2004 imelo z občino oziroma lokalno skupnostjo sklenjeno pogodbo ?

Naše podjetje, DUROT d.o.o., je imelo v omenjenem obdobju sklenjene koncesijske akte z občinami Kungota, Pesnica in Šentilj. Z vsemi tremi občinami smo sklenili pogodbe že leta 1992 in jih od takrat ustrezno in pravočasno podaljševali.

2. Na kakšen način so se v prej omenjenem obdobju oblikovale in določale cene vaših storitev? Kolikšen je bil lokalni davek oziroma koncesijska taksa?

Cene naših storitev so se oblikovale na podlagi stroškov opravljanja naših storitev in vračunanega dobička (maksimalno 5 odstotkov). Cenik je bil vedno predlagan iz naše strani in kasneje prediskutiran na občinskem svetu vsake občine v kateri smo delovali. V kolikor se je občinski svet strinjal je bil cenik sprejet. Z vsemi tremi občinami smo vedno skušali in uspeli skleniti pogodbe na enak način. Prav tako smo se uspeli dogovoriti o istem ceniku. Menili smo namreč, da bi morale dimnikarske storitve imeti enako ceno ne glede na to kje v Sloveniji se opravljajo. Vse tri občine so določile odškodnino za opravljanje dimnikarskih storitev oz. koncesijsko takso v višini 8 odstotkov, ki smo jo potem mi zaračunali strankam. S tem so bile cene dimnikarskih storitev dejansko višje.

3. Iz pogovora z g. Županekom ter iz različnih virov (MOP...) sem izvedela, da je v praksi prihajalo do velikih razlik tako v kvaliteti kot tudi cenah opravljenih dimnikarskih storitev po posameznih lokalnih skupnostih. Kakšno je vaše mnenje?

Kot sem že prej omenil, menimo da bi morale biti cene dimnikarskih storitev enake povsod po Sloveniji. Gre namreč za isto delo, za katerega dimnikar porabi isto časa. Pred sprejetjem ZVO-1 so bile cene dimnikarskih storitev v Sloveniji zelo različne. Najnižje so bile v Pomurju in na Štajerskem, skoraj dvakrat dražje pa so bile v Ljubljani in na Dolenjskem ter v Kranju. Tudi kvaliteta storitev je bila različna. Odvisno od usposobljenosti dimnikarjev. V našem podjetju smo vedno skrbeli, da so bili dimnikarji formalno izobraženi, vedno pa so pred začetkom dela šli skozi postopek notranjega izobraževanja s strani sodelavcev. Zelo pomembna je tudi kvaliteta orodja in ostalih pripomočkov.

4. Na kakšen način je bil organiziran nadzor nad vašim delom s strani koncudenta, to se pravi občine?

Nadzor nad našim delom je bil pomanjkljiv. Veliko se je dalo na medsebojno zaupanje, predvsem kar se tiče kvalitete opravljenega dela. Vendar pa je občina dobivala informacije tudi od samih občanov. V kolikor bi se storitve opravljale nezadovoljivo, bi to stranke prej kot slej omenile občinski upravi in le ta potem nam. Obstajal pa je finančni nadzor. Vsako leto smo morali do konca marca pripraviti poročilo o poslovanju za preteklo leto. Le tega smo potem predstavili na občinskem zboru v vsaki izmed občin. Poročilo je vsebovalo finančni del, kjer smo poročali o višini prihodkov in neto realizaciji ter o višini plačane koncesijske takse. Poročilu smo priložili tudi bilanco stanja in uspeha za preteklo leto. V preostalem delu poročila smo predstavili podatke o odstotku uspešnosti našega poslovanja, torej kolikšen del uporabnikov sodeluje z nami in kolikšen del zavrača naše storitve. Vedno smo občinskim svetnikom predstavili tudi novosti na področju dimnikarstva in dali pobudo za projekte, kjer bi nam občina lahko priskočila na pomoč. Prav tako smo takrat odgovarjali na vsa vprašanja, ki so jih imeli občinski svetniki. Poročilo smo morali oddati vsaj 14 dni pred napovedano občinsko sejo.

5. Ali menite, da se je dimnikarska javna služba na lokalnem nivoju izvajala uspešno (dobro/slabo) ter skladno z zakonodajo?

Dimnikarska služba je bila na lokalnem nivoju organizirana podobno kot sedaj na državnem nivoju. Velika razlika je predvsem v tem, da sedaj ljudje odgovarjajo za svoje neupoštevanje napisanih predpisov. Prej smo bili prepuščeni iznajdljivosti in dobri volji ljudi, da so se nas »usmilili« in nam dovolili opraviti storitve. Prav tako je bilo nemogoče zahtevati popravilo požarno nevarnih napak v njihovih kurilnicah, ker je vse, kar se je zgodilo iz strani pristojnih inšpekcij bil le dopis pa še ta le v primerih, če je bil uporabnik pravna oseba. Na nivo posameznih fizičnih oseb se niso spuščali. Tako je bil sistem zelo nepravilčen, ker ni veljal za vse uporabnike pod enakimi pogoji.

6. Ali je po vašem mnenju s sprejemom novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1) in posledično s spremembo v načinu organiziranja dimnikarske javne službe, za »vas« dimnikarje, prišlo do bistvenih sprememb v načinu vašega delovanja?

S sprejemom novega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1) je za nas prišla doba, ko lahko svoje delo opravljamo enakovredno za vse uporabnike in brez »prošenj po milosti«. Dimnikarska služba je končno organizirana na področju celotne Slovenije pod enakimi pogoji in za vsa dimnikarska podjetja velja enoten cenik. Seveda so se najprej pojavile nekatere nejasnosti pri uporabi cenikov ampak v zelo kratkem času smo se dimnikarji v okviru Gospodarske in Obrtne zbornice združili in pojasnili težave tudi Ministrstvu za okolje in prostor, ki je čez 6 mesecev izdalo nov popravljen cenik dimnikarskih storitev. Ker se dimnikarska služba prvič izvaja na državnem nivoju je povsem logično, da prihaja do rahlih zamud, vendar menim, da bo zelo kmalu celoten koncesijski sistem zaživel v predvideni obliki.

7. Kaj pa spremembe na področju nadzora?

Na področju nadzora bo MOP nadziral izvajalce dimnikarskih storitev s pomočjo posebne komisije. Največja dimnikarska območja in izvajalci, ki jih upravljajo (Murska Sobota, Maribor, Ljubljana ...), so že dobili obisk iz strani MOP. Počasi bodo sledila vsa ostala območja. Glede uporabe cenika pa je ostal Tržni inšpektorat, ki samostojno ali na pobudo občanov preveri pravilno uporabljanje cenika.

8. Ali menite, da je prehod dimnikarske javne službe med obvezne državne gospodarske javne službe pozitivno vplival na odpravo glavnih pomanjkljivosti, težav oziroma problemov prejšnje/predhodne ureditve?

Menim, da je prehod odpravil vse težave. Čez nekaj časa se bodo sistema navadili tudi tisti najbolj vztrajni, ki še vedno skušajo odklanjati dimnikarske storitve.

PRILOGA C: Intervju z Jožetom Kaplarjem

1. S sprejemom novega Zakona o varstvu okolja leta 2004, je prišlo do prenosa dimnikarske javne službe iz lokalne na državno raven. Kateri so bili po vašem mnenju glavni razlogi, ki so pripeljali do omenjene spremembe?

Glavni razlogi za prenos dimnikarske službe na državno raven so bili povezani z neustreznim in nezadostnim izvajanjem oziroma zagotavljanjem dimnikarske službe na lokalnem nivoju. Seveda ob tem ne gre enačiti vseh občin, dejstvo pa je, da se dimnikarska javna služba v nekaterih občinah sploh ni izvajala, v nekaterih pa se je izvajala na podlagi starejših predpisov kot so bili Zakon o dimnikarski službi, stari Zakon o varstvu okolja in Zakon o gospodarskih javnih službah. Posledica tega je bilo neurejeno izvajanje te javne službe, ki ni dosegala svojih ciljev in namenov. Ne nazadnje pa so bile zelo različne tudi cene dimnikarskih storitev po posameznih občinah.

2. Ali je Ministrstvo za okolje in prostor ob prenosu dimnikarske javne službe iz lokalne na državno raven uspelo pridobiti podatke s strani občin oziroma lokalnih skupnosti o izvajanju oziroma izvajalcih dimnikarske javne službe?

Ministrstvo za okolje in prostor je na podlagi leta 2004 sprejete Uredbe o dimnikarski službi, zaprosilo občine oziroma lokalne skupnosti za posredovanje podatkov o izvajanju dimnikarske službe, z namenom, da bi ugotovilo stanje na omenjenem področju ob prevzemu te javne službe, torej stanje leta 2004. Odziv občin na omenjeni poziv je bil zanemarljiv. Iz pridobljenih podatkov je bilo mogoče sklepati, da se je omenjena javna služba, skladno s predhodno navedenimi zakoni, podzakonskimi akti in občinskimi predpisi, izvajala le v približno 40 lokalnih skupnostih. Točni oziroma uradni podatki (zbrani na enem mestu) o izvajalcih in izvajanju dimnikarske javne službe pred letom 2004, pa žal, kot ugotavljam, ne obstajajo.

3. Katerih nalog se je Ministrstvo za okolje in prostor kot koncendent lotilo prednostno ob prevzemu novih obveznosti in odgovornosti v zvezi z dimnikarsko javno službo?

Kot že prej povedano, je bila primarna naloga Ministrstva, ureditev dimnikarskega področja ter vzpostavitev »reda« na omenjenem področju. Prednostna naloga MOP-a je bila tako v

prvi vrsti podelitev koncesij izvajalcem dimnikarske službe. Skladno z Uredbo o dimnikarski službi (2004) je Ministrstvo za okolje in prostor 17. decembra 2004 objavilo javni poziv za neposredno podelitev prvih koncesij z izvajalci, ki so imeli na dan 18. decembra 2004 sklenjeno koncesijsko ali drugo pogodbo za izvajanje dimnikarske službe, ta pa je bila s posamezno občino, kjer se je ta javna služba izvajanja, sklenjena pred 7. novembrom 2004. Na podlagi omenjenega javnega poziva so bile tako sklenjene 104 koncesijske pogodbe za izvajanje dimnikarske službe z Republiko Slovenijo.

Druga prednostna naloga pa je bila vsekakor poenotenje cen dimnikarskih storitev po celi Sloveniji. Tako je Ministrstvo za okolje in prostor, v sodelovanju s predstavniki dimnikarjev, v začetku junija leta 2006 sprejelo Sklep o poenotitvi cen dimnikarskih storitev, s čimer je preprečilo nastajanje razlik, ki so prej nastajale po posameznih občinah.

4. Kako ocenjujete delo Ministrstva za okolje in prostor v teh štirih letih odkar je dimnikarska javna služba prišla pod »vaše« okrilje?

Delo Ministrstva ocenjujem zelo pozitivno. Od skupaj 194 dimnikarskih območij nam je uspelo skleniti koncesijskih pogodb za 113 dimnikarskih območij. Prav tako pripravljamo drugi javni razpis za podelitev koncesij za izvajanje dimnikarske javne službe za približno 50 dimnikarskih območij, ki bo predvidoma izšel nekje v sredini meseca januarja 2008. Preostala dimnikarska območja pa so v postopku reševanja na sodiščih, ker so vlagatelji na javni poziv podali različne tožbe na sodiščih na vsih stopnjah, ker menijo, da so upravičeni do prve koncesije. Prav tako nam je uspelo poenotiti cene dimnikarskih storitev, kar pa je v večini primerov pomenilo znižanje prejšnjih cen storitev. Prizadevamo si tudi za dokončno ureditev tako evidenc opravljenih storitev dimnikarske službe in evidenc malih kurilnih naprav v elektronski obliki na strani Ministrstva kot tudi za vpeljavo standardiziranega načina poročanja izvajalcev o opravljenih dimnikarskih storitev.

5. Če sklepam iz do sedaj zbranih podatkov lahko rečem, da dimnikarska javna služba oziroma dimnikarsko področje še vedno ni dokončno/popolnoma urejeno in skladno s sprejeto zakonodajo. Katere so tiste aktivnosti, ki jih Ministrstvo načrtuje v naslednjem letu?

Ob prej omenjenih prednostih nalogah, še zlasti podeljevanja koncesij, je naš načrt, da bomo v letu 2008, realizirali elektronsko vodenje evidenc na računalniškem sistemu MOP. Prav

tako stremimo k izvajanju večjega strokovnega nazora nad izvajalci dimnikarske službe kot tudi intenzivnejšemu inšpekcijskemu nadzoru nad »uporniki«, ki ne dovolijo opraviti dimnikarskih storitev. Posebno pozornost bomo namenili tudi osveščanju javnosti glede vloge in namena dimnikarske službe. Med drugimi je naš cilj tudi sledenje evropskim predpisom s področja dimnikarstva, kar posledično pomeni, aktivno vključevanje dimnikarske službe za doseganje zahtev evropske direktive o energetski učinkovitosti stavb.

PRILOGA Č: Seznam dimnikarskih območij s sklenjeno koncesijsko pogodbo z Republiko Slovenijo za izvajanje dimnikarske javne službe na podlagi javnega poziva iz leta 2004

ŠT.	DIMNIKARSKO OBMOČJE	IZVAJALEC	ULICA	POŠTA	KRAJ
1.	BELTINCI	KAMIN DIMNIKARSKE STORITVE BELTINCI .DO.O.	PANONSKA ULICA 17	9231	BELTINCI
2.	BENEDIKT	DIMNIKARSTVO KLOBASA JOŽE S.P.	MARIBORSKA CESTA 10	2230	LENART V SLOV. GORICAH
3.	BLED	DIMNIKARSTVO RAUTER PRIMOŽ S.P.	POD GOZDOM 29	4264	BOHINJSKA BISTRICA
4.	BLOKE	FADIL OKIČ S.P., DIMNIKARSTVO IN SANACIJA DIMNIKOV	TRG 25 MAJA 11	1317	SODRAŽICA
5.	BOHINJ	DIMNIKARSTVO RAUTER PRIMOŽ S.P.	POD GOZDOM 29	4264	BOHINJSKA BISTRICA
6.	BOROVNICA	STO-SERVIS D.O.O.	LINHARTOVA CESTA 62A	1000	LJUBLJANA
7.	BOVEC	ECOENERGETIKA D.O.O.	LOPERŠICE 21	2270	ORMOŽ
8.	BRDA	ECOENERGETIKA D.O.O.	LOPERŠICE 21	2270	ORMOŽ
9.	BREZOVICA	DIMNIKARSTVO – MERITVE EMISIJ KASIM ALIČ S.P.	CESTA DVEH CESARJEV 108H	1000	LJUBLJANA
10.	CANKOVA	ABD DIMNIKARSTVO MURSKA SOBOTA D.O.O.	TRSTENJAKOVA ULICA 2A	9000	MURSKA SOBOTA
11.	CELJE	DIMNIKARSTVO MARIBOR D.O.O.	SLOMŠKOV TRG 8	2000	MARIBOR
12.	CERKLJE NA GORENJSKEM	DIMNIKARSTVO DOVRTEL D.O.O.	KOROŠKA CESTA 45	4000	KRANJ
13.	ČRENŠOVCI	MEDIAL DIMNIKARSKE SOTIRTVE LENDAVA S.P.	KRANJČEVA ULICA 23	9220	LENDAVA
14.	DOBJE	DIMNIKARSKO PODJETJE CELJE D.O.O.	GOSPOSKA 3; GREGORČIČEVA 6/A	3000	CELJE
15.	DOBRNA	DIMNIKARSKO PODJETJE CELJE D.O.O.	GOSPOSKA 3; GREGORČIČEVA 6/A	3000	CELJE

16.	DOBROVA – POLHOV GRADEC	STO-SERVIS D.O.O.	LINHARTOVA CESTA 62A	1000	LJUBLJANA
17.	DOL PRI LJUBLJANI	SDG DIMNIKARSTVO, KEMIČNO ČIŠČENJE TOPLLOTNIH NAPRAV IN GRADBENE STORITVE D.O.O.	PREŠERNOVA CESTA 7A	1230	DOMŽALE
18.	DOMŽALE	ENERGETSKI SERVIS E.S. D.O.O.	ROŠKA CESTA 2/A	1000	LJUBJANA
19.	DUPLEK	DIMNIKARSTVO KAMIN D.O.O.	SLOMŠKOV TRG 8	2000	MARIBOR
20.	GORNJA RADGONA	IZV. 1: ČISTO OKOLJE KDN, DIMNIKARSKE STORITVE GORNJA RADGONA D.O.O.	LACKOVA 11/A	9250	GORNJA RADGONA
		IZV. 2: DIMNIK, DIMNIKARSKE STORITVE RADENSKI VRH D.O.O.	RADENSKI VRH 15/C	9252	RADENCI
21.	GORNJI PETROVCI	ČIŠČENJE DK NAPRAV MARTJANCI D.O.O.	MARTJANCI 14	9221	MARTJANCI
22.	GRAD	IZV 1: ABD DIMNIKARSTVO MURSKA SOBOTA D.O.O.	TRSTENJAKOVA ULICA 2A	9000	MURSKA SOBOTA
		ČIŠČENJE DK NAPRAV MARTJANCI D.O.O.	MARTJANCI 14	9221	MARTJANCI
23.	GROSPULJE	ENERGETSKI SERVIS E.S. D.O.O.	ROŠKA CESTA 2/A	1000	LJUBJANA
24.	HOČE - SLIVNICA	IZV. 1: DIMNIKARSTVO MARIBOR D.O.O.	SLOMŠKOV TRG 8	2000	MARIBOR
		IZV 2: DIMNIKARSKA SLUŽBA VEHOVAR D.O.O.	SLOMŠKOV TRG 8	2000	MARIBOR
		IZV 3: DIMNIKARSTVO DIMKO D.O.O.	SLOMŠKOV TRG 8	2000	MARIBOR
25.	HODOŠ	ČIŠČENJE DK NAPRAV MARTJANCI D.O.O.	MARTJANCI 14	9221	MARTJANCI
26.	HRASTNIK	TOPLARNA HRASTNIK D.O.O.	ULICA PRVOBORCEV 5/A	1430	HRASTNIK
27.	IDRIJA	DIMNIKARSTVO IDRIJA, STANKO ŠUKALO S.P.	LEVSTIKOVA 5	5280	IDRIJA

28.	IG	ENERGETSKI SERVIS E.S. D.O.O.	ROŠKA CESTA 2/A	1000	LJUBJANA
29.	IVANČNA GORICA	STO-SERVIS D.O.O.	LINHARTOVA CESTA 62A	1000	LJUBLJANA
30.	IZOLA	E.D.T. SERVIS D.O.O.	ULICA STARE POŠTE 2	6000	KOPER
31.	JESENICE	DIMNIKARSTVO DOVRTEL D.O.O.	KOROŠKA CESTA 45	4000	KRANJ
32.	JEZERSKO	DIMKO D.O.O.	FUŽINSKA ULICA 8	4220	ŠKOFJA LOKA
33.	KAMNIK	ENERGETSKI SERVIS E.S. D.O.O.	ROŠKA CESTA 2/A	1000	LJUBJANA
34.	KANAL	EKOENERGETIKA- DIMNIKARSTVO D.O.O.	LJUTOMERSKA CESTA 30	2270	ORMOŽ
35.	KOBARID	DIMNIKARSTVO SLAVKO PIRIH S.P.	TRG MARŠALA TITA 17	5220	TOLMIN
36.	KOČEVJE	IZV 1.: DIMNIKARSTVO ESAD ČATIĆ S.P.	LEPOVČE 43	1310	RIBNICA
		IZV 2: ŠE NI DOLOČENO			
37.	KOMEN	DIMNIKARSTVO KUKOVEC MILAN S.P.	KOMEN 72	6223	KOMEN
38.	KOPER	E.D.T. SERVIS D.O.O.	ULICA STARE POŠTE 2	6000	KOPER
39.	KOSTEL	DIMNIKARSTVO ESAD ČATIĆ S.P.	LEPOVČE 43	1310	RIBNICA
40.	KOZJE	DIMNIKARSTVO ANA JELANČIČ S.P.	RIBNIKI 12	8920	SEVNICA
41.	KRANJ	DIMNIKARSTVO DOVRTEL D.O.O.	KOROŠKA CESTA 45	4000	KRANJ
42.	KRIŽEVCI	KDS DIMNIKARSTVE STORITVE LJUTOMER D.O.O.	RAZLAGOVA ULICA 13/B	9240	LJUTOMER
43.	KRŠKO	DIMNIKARSTVO ANA JELANČIČ S.P.	RIBNIKI 12	8920	SEVNICA
44.	KUNGOTA	DUROT DIMNIKARSTVO PESNICA D.O.O.	SPODNJE DOBRENJE 25B	2211	PESNICA PRI MARIBORU
45.	KUZMA	ČIŠČENJE DK NAPRAV MARTJANCI D.O.O.	MARTJANCI 14	9221	MARTJANCI
46.	LAŠKO	DIMNIKARSKO PODJETJE CELJE D.O.O.	GOSPOSKA 3; GREGORČIČEVA	3000	CELJE

			6/A		
47.	LITIJA	DIMNIKARSTVO LITIJA, FRANC DOBRAVEC S.P.	SITARJEVŠKA CESTA 47/A	1270	LITIJA
48.	LJUBLJANA I	ENERGETSKI SERVIS E.S. D.O.O.	ROŠKA CESTA 2/A	1000	LJUBLJANA
49.	LJUBLJANA II	EKO DIMNIK D.O.O.	STRITARJEVA CESTA 9	1290	GROSUPLJE
50.	LJUTOMER	KDS DIMNIKARSTVE STORITVE LJUTOMER D.O.O.	RAZLAGOVA ULICA 13/B	9240	LJUTOMER
51.	LOŠKI POTOK	FADIL OKIČ S.P., DIMNIKARSTVO IN SANACIJA DIMNIKOV	TRG 25 MAJA 11	1317	SODRAŽICA
52.	LOVRENC NA POHORJU	DIMNIKARSTVO ŽUPANEK D.O.O.	SLOMŠKOV TRG 8	2000	MARIBOR
53.	LUKOVICA	DIMNIKARSTVO LITIJA, FRANC DOBRAVEC S.P.	SITARJEVŠKA CESTA 47/A	1270	LITIJA
54.	MARIBOR	IZV. 1: DIMNIKARSTVO MARIBOR D.O.O.	SLOMŠKOV TRG 8	2000	MARIBOR
		DIMNIKARSKA SLUŽBA VEHOVAR D.O.O.	SLOMŠKOV TRG 8	2000	MARIBOR
		DIMNIKARSTVO DIMKO D.O.O.	SLOMŠKOV TRG 8	2000	MARIBOR
		DIMNIKARSTVO KAMIN D.O.O.	SLOMŠKOV TRG 8	2000	MARIBOR
		DIMNIKARSTVO TALABER D.O.O.	SLOMŠKOV TRG 8	2000	MARIBOR
		DIMNIKARSTVO ŽUPANEK D.O.O.	SLOMŠKOV TRG 8	2000	MARIBOR
55.	MEDVODE	DIMKO D.O.O.	FUŽINSKA ULICA 8	4220	ŠKOFJA LOKA
56.	MENGEŠ	ENERGETSKI SERVIS E.S. D.O.O.	ROŠKA CESTA 2/A	1000	LJUBLJANA
57.	MIKLAVŽ NA DRAVSKEM POLJU	IZV. 1: DIMNIKARSTVO MARIBOR D.O.O.	SLOMŠKOV TRG 8	2000	MARIBOR
		IZV 2: DIMNIKARSKA SLUŽBA VEHOVAR D.O.O.	SLOMŠKOV TRG 8	2000	MARIBOR
58.	MIREN – KOSTANJEVICA	EKOENERGETIKA- DIMNIKARSTVO D.O.O.	LJUTOMERSKA CESTA 30	2270	ORMOŽ

59.	MORAVČE	DIMNIKARSTVO – MERITVE EMISIJ KASIM ALIČ S.P.	CESTA DVEH CESARJEV 108H	1000	LJUBLJANA
60.	MORAVSKE TOPLICE	IZV. 1: ABD DIMNIKARSTVO MURSKA SOBOTA D.O.O.	TRSTENJAKOVA ULICA 2A	9000	MURSKA SOBOTA
		IZV.2: ČIŠČENJE DK NAPRAV MARTJANCI D.O.O.	MARTJANCI 14	9221	MARTJANCI
61.	MURSKA SOBOTA	ABD DIMNIKARSTVO MURSKA SOBOTA D.O.O.	TRSTENJAKOVA ULICA 2A	9000	MURSKA SOBOTA
62.	NOVA GORICA	EKOENERGETIKA- DIMNIKARSTVO D.O.O.	LJUTOMERSKA CESTA 30	2270	ORMOŽ
63.	ORMOŽ	KOMUNALNO PODJETJE ORMOŽ D.O.O.	HARDEK 21/C	2270	ORMOŽ
64.	PESNICA	DUROT DIMNIKARSTVO PESNICA D.O.O.	SPODNJE DOBRENJE 25B	2211	PESNICA PRI MARIBORU
65.	POSTOJNA	DIMNIKARSTVO ZEMLJIČ IZTOK S.P.	PLANINA 221	6232	PLANINA
66.	PREDDVOR	DIMNIKARSTVO DOVRTEL D.O.O.	KOROŠKA CESTA 45	4000	KRANJ
67.	PUCONCI	IZV. 1: ABD DIMNIKARSTVO MURSKA SOBOTA D.O.O.	TRSTENJAKOVA ULICA 2A	9000	MURSKA SOBOTA
		IZV.2: ČIŠČENJE DK NAPRAV MARTJANCI D.O.O.	MARTJANCI 14	9221	MARTJANCI
68.	RAČE – FRAM	DIMNIKARSKA SLUŽBA VEHOVAR D.O.O.	SLOMŠKOV TRG 8	2000	MARIBOR
69.	RADEČE	DIMNIKAR RADEČE D.O.O.	TITOVA 10	1433	RADEČE
70.	RADENCI	DIMNIK, DIMNIKARSKE STORITVE RADENSKI VRH D.O.O.	RADENSKI VRH 15/C	9252	RADENCI
71.	RADOVLJICA	DIMNIKARSTVO DOVRTEL D.O.O.	KOROŠKA CESTA 45	4000	KRANJ
72.	RAZKRIŽJE	KDS DIMNIKARSTVE STORITVE LJUTOMER D.O.O.	RAZLAGOVA ULICA 13/B	9240	LJUTOMER
73.	RIBNICA	IZV. 1: FADIL OKIČ S.P., DIMNIKARSTVO IN	TRG 25 MAJA 11	1317	SODRAŽICA

		SANACIJA DIMNIKOV			
		IZV 2.: DIMNIKARSTVO ESAD ČATIĆ S.P.	LEPOVČE 43	1310	RIBNICA
74.	ROGAŠAKA SLATINA	KDS DIMNIKARSTVE STORITVE LJUTOMER D.O.O.	RAZLAGOVA ULICA 13/B	9240	LJUTOMER
75.	RUŠE	DIMNIKARSTVO ŽUPANEK D.O.O.	SLOMŠKOV TRG 8	2000	MARIBOR
76.	SELNICA OB DRAVI	DIMNIKARSTVO ŽUPANEK D.O.O.	SLOMŠKOV TRG 8	2000	MARIBOR
77.	SEVNICA	DIMNIKARSTVO ANA JELANČIČ S.P.	RIBNIKI 12	8920	SEVNICA
78.	SEŽANA	DIMNIKARSKI ENERGETSKI SERVIS D.O.O.	PREČNA ULICA 2	6210	SEŽANA
79.	SLOVENSKA BISTRICA	IZV.1: ARTY RODOŠEK S.P.	MAISTROVA ULICA 8	2319	POLJČANE
		IZV.2: ŠE NI DOLOČENO			
80.	SLOVENSKE KONJICE	DIMNIKARSTVO LAPUH D.O.O.	LIPTOVSKA 19	3210	SLOVENSKE KONJICE
81.	SODRAŽICA	FADIL OKIĆ S.P., DIMNIKARSTVO IN SANACIJA DIMNIKOV	TRG 25 MAJA 11	1317	SODRAŽICA
82.	STARŠE	DIMNIKARSTVO ŽUPANEK D.O.O.	SLOMŠKOV TRG 8	2000	MARIBOR
83.	ŠALOVCI	ČIŠČENJE DK NAPRAV MARTJANCI D.O.O.	MARTJANCI 14	9221	MARTJANCI
84.	ŠEMPETER – VRTOJBA	EKOENERGETIKA- DIMNIKARSTVO D.O.O.	LJUTOMERSKA CESTA 30	2270	ORMOŽ
85.	ŠENČUR	DIMNIKARSTVO DOVRTEL D.O.O.	KOROŠKA CESTA 45	4000	KRANJ
86.	ŠENTILJ	DUROT DIMNIKARSTVO PESNICA D.O.O.	SPODNJE DOBRENJE 25B	2211	PESNICA PRI MARIBORU
87.	ŠKOCJAN	DIMNIKARSTVO ANA JELANČIČ S.P.	RIBNIKI 12	8920	SEVNICA
88.	ŠMARTNO PRI LITIJI	DIMNIKARSTVO LITIJA, FRANC DOBRAVEC S.P.	SITARJEVŠKA CESTA 47/A	1270	LITIJA
89.	ŠTORE	DIMNIKARSKO PODJETJE CELJE D.O.O.	GOSPOSKA 3; GREGORČIČEVA 6/A	3000	CELJE

90.	TOLMIN	DIMNIKARSTVO SLAVKO PIRIH S.P.	TRG MARŠALA TITA 17	5220	TOLMIN
91.	TRBOVLJE	LEPOŠA DIMNIKARSTVO D.O.O.	GABRSKO 57/C	1420	TRBOVLJE
92.	TRNOVSKA VAS	DIMNIKARSTVO ZAVRŠNIK D.N.O.	ANŽELOVA ULICA 24	2250	PTUJ
93.	TURNIŠČE	R.Š.A. VLEK D.O.O.	ULICA 25 MAJA 8	9224	TURNIŠČE
94.	VELIKE LAŠČE	STO-SERVIS D.O.O.	LINHARTOVA CESTA 62A	1000	LJUBLJANA
95.	VERŽEJ	KDS DIMNIKARSTVE STORITVE LJUTOMER D.O.O.	RAZLAGOVA ULICA 13/B	9240	LJUTOMER
96.	VIPAVA	EKOENERGETIKA- DIMNIKARSTVO D.O.O.	LJUTOMERSKA CESTA 30	2270	ORMOŽ
97.	VITANJE	DIMNIKARSTVO LAPUH D.O.O.	LIPTOVSKA 19	3210	SLOVENSKE KONJICE
98.	VODICE	DIMNIKARSTVO UROŠ VERAČ S.P.	CESTA OB SORI 3	1215	MEDVODE
99.	VOJNIK	DIMNIKARSKO PODJETJE CELJE D.O.O.	GOSPOSKA 3; GREGORČIČEVA 6/A	3000	CELJE
100.	VRHNIKA	DIMNKARSTVO KRANER VINCENCIJ KRALJ S.P.	NOTRANJSKA CESTA 14	1370	LOGATEC
101.	ZAGORJE OB SAVI	DIMNIKARJI D.O.O. ZAGORJE	CESTA OTONA ŽUPANČIČA 17	1410	ZAGORJE OB SAVI
102.	ZREČE	DIMNIKARSTVO LAPUH D.O.O.	LIPTOVSKA 19	3210	SLOVENSKE KONJICE
103.	ŽELEZNIKI	DIMKO D.O.O.	FUŽINSKA ULICA 8	4220	ŠKOFJA LOKA
104.	ŽIROVNICA	DIMNIKARSTVO RAUTER PRIMOŽ S.P.	POD GOZDOM 29	4264	BOHINJSKA BISTRICA

Vir: Kaplar 2007.

PRILOGA D: Prvi javni razpis za podelitev koncesije za izvajanje storitev dimnikarske javne službe, september 2006

Prvi javni razpis za podelitev koncesije za izvajanje storitev dimnikarske javne službe je bil objavljen 25. septembra 2006.

Zap. št.	Dimnikarsko območje	Št. kurilnih naprav	Št. zahtevanih kadrov
1.	BREŽICE	7000	3,5
2.	CERKNICA	2.400	1,2
3.	ČRNOMELJ	3.500	1,75
4.	HAJDINA	1.000	0,50
5.	SEŽANA	2.800	1,40
6.	KOMENDA	900	0,45
7.	PIRAN	2.300	1,15
8.	PODLEHNIK	1.000	0,50
9.	PTUJ	4.800	2,40
10.	ROGATEC	700	0,35
11.	ŠMARTNO OB PAKI	800	0,40
12.	ŠMARJE PRI JELŠAH	3.000	1,50
13.	ŠOŠTANJ	1.300	0,65
14.	ŽIRI	1.000	0,50
15.	ŽUŽEMBERK	1.600	0,80

Vir: MOP 2006.

PRILOGA E: Seznam dimnikarskih območij s sklenjeno koncesijsko pogodbo z Republiko Slovenijo za izvajanje dimnikarske službe, januar 2008

SEZNAM DIMNIKARSKIH OBMOČIJ S SKLENJENO KONCESIJKO POGODBO Z REPUBLIKO SLOVENIJO ZA IZVAJANJE DIMNIKARSKÉ SLUŽBE

ŠT.	DIMNIKARSKO OBMOČJE	IZVAJALEC	ULICA	POŠTA	KRAJ
1.	BELTINCI	Kamin dimnikarske storitve Beltinci d.o.o.	Panonska ulica 17	9231	Beltinci
2.	BENEDIKT	Dimnikarstvo Klobasa Jože s.p.	Mariborska cesta 10	2230	Lenart v Slovenskih Goricah
3.	BLED	Dimnikarstvo Rauter Primož s.p.	Pod gozdom 29	4264	Bohinjska Bistrica
4.	BLOKE	Fadil Okić s.p., Dimnikarstvo in sanacija dimnikov	Trg 25 Maja 11	1317	Sodražica
5.	BOHINJ	Dimnikarstvo Rauter Primož s.p.	Pod gozdom 29	4264	Bohinjska Bistrica
6.	BOROVNICA	Sto-servis d.o.o.	Linhartova cesta 62a	1000	Ljubljana
7.	BOVEC	Ecoenergetika d.o.o.	Loperšice 21	2270	Ormož
8.	BRDA	Ecoenergetika d.o.o.	Loperšice 21	2270	Ormož
9.	BREZOVIČA	Dimnikarstvo - Mertive emisij, Kasim Alić s.p.	Cesta dveh cesarjev 108/h	1000	Ljubljana
10.	CANKOVA	ABD Dimnikarstvo Murska Sobota d.o.o.	Trstenjakova ulica 2/a	9000	Murska Sobota
11.	CELJE	Dimnikarstvo Maribor d.o.o.	Slomškov trg 8	2000	Maribor
12.	CERKLJE NA GORENJSKEM	Dimnikarstvo Dovrtel d.o.o.	Koroška cesta 45	4000	Kranj
13.	CERKNICA	Dimnikarstvo in sanacija dimnikov Fadil Okić s.p.	Trg 25 Maja 11	1317	Sodražica
14.	ČRENŠOVCI	Medial Dimnikarske storitve Lendava d.o.o.	Kranjčeva ulica 23	9220	Lendava
15.	ČRNOMELJ	Dimnikarski energetski servis d.o.o.	Prečna ulica 2	6210	Sežana
16.	DOBJE	Dimnikarsko podjetje Dimnikarstvo d.o.o. Celje	Gosposka 3, Gregorčičeva 6/a	3000	Celje
17.	DOBRNA	Dimnikarsko podjetje Dimnikarstvo d.o.o. Celje	Gosposka 3, Gregorčičeva 6/a	3000	Celje
18.	DOBROVA - POLHOV GRADEC	Sto-servis d.o.o.	Linhartova cesta 62a	1000	Ljubljana
19.	DOL PRI LJUBLJANI	SDG dimnikarstvo, kemično čiščenje toplotnih naprav in gradbene storitve d.o.o.	Prešemova cesta 7/a	1230	Domžale
20.	DOMŽALE	Energetski servis E.S. d.o.o.	Roška cesta 2/a	1000	Ljubljana
21.	DUPLEK	Dimnikarstvo Kamin d.o.o.	Slomškov trg 8	2000	Maribor
22.	GORNJA RADGONA	Izv. 1: Čisto okolje KDN, Dimnikarske storitve Gornja Radgona d.o.o. Izv. 2: Dimnik, Dimnikarske storitve Radenski vrh d.o.o.	Lackova 11/a Radenski vrh 15/c	9250 9252	Gornja Radgona Radenci
23.	GORNJI PETROVCI	Čiščenje DK naprav Martjanci d.o.o.	Martjanci 14	9221	Martjanci
24.	GRAD	Izv. 1: ABD Dimnikarstvo Murska Sobota d.o.o. Izv. 2: Čiščenje DK naprav Martjanci d.o.o.	Trstenjakova ulica 2/a Martjanci 14	9000 9221	Murska Sobota Martjanci
25.	GROSUPLJE	Energetski servis E.S. d.o.o.	Roška cesta 2/a	1000	Ljubljana
26.	HAJDINA	Kaminko Konjček-Pušnik, dimnikarske ter poslovne in osebne storitve d.n.o.	Zgornja Hajdina 44/a	2288	Hajdina
27.	HOČE - SLIVNICA	Izv. 1: Dimnikarstvo Maribor d.o.o. Izv. 2: Dimnikarska služba Vehovar d.o.o. Izv. 3: Dimnikarstvo Dimko d.o.o.	Slomškov trg 8 Slomškov trg 8 Slomškov trg 8	2000 2000 2000	Maribor Maribor Maribor
28.	HODOŠ	Čiščenje DK naprav Martjanci d.o.o.	Martjanci 14	9221	Martjanci
29.	HRASTNIK	Toplana Hrastnik d.o.o.	Ulica prvoborcev 5/a	1430	Hrastnik
30.	IDRIJA	Dimnikarstvo Idrija, Stanko Šukalo s.p.	Levstikova 5	5280	Idrija
31.	IG	Energetski servis, E.S. d.o.o.	Roška cesta 2/a	1000	Ljubljana
32.	IVANČNA GORICA	Sto-servis d.o.o.	Linhartova cesta 62a	1000	Ljubljana
33.	IZOLA	E.D.T. servis d.o.o.	Ulica stare pošte 2	6000	Koper
34.	JESENICE	Dimnikarstvo Dovrtel d.o.o.	Koroška cesta 45	4000	Kranj
35.	JEZERSKO	Dimko d.o.o.	Fužinska ulica 8	4220	Škofja Loka
36.	KAMNIK	Energetski servis, E.S. d.o.o.	Roška cesta 2/a	1000	Ljubljana
37.	KANAL	Ekoenergetika-Dimnikarstvo d.o.o.	Ljutomerska cesta 30	2270	Ormož
38.	KOBARID	Dimnikarstvo Slavko Pirih s.p.	Trg maršala Tita 17	5220	Tolmin
39.	KOČEVJE	Izv. 1: Dimnikarstvo Esad Čatić s.p. Izv. 2: še ni odločeno	Lepovče 43	1310	Ribnica
40.	KOMEN	Dimnikarstvo Kukovec Milan Kukovec s.p.	Komen 72	6223	Komen
41.	KOPER	E.D.T. servis d.o.o.	Ulica stare pošte 2	6000	Koper
42.	KOSTEL	Dimnikarstvo, novogradnje in sanacije dimnikov Esad Čatić s.p.	Lepovče 43	1310	Ribnica
43.	KOZJE	Dimnikarstvo Ana Jelanič s.p.	Ribniki 12	8290	Sevnica
44.	KRANJ	Dimnikarstvo Dovrtel d.o.o.	Koroška cesta 45	4000	Kranj
45.	KRIŽEVCI	KDS Dimnikarske storitve Ljutomer d.o.o.	Razlagova ulica 13/b	9240	Ljutomer
46.	KRŠKO	Dimnikarstvo Ana Jelanič s.p.	Ribniki 12	8290	Sevnica
47.	KUNGOTA	DUROT Dimnikarske storitve d.o.o.	Sp. Dobrenje 25/b	2211	Pesnica pri Mariboru
48.	KUZMA	Čiščenje DK naprav Martjanci d.o.o.	Martjanci 14	9221	Martjanci
49.	LAŠKO	Dimnikarsko podjetje Dimnikarstvo d.o.o. Celje	Gosposka 3, Gregorčičeva 6/a	3000	Celje
50.	LITJA	Dimnikarstvo Litija Franc Dobravec s.p.	Sitarjevška cesta 47/a	1270	Litija
51.	LJUBLJANA I	Energetski servis, ES d.o.o.	Roška cesta 2/a	1000	Ljubljana
52.	LJUBLJANA II	Eko dimnik d.o.o.	Stritarjeva cesta 9	1290	Grosuplje
53.	LJUTOMER	KDS Dimnikarske storitve Ljutomer d.o.o.	Razlagova ulica 13/b	9240	Ljutomer
54.	LOŠKI POTOK	Fadil Okić s.p., Dimnikarstvo in sanacija dimnikov	Trg 25 Maja 11	1317	Sodražica
55.	LOVRENC NA POHORJU	Dimnikarstvo Županek d.o.o.	Slomškov trg 8	2000	Maribor
56.	LUKOVICA	Dobravec Franc s.p.	Sitarjevška cesta 47/a	1270	Litija
57.	MARIBOR	Izv. 1: Dimnikarstvo Maribor d.o.o. Izv. 2: Dimnikarska služba Vehovar d.o.o. Izv. 3: Dimnikarstvo Dimko d.o.o. Izv. 4: Dimnikarstvo Kamin d.o.o. Izv. 5: Dimnikarstvo Talaber d.o.o. Izv. 6: Dimnikarstvo Županek d.o.o.	Slomškov trg 8 Slomškov trg 8 Slomškov trg 8 Slomškov trg 8 Slomškov trg 8 Slomškov trg 8	2000 2000 2000 2000 2000 2000	Maribor Maribor Maribor Maribor Maribor Maribor
58.	MEDVODE	Dimko d.o.o.	Fužinska ulica 8	4220	Škofja Loka

59.	MENGEŠ	Energetski servis E.S. d.o.o.	Roška cesta 2/a	1000	Ljubljana
60.	MIKLAVŽ NA DRAVSKEM POLJU	Izv. 1: Dimnikarstvo Maribor d.o.o. Izv. 2: Dimnikarska služba Vehovar d.o.o.	Slomškov trg 8	2000	Maribor
61.	MIREN - KOSTANJEVICA	Ekoenergetika-Dimnikarstvo d.o.o.	Slomškov trg 8	2000	Maribor
62.	MORAVCE	Dimnikarstvo - Mertive emisij, Kasim Alič s.p.	Ljutomerska cesta 30	2270	Ormož
63.	MORAVSKE TOPLICE	Izv. 1: ABD Dimnikarstvo Murska Sobota d.o.o. Izv. 2: Čiščenje DK naprav Martjanci d.o.o.	Cesta dveh cesarjev 108/h Trstenjakova ulica 2/a	1000	Ljubljana
64.	MURSKA SOBOTA	ABD Dimnikarstvo Murska Sobota d.o.o.	Martjanci 14	9221	Martjanci
65.	NOVA GORICA	Ekoenergetika-Dimnikarstvo d.o.o.	Trstenjakova ulica 2/a	9000	Murska Sobota
66.	ORMOŽ	Komunalno podjetje Ormož d.o.o.	Ljutomerska cesta 30	2270	Ormož
67.	PESNICA	DUROT Dimnikarstvo Pesnica d.o.o.	Hardek 21/c	2270	Ormož
68.	PIRAN	DUROT Dimnikarstvo Pesnica d.o.o.	Sp. Dobrenje 25/b	2211	Pesnica pri Mariboru
69.	PODLEHNIK	Dimnikarski energetski servis d.o.o.	Prečna ulica 2	6210	Sežana
70.	POSTOJNA	Kaminko Konjiček-Pušnik, dimnikarske ter poslovne in osebne storitve d.n.o.	Zgornja Hajdina 44/a	2288	Hajdina
71.	PREDDVOR	Dimnikarstvo Zemljič Iztok s.p.	Planina 221	6232	Planina
72.	PTUJ	Dimnikarstvo Dovrtel d.o.o.	Koroška cesta 45	4000	Kranj
73.	PUCONCI	Dimnikarstvo Kamin d.o.o.	Slomškov trg 8	2000	Maribor
74.	RACE - FRAM	Izv. 1: ABD Dimnikarstvo Murska Sobota d.o.o. Izv. 2: Čiščenje DK naprav Martjanci d.o.o.	Trstenjakova ulica 2/a	9000	Murska Sobota
75.	RADECE	Dimnikarska služba Vehovar d.o.o.	Martjanci 14	9221	Martjanci
76.	RADEČI	Dimnikar Radeče d.o.o.	Slomškov trg 8	2000	Maribor
77.	RADENCI	Dimnikar Radeče d.o.o.	Titova 10	1433	Radeče
78.	RADOVLJICA	Dimnik - Dimnikarstvo podjetje Radenski vrh d.o.o.	Radenski vrh 15/c	9252	Radenci
79.	RAZKRIŽJE	Dimnikarstvo Dovrtel d.o.o.	Koroška cesta 45	4000	Kranj
80.	RIBNICA	KDS Dimnikarske storitve Ljutomer d.o.o.	Razlagova ulica 13/b	9240	Ljutomer
81.	ROGAŠKA SLATINA	Izv. 1: Fadil Okić s.p., Dimnikarstvo in sanacija dimnikov Izv. 2: Dimnikarstvo, novogradnje in sanacije dimnikov Esad Čatić s.p.	Trg 25 Maja 11	1317	Sodražica
82.	RUŠE	KDS Dimnikarske storitve Ljutomer d.o.o.	Lepovče 43	1310	Ribnica
83.	SELNICA OB DRAVI	Dimnikarstvo Županek d.o.o.	Razlagova ulica 13/b	9240	Ljutomer
84.	SEVNICA	Dimnikarstvo Županek d.o.o.	Slomškov trg 8	2000	Maribor
85.	SEŽANA	Dimnikarstvo Ana Jelanič s.p.	Slomškov trg 8	2000	Maribor
86.	SLOVENSKA BISTRICA	Dimnikarstvo Ana Jelanič s.p.	Ribniki 12	8290	Sevnica
87.	SLOVENSKE KONJICE	Dimnikarski energetski servis d.o.o.	Prečna ulica 2	6210	Sežana
88.	SODRAŽICA	Izv. 1: Arty Rodošek s.p. Izv. 2: še ni odločeno	Maistrova ulica 8	2319	Poljčane
89.	ŠALOVCI	Dimnikarstvo Lapuh d.o.o.	Liptovska 19	3210	Slovenske Konjice
90.	ŠEMPETER - VRTOJBA	Fadil Okić s.p., Dimnikarstvo in sanacija dimnikov	Trg 25 Maja 11	1317	Sodražica
91.	ŠENČUR	Dimnikarstvo Županek d.o.o.	Slomškov trg 8	2000	Maribor
92.	ŠENTILJ	Dimnikarstvo Županek d.o.o.	Slomškov trg 8	2000	Maribor
93.	ŠKOCJAN	Dimnikarstvo Ana Jelanič s.p.	Ribniki 12	8290	Sevnica
94.	ŠMARTNO PRI LITJI	Dimnikarstvo Ana Jelanič s.p.	Ribniki 12	8290	Sevnica
95.	ŠMARTNO OB PAKI	Dimnikarstvo Litija Franc Dobravec s.p.	Sitarjevska cesta 47/a	1270	Litija
96.	ŠOŠTANJ	EKO DIM d.o.o. Družba za opravljanje dimnikarske dejavnosti	Prežihova ulica 17	2390	Ravne na Koroškem
97.	ŠTORE	EKO DIM d.o.o. Družba za opravljanje dimnikarske dejavnosti	Prežihova ulica 17	2390	Ravne na Koroškem
98.	ŠTOLNICA	Dimnikarsko podjetje Dimnikarstvo d.o.o. Celje	Gosposka 3, Gregorčičeva 6/a	3000	Celje
99.	TRBOVLJE	Dimnikarstvo Pirih Slavko s.p.	Trg maršala Tita 17	5220	Tolmin
100.	TRNOVSKA VAS	Lepoša dimnikarstvo d.o.o.	Gabrska 57/c	1420	Trbovlje
101.	TURNIŠČE	Dimnikarstvo Završnik d.n.o.	Anželova ulica 24	2250	Ptuj
102.	VELIKE LAŠČE	R.Š.A. Vlek d.o.o.	Ulica 25. Maja 8	9224	Turmišče
103.	VERŽEJ	Sto-servis d.o.o.	Linhartova cesta 62a	1000	Ljubljana
104.	VIPAVA	KDS Dimnikarske storitve Ljutomer d.o.o.	Razlagova ulica 13/b	9240	Ljutomer
105.	VITANJE	Ekoenergetika-Dimnikarstvo d.o.o.	Ljutomerska cesta 30	2270	Ormož
106.	VODICE	Dimnikarstvo Lapuh d.o.o.	Liptovska 19	3210	Slovenske Konjice
107.	VOJNIK	Dimnikarstvo Uroš Verač s.p.	Cesta ob Sori 3	1215	Medvode
108.	VRHNIKA	Dimnikarsko podjetje Dimnikarstvo d.o.o. Celje	Gosposka 3, Gregorčičeva 6/a	3000	Celje
109.	ZAGORJE OB SAVI	Dimnikarstvo Kraner Vincencij Kralj s.p.	Notranjska cesta 14	1370	Logatec
110.	ZREČE	Dimnikarji d.o.o. Zagorje	Cesta Otona Župančiča 17	1410	Zagorje ob Savi
111.	ŽELEZNIKI	Dimnikarstvo Lapuh d.o.o.	Liptovska 19	3210	Slovenske Konjice
112.	ŽIRI	Dimko d.o.o.	Fužinska ulica 8	4220	Škofja Loka
113.	ŽIROVNICA	Dimnikarstvo Samo Pavlič s.p.	Kojsko 36	5211	Kojsko
			Pod gozdom 29	4264	Bohinjska Bistrica

89.	ŠALOVCI	Čiščenje DK naprav Martjanci d.o.o.	Martjanci 14	9221	Martjanci
90.	ŠEMPETER - VRTOJBA	Ekoenergetika-Dimnikarstvo d.o.o.	Ljutomerska cesta 30	2270	Ormož
91.	ŠENČUR	Dimnikarstvo Dovrtel d.o.o.	Koroška cesta 45	4000	Kranj
92.	ŠENTILJ	DUROT Dimnikarstvo Pesnica d.o.o.	Sp. Dobrenje 25/b	2211	Pesnica pri Mariboru
93.	ŠKOCJAN	Dimnikarstvo Ana Jelanič s.p.	Ribniki 12	8290	Sevnica
94.	ŠMARTNO PRI LITJI	Dimnikarstvo Litija Franc Dobravec s.p.	Sitarjevska cesta 47/a	1270	Litija
95.	ŠMARTNO OB PAKI	EKO DIM d.o.o. Družba za opravljanje dimnikarske dejavnosti	Prežihova ulica 17	2390	Ravne na Koroškem
96.	ŠOŠTANJ	EKO DIM d.o.o. Družba za opravljanje dimnikarske dejavnosti	Prežihova ulica 17	2390	Ravne na Koroškem
97.	ŠTORE	Dimnikarsko podjetje Dimnikarstvo d.o.o. Celje	Gosposka 3, Gregorčičeva 6/a	3000	Celje
98.	ŠTOLNICA	Dimnikarstvo Pirih Slavko s.p.	Trg maršala Tita 17	5220	Tolmin
99.	TRBOVLJE	Lepoša dimnikarstvo d.o.o.	Gabrska 57/c	1420	Trbovlje
100.	TRNOVSKA VAS	Dimnikarstvo Završnik d.n.o.	Anželova ulica 24	2250	Ptuj
101.	TURNIŠČE	R.Š.A. Vlek d.o.o.	Ulica 25. Maja 8	9224	Turmišče
102.	VELIKE LAŠČE	Sto-servis d.o.o.	Linhartova cesta 62a	1000	Ljubljana
103.	VERŽEJ	KDS Dimnikarske storitve Ljutomer d.o.o.	Razlagova ulica 13/b	9240	Ljutomer
104.	VIPAVA	Ekoenergetika-Dimnikarstvo d.o.o.	Ljutomerska cesta 30	2270	Ormož
105.	VITANJE	Dimnikarstvo Lapuh d.o.o.	Liptovska 19	3210	Slovenske Konjice
106.	VODICE	Dimnikarstvo Uroš Verač s.p.	Cesta ob Sori 3	1215	Medvode
107.	VOJNIK	Dimnikarsko podjetje Dimnikarstvo d.o.o. Celje	Gosposka 3, Gregorčičeva 6/a	3000	Celje
108.	VRHNIKA	Dimnikarstvo Kraner Vincencij Kralj s.p.	Notranjska cesta 14	1370	Logatec
109.	ZAGORJE OB SAVI	Dimnikarji d.o.o. Zagorje	Cesta Otona Župančiča 17	1410	Zagorje ob Savi
110.	ZREČE	Dimnikarstvo Lapuh d.o.o.	Liptovska 19	3210	Slovenske Konjice
111.	ŽELEZNIKI	Dimko d.o.o.	Fužinska ulica 8	4220	Škofja Loka
112.	ŽIRI	Dimnikarstvo Samo Pavlič s.p.	Kojsko 36	5211	Kojsko
113.	ŽIROVNICA	Dimnikarstvo Rauter Primož s.p.	Pod gozdom 29	4264	Bohinjska Bistrica

PS: Navedena dimnikarska območja so območja občin iz junija 2006. Mesta občina Ljubljana, je razdeljena na dve dimnikarski območji, Ljubljana I, v katero spadajo četrtne skupnosti: Bežigrad, Center, Črnuče, Dravje, Posavje, Šmarna Gora, Šentvid, Šiška, in Ljubljana II, v katero spadajo četrtne skupnosti: Golovec, Jarše, Moste, Polje, Rožnik, Rudnik, Sostro, Trnovo in Vič. Občine, ki so nastale po juniju 2006, nimajo svojih dimnikarskih območij. Informacije o koncesionarnih in dimnikarskih območjih lahko dobite tudi pri izvajalcih dimnikarske službe.

Stanje državnih koncesij z dne 31.01.2008

Vir: MOP 2008a.

PRILOGA F: Drugi javni razpis za podelitev koncesije za izvajanje storitev dimnikarske javne službe, januar 2008

Drugi javni razpis za podelitev koncesije za izvajanje storitev dimnikarske javne službe je bil objavljen 25. januarja 2008.

Zap. št.	Dimnikarska območja za katera je razpisana koncesija	Ocenjeno število enakovrednih kurilnih naprav	Najmanjše število zahtevanih usposobljenih oseb
1	Ajdovščina	4500	2,25
2	Bistrica ob Sotli	500	0,25
3	Braslovče	1500	0,75
4	Cerkno	1400	0,7
5	Cerkvenjak	700	0,35
6	Destrnik	900	0,45
7	Divača	1100	0,55
8	Dobrepolje	1100	0,55
9	Dolenjske Toplice	1100	0,55
10	Dornava	800	0,4
11	Gorenja vas – Poljane	1800	0,9
12	Gorišnica	2300	1,15
13	Horjul	600	0,3
14	Hrpelje – Kozina	1300	0,65
15	Juršinci	900	0,45
16	Kidričevo	1400	0,7
17	Kranjska Gora	1500	0,75
18	Lenart v Slovenskih Goricah	3000	1,5
19	Lendava	4100	2,05
20	Logatec	2300	1,15
21	Loška Dolina	900	0,45
22	Majšperk	1400	0,7
23	Metlika	2100	1,05

24	Mirna Peč	800	0,4
25	Mislinja	1100	0,55
26	Mozirje	1500	0,75
27	Naklo	1000	0,5
28	Nazarje	600	0,3
29	Osilnica	140	0,07
30	Odranci	400	0,2
31	Oplotnica	1000	0,5
32	Pivka	1400	0,7
33	Podčetrtek	1200	0,6
34	Polzela	1300	0,65
35	Rogatec	800	0,4
36	Sveti Jurij	1100	0,55
37	Semič	1100	0,55
38	Sveta Ana	600	0,3
39	Sveti Andraž v Slovenskih Goricah	400	0,2
40	Šentjernej	1900	0,95
41	Škofja Loka	3600	1,8
42	Škofljica	2000	1,00
43	Šmarje pri Jelšah	3000	1,5
44	Trebnje	6100	3,05
45	Trzin	1100	0,55
46	Tržič	2200	1,1
47	Velika Polana	500	0,25
48	Videm	2100	1,05
49	Zavrč	700	0,35
50	Žalec	4800	2,4
51	Žetale	500	0,25
52	Žužemberk	1600	0,8

Vir: MOP 2008b.

PRILOGA G: Cenik dimnikarskih storitev, junij 2006

1. Mehansko čiščenje malih kurilnih naprav (izračun glede na ceno minute)

Zap. števil.	VRSTA NAPRAVE, STORITVE	Merska enota	Cena SIT
1.1	kurilna naprava do 50 kW brez medija za prenos toplote	kos	2.992,50
1.2	kurilna naprava do 50 kW z medijem za prenos toplote	kos	4.305
1.3	kurilna naprava od 51 do 150 kW	kos	9.345
1.4	kurilna naprava od 151 do 300 kW	kos	14.070
1.5	kurilna naprava od 301 do 400 kW	kos	18.060
1.6	kurilna naprava od 401 do 700 kW	kos	30.555
1.7	kurilna naprava od 701 do 1000 kW	kos	45.045
1.8	kurilna naprava od 1001 do 1500 kW	kos	53.445
1.9	kurilna naprava od 1501 do 2000 kW	kos	63.945
1.10	kurilna naprava od 2001 do 2500 kW	kos	76.545
1.11	kurilna naprava od 2501 do 3000 kW	kos	91.560
1.12	kurilna naprava od 3001 do 3500 kW	kos	109.620
1.13	kurilna naprava od 3501 do 4000 kW	kos	131.145
1.14	kurilna naprava od 4001 do 4500 kW	kos	157.080
1.15	kurilna naprava od 4501 do 5000 kW	kos	188.265
1.16	samostojni dimnik do vključno Ø 20 cm ali 20x20 cm	tuljava	1.575
1.17	samostojni dimnik nad Ø 20 cm do vključno Ø 40 cm	tuljava	3.675
1.18	samostojni dimnik nad Ø 40 cm	tuljava	5.250
1.19	dimnik: zbirna tuljava	tuljava	5.145
1.20	priključek na zbirno tuljavo	kos	1.680
1.21	plezalni dimnik	m ²	3.150
1.22	plezalni dimovod	m ²	3.150
1.23	dimovod do vključno Ø 20 ali 20x20 cm do dolžine 1 m	kos	945
1.24	dimovod do vključno Ø 20 ali 20x20 cm vsak nadaljnji meter	M	630
1.25	dimovod nad Ø 20	m ²	3.150
1.26	zračnik: tuljava	tuljava	1.260
1.27	vsaka nadaljnja tuljava v stanovanju ali enostanovanjski stavbi	tuljava	840
1.28	zračnik: zbirna tuljava	tuljava	5.250
1.29	iztočnica	kos	1.575
1.30	lovilnik isker do 4m višine	kos	5.092,50
1.31	lovilnik isker vsak nadaljnji meter nad 4 m	m	525

2. Letni pregledi malih kurilnih naprav (izračun glede na ceno minute)

Zap. števil.	VRSTA NAPRAVE, STORITVE	Merska enota	Cena SIT
2.1	kurilna naprava do 50 kW brez medija za prenos toplote	kos	1.417,50
2.2	kurilna naprava do 50 kW z medijem za prenos toplote	kos	2.467,50
2.3	kurilna naprava od 51 do 250 kW	kos	7.140
2.4	kurilna naprava od 251 do 1.000 kW	kos	14.595
2.5	kurilna naprava večja od 1.000 kW	kos	24.150
2.6	stanovanje v blokovnem sistemu	kos	1.785
2.7	samostojni dimnik do vključno Ø 20 ali 20x20 cm	tuljava	1.155
2.8	samostojni dimnik nad Ø 20 do vključno Ø 40 cm	tuljava	3.307,50
2.9	samostojni dimnik nad Ø 40 cm	tuljava	4.515
2.10	dimnik: zbirna tuljava	tuljava	3.307,50
2.11	priključek na zbirno tuljavo	kos	1.155
2.12	plezalni dimnik	m ²	3.727,50
2.13	plezalni dimovod	m ²	3.727,50
2.14	dimovod do vključno Ø 20 ali 20x20 cm do dolžine 1 m	kos	735
2.15	dimovod do vključno Ø 20 ali 20x20 cm vsak nadaljnji meter	m	315
2.16	dimovod nad Ø 20	m ²	1.155
2.17	zračnik: tuljava	tuljava	945

Zap. števil.	VRSTA NAPRAVE, STORITVE	Merska enota	Cena SIT
2.18	zračnik: shunt ali zbirni	tuljava	3.097,50
2.19	iztočnica	kos	1.155
2.20	lovilnik isker do 4m višine	kos	2.992,50
2.21	lovilnik isker vsak nadaljnji meter nad 4 m	m	525
2.22	hranilnik goriva	kos	1.575

3. Meritve emisij dimnih plinov (izračun glede na ceno minute)

Zap. števil.	VRSTA NAPRAVE, STORITVE	Merska enota	Cena SIT
3.1	tekoča in plinasta goriva: enostopenjski gorilnik (1x vzorčenje)	1 meritev	11.550
3.2 dvostopenjski gorilnik (2x vzorčenje)	2 meritvi	14.175
3.3 modelirana regulacija moči (3x vzorčenje)	3 meritve	16.800
3.4	trdna goriva nad 50 kW (1x vzorčenje)	1 meritev	*

* obračun po času opravljanja meritev

4. Prvi pregledi (izračun glede na ceno minute)

Zap. šte.	VRSTA NAPRAVE, STORITVE	Merska enota	Cena SIT
4.1	kurilna naprava do 50 kW	kos	15.750
4.1a	vsaka nadaljnja kurilna naprava do 50 kW v večstanovanjski stavbi, če se opravlja prvi pregled za vse kurilne naprave v okviru istega naročila in enakih naprav	kos	9.450
4.2	kurilna naprava od 51 do 700 kW	kos	21.525
4.3	kurilna naprava od 701 do 1500 kW	kos	28.875
4.4	kurilna naprava nad 1500 kW	kos	38.325

4.1. Časovni normativi za prve preglede

Zap. šte.	VRSTA NAPRAVE, STORITVE	Merska enota	Cps min	Cst min	Cad min	Celotni čas min
4.1	kurilna naprava do 50 kW	kos	25	50	75	150
4.1a	vsaka nadaljnja kurilna naprava do 50 kW v večstanovanjski stavbi, če se opravlja prvi pregled za vse kurilne naprave v okviru istega naročila in enakih naprav	kos	10	40	40	90
4.2	kurilna naprava od 51 do 700 kW	kos	25	90	90	205
4.3	kurilna naprava od 701 do 1500 kW	kos	25	150	100	275
4.4	kurilna naprava nad 1500 kW	kos	25	170	170	365

5. Generalno čiščenje malih kurilnih naprav

Zap. šte.	VRSTA NAPRAVE, STORITVE	Merska enota	Cena SIT/kW
5.1	generalno čiščenje naprav na tekoče in plinasto gorivo	kW	105
5.2	generalno čiščenje naprav na trdo gorivo	kW	105

5.1. Časovni normativi za generalno čiščenje naprav

Zap. šte.	VRSTA NAPRAVE, STORITVE	Merska enota	Cps min	Cst min	Cad min	Celotni čas min
5.1	generalno čiščenje naprav na tekoče in plinasto gorivo	kW				1
5.2	generalno čiščenje naprav na trdo gorivo	kW				1

LEGENDA

Čps= čas priprave storitve

Čst= čas storitve

Čad= čas za izdelavo poročila

MALE KURILNE NAPRAVE DO 50 kW ZA OGREVANJE STANOVANJ
S PRENOSOM TOPLOTE Z VODO, PARO ALI ZRAKOM

1. TEKOČE GORIVO IN PLINASTO GORIVO naprava do 50 kW

Zap. števil.	vrsta naprave, storitve	Merska enota	Cena SIT
1.1	čiščenje (1x letno) in letni pregled kur. nap. z dimnikom, iztočnico in dimovodom	kos	6.825
1.2	meritev dimne emisije plinov kurišča	kos	4.725
SKUPAJ			11.550

2. PLINASTO GORIVO, naprava z vgrajenim atmosferskim gorilnikom do 50 kW

Zap. števil.	vrsta naprave, storitve	Merska enota	Cena SIT
2.1	letni pregled in meritev dimne emisije plinov kurišča	kos	6.825

3. TRDNO GORIVO: naprava do 50 kW

Zap. števil.	vrsta naprave, storitve	Merska enota	Cena SIT
3.1	čiščenje in letni pregled kur. nap. z dimnikom, iztočnico in dimovodom 1x	kos	3.990
3.2	čiščenje kur. nap. z dimnikom, iztočnico in dimovodom 3x	kos	3.255
3.3	čiščenje naslednje kur. nap. z dimnikom, iztočnico in dimovodom	kos	2.520

4. UPORABA CEN

4.1.	Cene storitev v PRILOGI 2 se uporabljajo pri obsegu in načinu izvedbe storitev, kot so navedene v tabelah.
4.2.	Ob drugačnem obsegu in načinu izvedbe storitev na pobudo uporabnika se uporabijo cene iz PRILOGE 1.

SKUPAJ glede na vrsto kurilne naprave na trdno gorivo	
izgube > 20 %: čiščenje 4 krat letno:	15.130,50
izgube > 20 %: območje primorskih občin čiščenje 3 krat letno:	11.550
izgube < 20 %: čiščenje 2 krat letno:	7.969,50

Vir: Sklep o določitvi cene (Ur. l. RS, št. 60/2006).

PRILOGA H: Cenik dimnikarskih storitev, avgust 2007**PRILOGA****A. CENE DIMNIKARSKIH STORITEV****1. REDNO MEHANSKO ČIŠČENJE, KURILNIH, DIMOVODNIH IN PREZRAČEVALNIH NAPRAV**

Zap. števil.	VRSTA NAPRAVE ALI STORITVE	merska enota	cena v € brez DDV
1.1	kurilna naprava do 50 kW brez medija za prenos toplote	kos	12,00
1.2	kurilna naprava do 50 kW z medijem za prenos toplote	kos	19,00
1.3	kurilna naprava od 51 do 150 kW	kos	39,00
1.4	kurilna naprava od 151 do 300 kW	kos	58,00
1.5	kurilna naprava od 301 do 500 kW	kos	79,00
1.6	kurilna naprava od 501 do 700 kW	kos	99,00
1.7	kurilna naprava od 701 do 1000 kW	kos	120,00
1.8	kurilna naprava od 1001 do 1500 kW	kos	150,00
1.9	kurilna naprava od 1501 do 2000 kW	kos	200,00
1.10	kurilna naprava od 2001 do 2500 kW	kos	250,00
1.11	kurilna naprava od 2501 do 3000 kW	kos	300,00
1.12	kurilna naprava od 3001 do 3500 kW	kos	350,00
1.13	kurilna naprava od 3501 do 4000 kW	kos	400,00
1.14	kurilna naprava od 4001 do 4500 kW	kos	450,00
1.15	kurilna naprava od 4501 do 5000 kW	kos	500,00
1.16	kurilna naprava nad 5000 kW	kos	po porabljenem času in materialu
1.17	samostojni dimnik do vključno D=20 cm ali 20x20 cm	tuljava	6,50
1.18	samostojni dimnik nad D=20 cm do vključno D=40 cm	tuljava	15,30
1.19	samostojni dimnik nad D=40 cm	tuljava	21,90
1.20	dimnik: zbirna tuljava	tuljava	19,00
1.21	shunt priključek dimnika ali zračnika	kos	6,50
1.22	plezalni dimnik	m ²	13,10
1.23	plezalni dimovod	m ²	13,10
1.24	dimovod do vključno D=20 ali 20x20 cm do dolžine 1 m	kos	4,00
1.25	dimovod do D=20 cm ali 20x20 cm vsak nadaljni meter	m	2,60
1.26	dimovod nad D=20 cm	m ²	13,20
1.27	zračnik - tuljava vertikalni del	tuljava	5,00
1.28	horizontalni prezračevalni kanal v objektu	kos	po porabljenem času in materialu
1.29	naslednje prezračevalne tuljave v stanov. ali enostan. stavbi	tuljava	3,50
1.30	zračnik: zbirna tuljava	tuljava	14,08
1.31	iztočnica dimnika ali zračnika	kos	6,50
1.32	lovilnik isker nameščen do 4 m višine	kos	15,00
1.33	lovilnik isker vsak nadaljni meter nad 4 m	m	2,20

Opomba: Navedena tarifa mehanskega čiščenja na kurilnih napravah nad 1001 kW (zap. št. 1.8 do 1.15) je določena maksimalna tarifa, dejansko ceno se določi po porabljenem času in porabljenem materialu. Z a kurilne naprave na trdno gorivo nad 250 kW se določena maksimalna cena lahko poveča do 30 % (zap. št. 1.4 do 1.7) v dogovoru z uporabnikom.

2. LETNI PREGLEDI KURILNIH, DIMOVODNIH IN PREZRAČEVALNIH NAPRAV

Zap. števil.	VRSTA NAPRAVE ALI STORITVE	merska enota	cena v € brez DDV
2.1	kurilna naprava do 50 kW brez medija za prenos toplote	kos	5,90
2.2	kurilna naprava do 50 kW z medijem za prenos toplote	kos	10,30
2.3	kurilna naprava od 51 do 251 kW	kos	29,00
2.4	kurilna naprava od 251 do 1000 kW	kos	50,00
2.5	kurilna naprava večja nad 1000 kW	kos	80,00
2.6	samostojni dimnik do vključno D=20 ali 20x20 cm	tuljava	4,80
2.7	samostojni dimnik nad D=20 do vključno D=40 cm	tuljava	10,00
2.8	samostojni dimnik nad D=40 cm	tuljava	15,00
2.9	dimnik: zbirna tuljava	tuljava	10,00
2.10	shunt priključek dimnika ali zračnika	kos	4,80
2.11	plezalni dimnik	m ²	9,00
2.12	plezalni dimovod	m ²	9,00

2.13	dimovod do fi20 ali 20x20 cm do dolžine 1 m	kos	3,00
2.14	dimovod do fi20 ali 20x20 cm vsak nadaljni meter	m	1,30
2.15	dimovod nad D=20	m ²	4,80
2.16	zračnik - tuljava vertikalni del	tuljava	3,00
2.17	horizontalni prezračevalni kanal	ura	po porabljenem času in materialu
2.18	zračnik: zbirna tuljava	tuljava	10,00
2.19	iztočnica dimnika ali zračnika	kos	4,80
2.20	lovilnik isker nameščen do 4 m višine	kos	10,00
2.21	lovilnik isker vsak nadaljni meter nad 4 m	m	2,20

3. MERITVE EMISIJ DIMNIH PLINOV KURILNIH NAPRAV

Zap. števil.	VRSTA NAPRAVE ALI STORITVE	merska enota	cena v € brez DDV
3.1	tekoča in plinasta goriva: enostopenjski gorilnik nad 50 kW	1 meritev	39,00
3.2	tekoča in plinasta goriva: dvostopenjski gorilnik	2 meritvi	54,00
3.3	tekoča in plinasta goriva: modelirana regulacija moči	3 meritve	69,00
3.4	trdna goriva nad 50 kW (1 x vzorčenje)	1 meritev	po porabljenem času

4. PRVI IN IZREDNI PREGLEDI KURILNIH, DIMOVODNIH IN PREZRAČEVALNIH NAPRAV

Zap. števil.	VRSTA NAPRAVE ALI STORITVE	merska enota	cena v € brez DDV
4.1	kurilna naprava do 50 kW	kos	65,72
4.2	vsaka nadaljna kurilna naprava do 50 kW v večstanovanjski stavbi, če se opravlja prvi pregled za vse kurilne naprave v okviru istega naročila in enakih naprav	kos	39,43
4.3	kurilna naprava od 51 do 700 kW	kos	90,00
4.4	kurilna naprava od 701 do 1001 kW	kos	110,00
4.5	kurilna naprava nad 1500 kW	kos	130,00
4.6	ponovni prvi ali izredni pregled istih naprav	kos	60 % cene prvega pregl.

5. OBRAČUN STORITEV PO ČASU, ZAVRNJENEGA IZVAJANJA STORITEV IN STROŠKA PREVOZA

Zap. števil.	VRSTA NAPRAVE, STORITVE	merska enota	cena v € brez DDV
5.1	cena 1 ure dimnikarske službe	ura	26,40
5.2	strošek zavrnjenega izvajanja dimnikarskih storitev	kos	13,20
5.3	strošek zavrnjenega izvajanja dim. storitev za naslednjega potrebnega delavca ¹⁾	kos	6,60
5.4	fiksni strošek prevoza ²⁾	kos	4,50

Opombe: ¹⁾ Strošek, ki se lahko obračuna, če sta za izvedbo storitev potreba dva ali več delavcev zaradi večjega števila naprav in sta do uporabnika tudi prišla.

²⁾ V kolikor uporabnik naroči ali dovoli opraviti samo posamezno storitev, kot na primer samo mehansko čiščenje, samo letni pregled ali samo meritve emisij dimnih plinov, se ceni storitve lahko doda še fiksni strošek prevoza.

6. GENERALNO IN KEMIČNO ČIŠČENJE KURILNIH NAPRAV

6.1	Cena generalnega čiščenja kurilne naprave je za 50 % višja od rednega mehanskega čiščenja (zap. št. 1.3 do 1.15).
6.2	Cena kemičnega čiščenja se obračuna po porabljenem času in materialu, oziroma v dogovoru z uporabnikom.

B. CENE DIMNIKARSKIH STORITEV ZA KURILNE IN DIMOVODNE NAPRAVE DO TOPLOTNE MOČI VKLJUČNO 50 kW**7. TEKOČE ALI PLINASTO GORIVO**, kurilna naprava z medijem za prenos toplote

Zap. števil.	VRSTA NAPRAVE ALI STORITVE	merska enota	cena v € brez DDV
7.1	meh. čiščenje in letni pregled kurilne in dimovodne naprave	kos	28,00
7.2	meritev emisije dimnih plinov kurilne naprave	kos	19,00
7.3	letni pregled kurilne in dimovodne naprave brez meh. čiščenja	kos	17,00
7.4	storitev v kompletu, letni pregled in meritve (7.3+7.2)	kos	36,00
7.5	storitev v kompletu, meh. čiščenje, letni pregled in meritve (7.1+7.2)	kos	47,00

8. PLINASTO GORIVO, kurilna naprava atmosferskim gorilnikom (izvedbe B ali C) z ali brez medija za prenos toplote

Zap. števil.	VRSTA NAPRAVE ALI STORITVE	merska enota	cena v € brez DDV
8.1	letni pregled in meritev emisij dimnih plinov	kos	28,00
8.2	meh. čiščenje dimovodne naprave (ob letnem pregledu in meritvah)	kos	10,00

9. TRDNO GORIVO, kurilne naprave z medijem za prenos toplote

Zap. števil.	VRSTA NAPRAVE ALI STORITVE	merska enota	cena v € brez DDV
9.1	čiščenje in letni pregled kurilne in dimovodne naprave	kos	22,00
9.2	čiščenje kurilne in dimovodne naprave	kos	16,00
9.3	letni pregled brez mehanskega čiščenja	kos	12,00
9.4	kontrolni pregled	kos	9,00

10. TRDNO ALI TEKOČE GORIVO, kurilna naprava brez medija za prenos toplote

Zap. števil.	VRSTA NAPRAVE ALI STORITVE	merska enota	cena v € brez DDV
10.1	čiščenje in letni pregled kurilne in dimovodne naprave	kos	16,00
10.2	čiščenje kurilne in dimovodne naprave	kos	12,00
10.3	čiščenje naslednje kurilne in dimovodne naprave	kos	10,00
10.4	letni pregled brez mehanskega čiščenja	kos	10,00
10.5	kontrolni pregled	kos	8,00

11. PONOJNI LETNI PREGLED

Zap. števil.	VRSTA NAPRAVE, STORITVE	merska enota	cena v € brez DDV
11.1	ponovni letni pregled	kos	10,00

OPOMBE

Navedene cene so maksimalne, ki se smejo obračunati za redno izvajanje dimnikarskih storitev.
Storitve, ki niso navedene v ceniku se obračunajo po porabljenem času in porabljenem materialu v dogovoru z uporabnikom.
V primeru izrednih pogojev izvajanja storitev, izredno onesnaženih naprav, zamašenih dimovodnih poti ipd., se storitve obračunajo po porabljenem času in nastalih materialnih stroških v dogovoru z uporabnikom.
Cene dimnikarskih storitev od točke 7. do vključno 11. se uporabljajo pri obsegu in načinu izvedbe storitev, kot so navedene v tabelah.
V kolikor uporabnik naroči ali dovoli opraviti samo posamezno storitev, kot na primer samo mehansko čiščenje, samo letni pregled ali samo meritve emisij dimnih plinov, se ceni storitve lahko doda še fiksni strošek prevoza.
Kontrolni pregled se obračuna v primeru, ko na predviden termin mehansko čiščenje ni potrebno. O potrebnosti čiščenja odloči dimnikar na osnovi pregleda naprav. V kolikor je čiščenje potrebno, se ga opravi in obračuna, sicer se obračuna kontrolni pregled.

Vir: Sklep o določitvi cene (Ur. l. RS, št. 71/2007).

PRILOGA I: Poročilo o opravljenih storitvah dimnikarske javne službe, 2006

Poročilo o opravljenih storitvah obvezne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom za leto 2006

Koncesionar		Številka pogodbe		Območje koncesije	
-------------	--	------------------	--	-------------------	--

1. Število očiščenih kurilnih naprav po kategorijah in pogostosti čiščenja

Število kurilnih naprav	Redno čiščenje/ GORIVO	do 50 kW				od 50 do 250 kW				od 250 do 1000 kW				nad 1000 kW			
		1x	2x	3x	4x	1x	2x	3x	4x	1x	2x	3x	4x	1x	2x	3x	4x
	plinasto																
	tekoče																
	trdo																
	mešano																

2. Število kurilnih naprav, kjer je bil opravljen postopek letnega pregleda

Število kurilnih naprav	Letni pregled/ GORIVO	do 50 kW			od 50 do 250 kW			od 250 do 1000 kW			nad 1000 kW		
		U	UP	P	U	UP	P	U	UP	P	U	UP	P
	plinasto												
	tekoče												
	trdo												
	mešano												

3. Število kurilnih naprav, kjer so bile opravljene meritve emisij

Število kurilnih naprav	Meritve emisij/ GORIVO	do 50 kW			od 50 do 250 kW			od 250 do 1000 kW			nad 1000 kW		
		U	UP	P	U	UP	P	U	UP	P	U	UP	P
	plinasto												
	tekoče												
	trdo												
	mešano												

4. Število opravljenih prvih pregledov kurilnih naprav

Število kurilnih naprav	Prvi pregledi/ GORIVO	do 50 kW			od 50 do 250 kW			od 250 do 1000 kW			nad 1000 kW		
		U	UP	P	U	UP	P	U	UP	P	U	UP	P
	plinasto												
	tekoče												
	trdo												
	mešano												

5. Število opravljenih generalnih čiščenj

Število kurilnih naprav	Generalno čiščenje / GORIVO	do 50 kW			od 50 do 250 kW			od 250 do 1000 kW			nad 1000 kW		
		U	UP	P	U	UP	P	U	UP	P	U	UP	P
	plinasto												
	tekoče												
	trdo												
	mešano												

6. Število pritožb, zavrnitev storitev in inšpekcijskih pregledov

	Število	V reševanju	Rešeno
PRITOŽBE UPORABNIKOV			
ZAVRNITEV STORITEV DIMNIKARSKE SLUŽBE			
INŠPEKCIJSKI PREGLEDI			

7. Število škodnih dogodkov

	Število	V reševanju	Rešeno	Koriščenje zavarovanja
ŠKODNI DOGODKI				

Pomen kratic

U-Uspesno izveden prvi pregled / letni pregled/meritev ob prvem obisku

UP-Uspesno izveden prvi pregled / letni pregled/meritev po odpravi ugotovljenih nepravilnosti

P-pomanjkljivosti niso bile odpravljene

Vir: MOP 2007d.

